THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם "למרחב"

יום א', כ' בתשרי תשל"ה, 6 באוקטובר 1974 ● גליון 15103

היום 14 עמודים ● המחיר 1.05 ל"י

היום ב"דבר":

- שותפות סמויה ישראל־ירדן / דניאל רובינשטיין
- משבר השלטון המקומי / דויד ליפקין
- ביטול משרד הסעד אינו פתרון / א. גבע
- דחף ההתאבדות / ג'וזף אולסופ
- המחלוקת סביב מבצר סהרה / ז'ק מוריס
- לקראת הגברת העליה מברה"מ / מ. תסקלברג
- מוזיאון נאבק על קיומו / טוביה מנדלסון
- מוסף ספורט מוגדל / עמ' 7—10
- מדריך לבידור, ביקורת ספר וקולנוע / עמ' 13

מזג האוויר

הלחות: ללא שינוי ניכר.
הטמפרטורות: ירושלים 17—29 מעלות, רמת־הגולן 19—27, נהריה 17—29, צפת 20—29, חיפה 22—28, טבריה 19—35, נצרת 20—29, עפולה 19—31, בית־שאן 19—35, השומרון 19—28, תל־אביב 19—28, לוד 18—30, יריחו 22—36, עזה 19—29, באר־שבע 17—32, אילת 23—35, מצפה־רמון 24—33.

DAF | VOLVO

"יבואני" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
היבואנים הבלעדיים של מכוניות דאף בישראל
בבעלות ואגיר קו בנה, תל־אביב, רח' קרליבך 25 טל. 261191

קיסינג'ר ינסה בביקורו לרכך תביעת ישראל בעניין הפסקת הלוחמה

ישיבת הממשלה ביום ו' תוקדש לדיון מדיני לקראת הביקור

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

הממשלה תקיים ישיבה מיוחדת ביום שישי שתוקדש כולה לדיון מדיני לקראת ביקורו של שר החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר בירושלים שיתחיל בשבת ויסתיים כמתוכנן ביום ראשון, אלא אם כן יחליט קיסינג'ר להאריך את שהותו כאן.

מעריכים כי הנושא העיקרי של השיחות עם קיסינג'ר יהיה נוהלי ולא מהותי במובן זה, שהביקור יוקדש בעיקר להכנת השיחות בין ישראל לבין מצרים, ואולי גם עם ירדן, ולא ייעשה נסיון להגיע להסכם מהותי חדש או אפילו למיתווה שלו בביקור הנוכחי. יחד עם זאת ברור, ששיחות קיסינג'ר לא יצטמצמו רק בשאלות של הסקם, המועד הדרג של שיחות ההכנה הישראליות־ערביות. לקראת המושב הבא של ועידת ז'נבה, או של נוהל התיווך האמריקאי בשלב הבא של שיחות ההכנה הללו.

מבחינה מהותית נראה כי קיסינג'ר ישתדל לברר הפעם את נושא אי־הלוחמה, שאותו רואה כדרישה ישראלית עיקרית, או אפילו כתנאי לכל נסיגה ישראלית נוספת.

בשיחות שניהל קיסינג'ר בניו־יורק ובוושינגטון עם שר החוץ יגאל אלון ועם שרי חוץ ערביים הוגדר שלב המחלוקת הישראלי־ערבי בנושא זה. נראה כי הצדדים אינם מוכנים להצהיר על הפסקת הלוחמה נגד ישראל, בלי לקבל התחייבות ישראלית לנסיגה מסוימת. ככל הנראה כורכים המצרים את הסכמתם לשלום בפתרון הבעיה הפלשתינאית לשביעות רצונם. בעוד שישראל כאמור דורשת מהמצרים, ומהירדנים להתחייב להפסקת הלוחמה כבר בשלב הבא של נסיגה ישראלית חלקית בסיני, או ביהודה ושומרון.

נראה, כי קיסינג'ר ירצה לברר אצל המצרים, ובמיוחד אצל הנשיא סאדאת, מה הוא מוכן להציע מצידו לישראל בתמורה לנסיגה נוספת, בכיוון של הפסקת הלוחמה למעשה, גם בלי התחייבות פורמלית.

בירושלים מעריכים כי בבואו לכאן ינסה קיסינג'ר לרכך את עמדת ישראל, כדי שתוותר על דרישותיה בעניין הפסקת הלוחמה, כפי שהן הוגדרו ונוסחו עד עתה.

לא מן הנמנע, איפוא כי בביקורו הקרוב של קיסינג'ר תשרור נימה של מתיחות מסוימת. אלא אם כן ייצא קיסינג'ר מקאהיר בידיים ריקות לגמרי, כך שלא יהיה לו יסוד להציג לישראל תביעות נוספות לריכוך עמדותיה של מצרים.

פורד השתתף בלחץ לביטול תוספת הסיוע לישראל

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — הנשיא פורד השתתף בלחצים שהופעלו על חברים בקונגרס האמריקאי לבטל את תוספת הסיוע של 300 מיליון דולאר, שאושרה לישראל בסנאט. תוספת הסיוע בוטלה בישיבת ועדה משותפת של בית־הנבחרים והסנאט אור ליום ו'.

המאבק על 300 המיליונים נבע מהחלטת הקונגרס להקפיא את תקציב סיוע החוץ. מהחלטה זו סובלות בין היתר, ישראל, מצרים וסוריה.

סנאטור מונדייל הציע לתת לישראל את התוספת שביקשה. התיקון שלו אושר ברוב קולות בסנאט והועבר לוועדה משותפת לשני הבתים. ההערכה היתה, שהסנאטורים ידידי הערבים יבקשו למצרים ולסוריה תוספת סיוע. לאחר שהתברר, כי התוספת לערבים לא תאושר, חייב היה הביטול לתת־צרב, כדי למנוע "הפרת האיזון" בין ישראל לערבים ערב ביקור קיסינג'ר במזרח התיכון.

לא נעשתה הכנה מספקת

ידידי ישראל בקונגרס חלוקים בדעותיהם לגבי תמורת ההחלטה ולגבי האחריות לכשלון. חוגים בסנאט ראו בהצעת מונדייל מלכתחילה "באלון של יחסי ציבור". לדבריהם, אין זה מקובל להגיש תיקונים לחוקי תקציב, הדנים על הקפאה והמשך התקציב הקודם. בשום כך התנגדו ראשי ועדות הקונגרס לתיקון.

עוד סוברים חוגים אלה, שלא נעשתה עבודת הכנה רצינית כדי להביא לאישור התיקון. חוגים הנמנים עם תומכי התיקון סוברים, שאילמלא לחץ הממשל, היתה ההצעה זוכה באישור סופי. הם מביעים בטחונם, שמיד לאחר הבחירות בנובמבר יאושרו 300 המיליונים לישראל.

קיסינג'ר נסוג מן ההסכם בעניין תיקון ג'קסון

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל"דבר"). — המו"מ על תיקון ג'קסון נכנס למשבר חמור, לאחר שקיסינג'ר חזר בו מהסכמתו לבשר לסנאטורים במכתב, שיאשר את התחייבות ברה"מ להתיר הגירה חפשית.

נראה, כי מחר תתקיים פגישה בין קיסינג'ר לסנאטורים, אולי בהשתתפות הנשיא פורד, בנסיון לברר מדוע נסוג קיסינג'ר מההסכם. מחר תתקיים פגישה בין ראשי ועידת הנשיאים לבין הנשיא פורד ושר החוץ קיסינג'ר. פגישה זו תוקדש למסע קיסינג'ר למזרח התיכון ולבעיית יהודי ברה"מ.

בינתיים החלו תומכי התיקון לבדוק אפשרויות להביא אותו בשבועות הקרובים לאישור סופי בסנאט. הם חוששים, שקיסינג'ר מנסה להאריך את המו"מ עד לאחר הבחירות בנובמבר, כדי להכשיל את הצעת התיקון בהצבעה.

כמה מתומכי התיקון אמרו אתמול, כי עדיין לא ברור אם סירובו של קיסינג'ר נובע משינוי במדיניות הסובייטית או מרצונו להכשיל את המו"מ. יתכן, שהסובייטים מאוכזבים מההקטנה הצפויה באשראי האמריקאי לברה"מ. מכל מקום, תומכי התיקון ערים לכך שלאחר הבחירות יהיה קל יותר לקיסינג'ר להיאבק בתיקון.

נסתיים סיבוב שיחות עם השוק

הסיבוב הבא בנובמבר — סופי

מאת ז'אק מדיס, שליחנו בבריסל

בריסל. (מיוחד ל"דבר"). סיבוב השיחות הראשון בין ישראל לבין השוק האירופי המשותף על כינון אזור סחר חפשי "בי־תיכוני" הסתיים ביום ו' תוך בטחון משני הצדדים, כי ההסכם יושג בהקדם.

סיבוב נוסף של שיחות, שיהיה כנראה הסיבוב הסופי, עומד להתקיים בנובמבר. המועדים שנקבעו זמנית, הם 18 ו־19 באותו חודש.

ראויה לציון, כי־שני הצדדים מתייחסים לסיבוב השיחות הבא כסיבוב סופי היא החלטתם להקים ועדה משותפת, שתכין בשבועות הקרובים טיוטה להסכם.

אופטימיות ישראלית

האופטימיות נראית מודגשת יותר בקרב המשלחת הישראלית. שגריר ישראל משה אלון, שעמד בראש המשלחת, אמר בתום שני ימי השיחות: "אני מרוצה מאוד. כעת ניגש ישר לעבודה על ניסוח ההסכם. הפגישה הבאה תהיה השלב הסופי לפני החתימה". אולם אנשי השוק סירבו לשתף עצמם באופטימיות הישראלית.

במשך החודש — שיחות עם יתר מדינות ים התיכון

חמש מדינות נוספות — אלג'יריה, תוניסיה, מארוקו, ספרד ומאלטה — עשויות להצטרף לאזור הסחר החפשי הים־תיכוני. עד כה נפתחו שיחות רק עם מאלטה ועם ישראל והשיחות עם יתר המדינות עומדות להתקיים בהמשך חודש זה. אולם אין זה סביר להניח, שהשוק המשותף יסכים להעניק לישראל טיפול מועדף, שבמסגרתו תיהנה ישראל מהטבות הסחר החפשי לפני יתר המדינות הים־תיכוניות, האמורות להצטרף להסדר זה.

נראה, כי הבעיה העיקרית בדברים היא רצונה של ישראל ב"שיתוף־פעולה פינאנסי" במסגרת ההסכם הנדון כעת. המו"מ עם ישראל מתנהל על פי סעיף 113 על פי אמנת רומא, המגביל את השיחות לעניני סחר. מדינות צפון אפריקה מנהלות את המו"מ שלהן עם השוק על פי סעיף 238, המאפשר שיתוף־פעולה פינאנסי.

ישראל אבלה על מות הנשיא השלישי שזר

יובא למנוחות מחר בחלקת הנשיאים בהר־הרצל

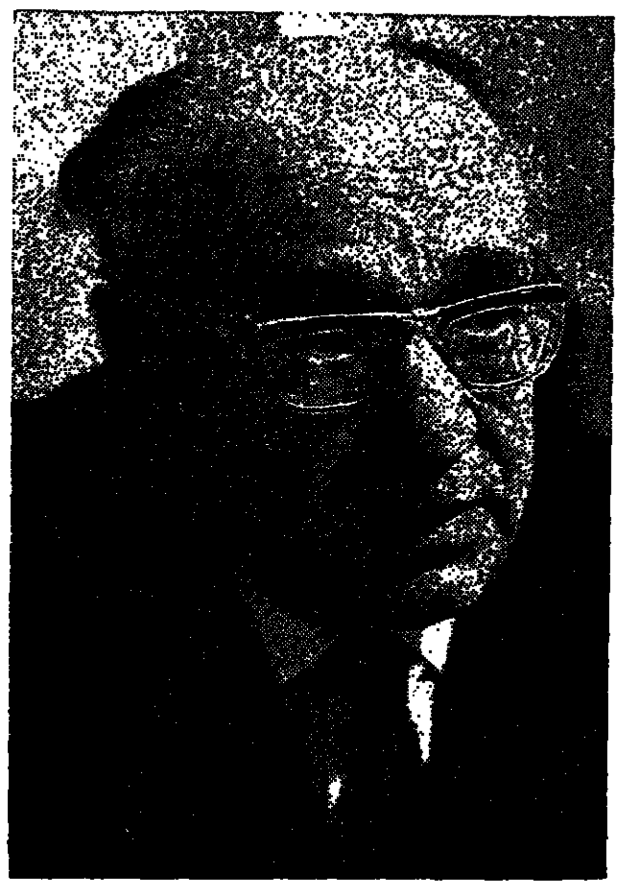

מאת טוביה מנדלסון, סופר "דבר" בירושלים

בחלקה המיוחדת לנשיאי ישראל, על הר הרצל בירושלים, יובא מחר למנוחת עולמים נשיאה השלישי של המדינה זלמן שז"ר, שנפטר אתמול ב־9.30 בבוקר בבית החולים "הדסה" בירושלים.

היום אחרי הצהריים יוצב ארונו של הנשיא לשעבר ברחבת בנייני האומה ומוקירי זכרו יוכלו לעבור על פני הארון ולחלוק כבוד אחרון לזלמן שז"ר. משטרת ירושלים נערכת לקראת טקס הלוויה הממלכתי ונמסר כי מרחב ירושלים יתוגבר על־ידי כוחות נוספים. כמו כן ייעשו סידורי בטחון מיוחדים בעת טקס האשכבה ומסע ההלוויה ויהיו הגבלות תנועה.

נשיאה השלישי של המדינה נפטר אתמול בבוקר במרכז הרפואי של "הדסה" בעין כרם בירושלים. זלמן שז"ר נכנס לאישפוז בבית החולים לפני שבוע וכבר אז הוגדר מצבו כחמור. בהגיעו לבית החולים היה מחוסר הכרה. מאז אישפוזו בבית החולים היה במצב חמור וכפי שנמסר לסופר "דבר" הוא לא היה בהכרה מלאה, ומרבית הזמן ישן. מפעם לפעם ניתן היה לפנות אליו בשאלות ובכל פעם שנשאל שז"ר אם הוא סובל מכאבים השיב בשלילה.

נפטר ללא סבל

פרופסור אבינועם ולוטניק, ממחלקה פנימית א' בבית החולים, שהיה אחראי על הטיפול בזלמן שז"ר מסר אתמול כי הנשיא לשעבר עבר לילה שקט ונפטר אתמול ב־9.30 בבוקר מאי ספיקת הכליות, אשר גרמה להפסקת פעילות הלב ומרכז הנשימה. פרופסור ולוטניק מסר, כי זלמן שז"ר נפטר תוך דקות אחדות וללא כל סבל. בעת פטירתו של שז"ר היו ליד מיטתו קרובת משפחה הדודא.

כפי שנמסר ביקרו את שז"ר בשבוע האחרון הרבה בני משפחה ובכלל זה רעייתו, רחל, שביקרה אותו ביום שישי. בשל מצבו החמור של הנשיא לשעבר הוטלו, מיד עם אישפוזו לפני שבוע, הגבלות על ביקורים וניתנו הוראות מפורשות כי למעט בני משפחה לא תותר כניסת מבקרים לחדרו. ביום השישי, ביקרו אצל זלמן שז"ר הנשיא אפרים קציר, ראש הממשלה יצחק רבין וראש הממשלה לשעבר גולדה מאיר.

משמרות של חסידי לובאביץ'

זלמן שז"ר אושפז בחדר במחלקה פנימית בבית החולים "הדסה". מהיום בו הובא לבית החולים התייצבו ליד חדרו משמרות של חסידי לובאביץ' שקראו פרקי תהילים. ברוב המקרים ישבו שניים מחסידי לובאביץ' והתחלפו אחת לכמה שעות, 24 שעות ביממה.

שז"ר אושפז ב"הדסה" לפני חמישה חודשים ואז היה חשש כי הוא סובל מאנמיה. בבדיקות שנערכו בזמנו בבית החולים לא נמצא כי הוא סובל מאנמיה וכעבור זמן מה הוא שוחרר מבית החולים. מאז הספיק הנשיא לשעבר לעבור על קובץ שירים שלו, שיצא לאחרונה. בהגיעו לפני שבוע לאישפוז בבית החולים היה, כאמור, מצבו חמור ובמשך כל השבוע הוא לא הכיר את האנשים שבאו לבקרו.

הודעה למזכירות הממשלה

מייד אחרי פטירתו אתמול לפני הצהריים, נמסרה ההודעה למזכירות הממשלה וללשכת נשיא המדינה אפרים קציר. מזכירות הממשלה ביקשה ממי שהיתה מזכירתו של שז"ר במשך שנים ארוכות, שולמית כהנא, להתקשר לגולדה מאיר ולמסור לה את דבר מותו של הנשיא לשעבר.

נשיא המדינה, הכנסת וממשלת ישראל פרסמו אמש הודעת אבל על פטירתו של שניאור זלמן שז"ר.

הממשלה תתכנס מחר לישיבת אבל מיוחדת לפני הלוויה הממלכתית.

ארונו של המנוח יוצב היום אחר הצהריים ברחבת בנייני ה־ (המשך בע' 2, טור 8)

מצרים מציינת במצעד גדול יום השנה למלחמת אוקטובר

סאדאת: נחדש שיחות ז'נווה להשגת "שלום נצחי"

מאת סופר "דבר" לעניינים ערביים

מצעד צבאי גדול, שייערך בקאהיר, עומד במרכזן של "חגיגות הנצחון" במצרים לציון יום־השנה הראשון למלחמת אוקטובר. החגיגות יימשכו ארבעה ימים רצופים.

במצעד יוצג בין היתר, ציוד צבאי ישראלי שנפל שלל בידי המצרים, לרבות טנקים "פאטון" ו"סנטוריון" ותותחים מתנייעים. כן מבטיחים המצרים להציג כלי נשק חדשים הנמצאים ברשותם. המצעד, שיימשך שעתיים, יכלול גם מטס אווירי מעל בימת כבוד עליה יישב הנשיא סאדאת.

אתמול נערכו טקסי אזכרה בבתי העלמין הצבאיים במצרים ובסוריה ונערכו ביקורים של אישי־הצמרת בבתי החולים, בהם מאושפזים פצועי המלחמה. תערוכת נשק שלל ישראלי ואירועים אחרים במסגרת החגיגות:

* עצרת ביהודה של הפרלמנט המצרי לכבוד הסתות ה־ הנגיים בה נאמו ראש הממשלה (המשך בעמוד 2, טור 1)

לונדון, (עסט"א). — הנשיא סאדאת אומר לכתב "אובזרוור" בקאהיר, ריברס ספיקנס, בראיון העומד להתפרסם מחר, כי מצרים והעולם הערבי מתכוננים לחדש את שיחות השלום בז'נווה לפני תום השנה, במטרה להשיג "שלום נצחי" במזרח התיכון. סאדאת דחה את הדיבורים על מלחמה חדשה במזרח התיכון או חידושו של אמברגו נפט (המשך בעמוד 2, טור 1)

תיתכן הוראה להפסיק מכירת המניות של "החברה לישראל"

החברות של ד"ר רוזנבאום סירבו להעביר ההפקדות של "צים" לחשבונה; ועדת הכספים מתכנסת לדון בהסתבכות

מאת א. גבע, סופר "דבר"

אין זה מן הנמנע שהרשות לניירות ערך תפסיק את המכירה של מניות החברה לישראל — דעה זו הביעו חוגים כלכליים בירושלים.

חוגים אלה מציינים, שמניות החברה נמכרות לפי תשקיף שאינו משקף את עוצמת המציאות. בשיחה עם סופר "דבר" סירב יו"ר רשות ניירות הערך י. טאוב לאשר או להכחיש דעה זו. טאוב אישר שבחוק ניירות הערך קיים סעיף, המחייב את רשות ניירות הערך לקיים דיונים אם חל שינוי מהותי במצבה של חברה המוכרת ניירות ערך לפי תשקיף. במקרים כאלה יכולה הרשות להורות על תיקון התשקיף או על ביטול המכירות.

יש להניח שהרשות לניירות ערך תפעל בהתאם לסעיף זה ובנימוק שתפסיק את מכירת ניירות הערך.

בחוק קיים סעיף שני, המגן על קוני ניירות ערך, שערכו את קניותיהם לפי תשקיף בלתי מציאותי. הקונים יכולים להחזיר את הניירות ולקבל את כספם. המדובר במשקיעים שקנו כספים לפי התשקיף האחרון. בתשקיף זה היה מדובר על 20 מיליון דולאר, אך לא כל הניירות נמכרו. (המשך בע' 2, טור 7)

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

בראשית אוגוסט דרשה חברת "צים" מהחברות של ד"ר טיבור רוזנבאום בז'נבה להעביר את הפקדותיה בסך 12 מיליון דולר לחשבונה. אולם "צים" נענתה בשלילה, למרות התערבותו של מיכאל צור.

ממסמכי "צים" ו"החברה לישראל" מתברר, כי ההפקדות בוצעו בחלקן בראשית מאי וחלקן האחר בסוף יוני, לתקופה של חודשיים עד שלושה חדשים. אחת הסיבות להפקדות ואדוז היתה קבלת ריבית הגבוהה ב־2.5 אחוזים לערך מן הנהוגה בשוק ה"יורודולר" וב־4 אחוזים מן הנהוגה בבנקים מסחריים בארץ.

לסופר "דבר" נודע, כי לפני (המשך בע' 2, טור 6)

במלאות שש שנים לפטירתו של
מרדכי גוטספלד ז"ל
נעלה לקברו ביום רביעי, כ"ג תשרי תשל"ה 9.10.74 ב־4.00 אחה"צ. בבית העלמין קרית שאול.
תחבורה (בשעה 3.30) מבית המשפחה וממשרד קרן הביטוח — ההנהלה המרכזית.
המשפחה
הסתדרות פועלי הבנין
קרן הביטוח והפנסיה של פועלי הבנין ועבודות ציבוריות

טכס גלוי המצבה
ביום השלושים לפטירת יקירתנו
שרה (יהלום) לישנסקי ז"ל
יערך בבית הקברות בנצרת עלית ביום רביעי כ"ג תשרי תשל"ה 9.10.74 בשעה 16.00.
נפגשים ע"י שער בית הקברות.
המשפחה

במלאת שנה לנפול יקירנו
רס"ן מעוז פורז הי"ד
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו ביום רביעי כ"ג תשרי תשל"ה 9.10.74 בשעה 5.00 אחה"צ
בבית העלמין הצבאי בקרית שאול.
אוטובוס יצא מבית פורז בכפר סירקין ב־4.15 אחה"צ.
המשפחה

ביום רביעי כ"ג תשרי תשל"ה 9.10.74
שנה לנפילתו של
עמירם
נתייחד עם זכרו בחולתה בערב שירה בשירים שאהב בהנחיית עזי מאירי
משפחות הקטין ובית חולתה

על פטירתו של הנשיא השלישי למדינת ישראל
זלמן שזר ז"ל
מגדולי ישראל והוגיה
צנא דמלי ספרי
אבלות
הרשויות המקומיות בישראל, ראשיהן, נבחריהן ותושביהן
ומשתתפים בצערה של המשפחה.
העם והמדינה
פנחס אילון
יו"ר מרכז השלטון המקומי

פועלי ישראל
שרויים באבל
על מות מורם ורבם
שניאור זלמן שזר ז"ל
מי שהיה הנשיא השלישי של מדינת־ישראל ושר החינוך הראשון.
צפורתה ותפארתה של תנועת העבודה בישראל
נושא שליחות וחזון
אוצר לחכמת ישראל
מעצב הגיב הספרותי של פועלי ישראל
איש חכמה, בינה ודעת שטיפח מורשת דורות והנחילה לתנועת העבודה.
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הועד הפועל

נשיא המדינה
פרופ' אפרים קציר
אבל
עם כלל ישראל
על מות
שניאור זלמן שזר
הנשיא השלישי למדינת ישראל

על מות חברנו
שניאור זלמן שזר
עורך "דבר" לשעבר
מתאבל
בית "דבר"

הכנסת
משתתפת בצער האומה וביגונה
על הסתלקותו של
שניאור זלמן שזר
הנשיא השלישי של מדינת ישראל

על פטירתו של
שניאור זלמן שזר
הנשיא השלישי של מדינת ישראל
איש החזון, החסידות והמעש,
מראשוני אבות תנועת העבודה, מיסדיה וקובעי הלכתה ודרכה
א ב ל ה
מפלגת העבודה הישראלית

ממשלת ישראל
שרויה באבל כבד
על פטירת
שניאור זלמן שזר
הנשיא השלישי למדינת ישראל

ההסת' תתבע ועדה מוסמכת לקביעת קריטריונים להקלות בעידוד ההשקעות

מאת חיים ליפשיץ, סופר "דבר"

בעקבות ההתנצבות של "חברה לישראל" ועל רקע כשלונות שנרשמו להשקעים כבדים בשנתיים האחרונות עשויה ההסתדרות לתבוע כן הממשלה הקמת ועדה מוסמכת לבדיקת מערכת התמריצים וההקלות שניתנו למשקיעים במסגרת החוק לעידוד השקעות הון.

בקצרות ההסתדרות סבורים, כי בדיקה מוסמכת ומקיפה של הקריטריונים להשקעות והסקת מסקנות מתאימות — גם במישור המינהלי האישי — היא חיונית ביותר לאור ההתפתחות הכלכלית בשנים האחרונות ולקראת העתיד.

אלון: נצביע בעד פירוז המזרח־התיכון מנשק גרעיני

מרכז או"ם (יופי"ע, עיר רצ"ין). — שר החוץ יגאל אלון אמר ביום ו' במסיבת עתונאים במרכז או"ם, כי ישראל תצביע בעד ההצעה האיראנית, הנתמכת על ידי מצרים, להקים במזרח התיכון אזור מפורז מנשק גרעיני.

הוא אמר, כי ישראל תצביע בעד ההצעה משיקולים עקרוניים. אולם את פרטי הביצוע של ההצעה צריך לעבד בוועידה אזורית של ארצות המזרח התיכון בהשתתפות נציגים ישראליים.

לא היה אמברגו נפט — אלא פחד ממנו

האופטימיות פוחתת

מצרים מציינת

(המשך מעמוד 1)

* פתיחת תערוכה מתמדת של נשק שלל ישראלי.
* הוצאת בולי זכרון לציון המלחמה.
* כינוס בהשתתפות 50,000 ...

"תיאום מוחלט" עם סוריה

המחבלים: "לא לשים קץ ללוחמה"

בול מצרי לציון יום־השנה למלחמת אוקטובר

בשבוע הבא דיון העצרת על זימון הפלשתינאים

מרכז או"ם (צ'ק). — הדיון בעצרת או"ם בדבר הזמנת נציגי המחבלים לעצרת בעת הדיון על הבעיה הפלשתינאית, יתחיל כנראה ב־14 באוקטובר, מיד לאחר סיום הוויכוח הכללי — מסר מקור יודע דבר במרכז או"ם.

סאדאת: נחדש

(המשך מעמוד 1)

ויכוח קשה על המזה"ת בוועידה הבין־פרלמנטרית

רעש כבד במרכז פרו

היום יתמנה מפרק לבנק א"י־בריטניה

מאת סופר "דבר"

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111-2-3.

כוננות למניעת תקריות בשטחים ב־6 באוקטובר

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

כוחות הבטחון ערוכים היום למקרה של תקריות בשטחים המוחזקים, בגלל התאריך 6 באוקטובר, יום אכנה למלחמת יום־הכיפורים.

בעתונים הערבים המתפרסמים היום כתבות ומאמרים רבים לציון תאריך זה.

סוריה מבקשת סיוע הודי בהקמת כור גרעיני

ביירות. (עיר). — סוריה מנהלת עתה שיחות עם הודו על סיוע הודי להקמת כור גרעיני.

טייסי "אל־על" מאיימים בשביתה

אם לא יינתן תוקף חוקי להסדר תשלום מס־הכנסה הנהוג לגביהם

מאת דוד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני תעופה

הוראות חסכון הונהגו בנציגויות ישראל בעולם

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

צופים התנדבות מאות סטודנטים לשירות קבע בצה"ל

מאת סופר "דבר" בירושלים

רעיית הנשיא פורד, בטי, מטילה כדור לעבר בעלה בבית החולים "בתסדה", שם היא מחלימה לאחר ניתוח כריתת שד.

צילומים של "אסושיאייטד פרס"

הנשיא לשעבר ריצ'ארד ניקסון בצאתו מבית החולים בלונג ביץ' בתום 11 ימי טיפול בדלקת הורידים שלו. מאחוריו נראית בתו טרישה ומשמאל נראה רון זיגלר, שהיה דוברו בבית הלבן.

צילומים של "אסושיאייטד פרס"

בשיחה עם אלון

ראשי יהדות ארה"ב מביעים אמונם בשגריר דיניץ

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

אבריאל ימונה קונסול בשיקגו

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

החברות סירבו

(המשך מעמוד 1)

תלמיד הישיבה אפרים (פרוק) ובר, אשר המחבלים טוענים כי הוציאוהו להורג — כפי שצולם בירושלים עם ארבעת המינים בידיו.

צילום "המיס ישראלי"

תיתכן הוראה

(המשך מעמוד 1)

מחר ב"דבר"

* הדטאנט והמאזן הצבאי — מחקר של צוות מומחים בינלאומי
* בין קיסינג'ר וסאדאת — חגי אשד
* רשמי מסע ברמת הגולן — רחל ינאית בן־צבי
* אירן פורצת למרחב הערבי — א. יערי
* חינוך יתר וחוסר חינוך — י. שפירא
* מול העוצמה הערבית — מ. אסף
* לקחים שטרם נלמדו — ה. דנציג

ישראל אבלה

(המשך מעמוד 1)

הספד שגריר ארה"ב

תנחומי מנהיגי ציון בארה"ב

הערכה לשזר ב"לה מונד"

מאת זאק בוריס, סופר "דבר" בפריס

נסיון להצית מוסכו של אנוור אל־חטיב

מאת דני רובינשטיין, סופר "דבר"

נסיון להצית את המוסך של אנוור אל חטיב עם מכוניותיו היה בליל שבת בבית אל־חטיב בשכונת בית חנינה שבצפון ירושלים. לא נגרם כל נזק רציני.

אורח־חייו ופעלו של ש.ז. שזר

השלישי בנשיאי מדינת ישראל

מאת ג. קרסל

מעטים מסוגלים היו „להביט אחורה" ולסכם בסיפוק צורת־חיים שהשתרעה על פני שמונים וחמש שנים כרש"ז. שזר שכן באורח־חיים זה „נדחסו" כל תמורות הגורל היהודי במאת השנים האחרונות, מהשטעטל היהודית השרשית באירופה המזרחית עד לכס הנשיאות של מדינת ישראל.

הורתו ולידתו בעיר מיר, פלך מינסק בראש חודש כסלו תר"ן

עם ברל כצנלסון בקונגרס הציוני בבזל

24 בנובמבר 1889. העיר בעלת הישיבה המהוללה וה„אי" החסידי ה„גדול" הבועט. כל ימיו נשא שזר בלבו ובנפשו את „תשורת־הגרידה של סבא", הלא הוא הניגון החב"די („כי בכל פעם ובכל עת ובכל תהיות־חיי השונות, כאשר תוך מבוכתי יש ואני רו. פתאום להיזכר בניגון ההוא — ר' הניגון הטוב והמטיב נענה לי ומופיע בזכרוני מניה וביה, מיד סרה מבוכתי וכי משתלטת אינו ביטחה עמימה, לאות כי רוחי נכונה ואני עושה את דרכי ביתר

פגישה לבבית עם דוד בן־גוריון

עוז ושלום נפשי"). אף כי רבים [illegible] בבית־דין [illegible] הוקמת [illegible] ישראל ראה אדמו"ר [illegible] בפעם הראשונה את „הזיקי [illegible] ידע כאני אבו, הוא „שו־הגיתי". [illegible] השנים. [illegible] (יהודה ליב ר' [illegible] שרה לבית גינצבורג) לספר לפני הסמיכה. אחרי השריפה הגדולה במיר וכאן חלה ראשית עיצובו. אביו, כחסידי חב"ד אף הוא, התכונן מסוחר־עצים ר' הגבר היה שקוע בלימודים. בן עשר חיבר את ספרו הראשון על תנ"ך וגמרא וקראו בשם: „הזר" (גם על שם הכתוב: „ועשית זר לשולחן" וגם [illegible] זר מקופלים ראשי־תיבות לשמו. ספר זה שמור בגנזיו עד היום). מזיגה זו של לימוד שקוד תוך ראשית מעורבות בפעילות ציבורית עוד לפני גיל בר־מצווה, היא שתציין את כל אורח־חייו לאחר מכן: עיסוק בצרכי ציבור תוך התערות ללא שיור במורשת תרבות ישראל במשך הדורות עד ההווה יעד

בכלל.

רבה היתה השפעתו של מורו המשורר העברי י. ס. קצנלנבוגן (יס"ק) שנערץ על פריקבן וברנר ואשר קירבו לספרות העברית ולסוציאליזם ואף למאבק נגד ה„בונד". בגיל בר מצווה מתפרסם שמו ראשונה בדפוס (בכתבה ב„המליץ") ומאז, שבעים שנה ויותר, נמשכת הרציפות ה„רב־תית־פובליציסטית" מרשימה, תופעה שאינה שכיחה בספרותנו. הוא גם לפעילות בתנועת „פועלי־ציון".

עם פטיעותיה הראשונות. בימי המהפכה הראשונה (1905), שהיו גם ימי פוגרומים, היה בין מארגני ההגנה העצמית במסגרת „פועלי ציון" והופיע בפני הציבור באספות ששבו את לב שומעיו בלהטם (אחר שנים, באחד מביקוריו באמריקה יהיה בין מאזיניו הנסיף הנודע חניך ישיבת מיר אף הוא, רציה מאסליאנסקי, ועם תום הנאום יגש אליו הישיש וישים ידו על ראשו בברכה: „עלה ורש". לימים תהיה בכרתו של מאסליאנסקי, שולמית נרדי, בצורה מזכירות

נשיא [illegible]. בקיץ 1906 השתתף בוועידה הראשית של „פועלי ציון" במינסק, ושם הכיר את יצחק בן־צבי. כיודע שלוש הלשונות: עברית, אידיש ורוסית נבחר [illegible] מערכת הוצאת־הספרים של התנ־[illegible]. באותו זמן אירגן את עובדות עובדי בית־החרושת לטליתות של דוד בדוברובנה (עיר מולדתו של אוסישקין). העתון המחתרתי של הפועלים בעיר זו, עשה בו רושם [illegible] לאורך השנים.

ב־1907 יצא לווילנא, עבד במערכת העתון האידי „פועלי ציון", ותירגם את מאמרי בורוכוב ובן־צבי מרוסית לאידיש. שם הכיר את רחל ינאית, את זרובבל ואת ברוכוב. ו„זכה" למאסר כחבר „פועלי ציון". אחרי שישב חדשים בבית־הסוהר שוחרר ונתקבל כאחד התלמידים הראשונים ל„אקדמיה לחכמת ישראל" שהוקמה בידי הבארון המלומד דוד גינצבורג. (לימים יציב לחכם זה מצבה נאה באחת ממסותיו המזהירות). ארבע שנים עשה במוסד זה ואתו החכמים והסופרים יחזקאל קויפמן,

יהושע גוטמן, פרופ' ק"ז צייטלין ועוד. תוך לימודיו עבד בחברת יק"א ובמערכת עתונה ואז החלה פעילותו הפובליציסטית, תחילה באידיש, בעתונו של דיזנגובסקי („דאס נייע לעבן") בעניין איחוד כל הפלגות הסוציאליסטיות היהודיות (כל היסודות והשנים שכר הכד לעדיפו וראשון. גם כשהחלק עליו. אחרי מותו של דישלובסקי פירסם בכפר מרגע ביותר ב„דבר". בתוך שכתה לא פגם המספד הזה לכתבין) וכן בענייני הגירה, בעתונה של יק"א.

בקיץ תרע"א (1911) נסע בראשונה לארץ־ישראל ושם כה עבד כפועל חקלאי בברוחביה שהוקמה אז. בשנה זו נפגש עם ברל כצנלסון ועם המשוררת רחל. כאן קיבל פעלו בתחום התנועה גוון ארץ־ישראלי־ריסוני, ששימש לו רקע בתחום התיאורטי־ההסברתי בקרב התנועה. אז פירסם ב„האחדות" את מאמרו „על הנצחיות שבעבר", ריפוסי ביקורו ליד הכותל והרהורים על עברותה. הוא חזר לרוסיה וב־1912 יצא להשתלמות מטעם ה„אקדמיה" בפרייבורג ובשטרסבורג. עיקר עיסוקו המדעי היה תולדות ישראל באירופה המזרחית, תנועת השבתאות, חקר המקרא, ופובליציסטיקה [illegible]. אז החלו להתפרסם כתרקיו הראשונים בענייני שבתאות ב„השילוח" ובאנציקלופדיה היהודית־רוסית. וניכרה בהם גישה חדשה לתנועות המשיחיות בכלל ולשבתאות בפרט. הוא גילה שלא רק המונים הצטרפו לשבתאות אלא גם הגדולים שברבנים, תופעה שגם המשכילים שבהיסטוריונים החדשים ניסו לטשטש אותה. כך פתח דף חדש בחקר המקצוע (העיד לאחר שנים פרופ' גרשום שלום, ראש החוקרים בחקר זה בדורנו: „אני בטוח כאני ואחרים שהיו באותו דור קיבלנו השראה רבה, ביודעים ובלא־יודעים, מהזרע שזרע הוא בתנוכנו"). אז גם החל בחקר המקרא, פתח בתרגום ספרו של מ. סולובייציק־סולוויאלו „ראשי" משותף עם סולובייציק־סולוויאלו: „תולדות בקורת המקרא", הספר „פרקים במדע המקראי", ולאחר כמה שנים בספרו הסגיה ראשונה לקורא העברי את עולם בקורת המקרא אצלנו ובעולם.

בשנות מלחמת העולם הראשונה הגיע לברלין ונתקע שם, ללא יכולת לחזור לרוסיה. הוא למד באוניברסיטת ברלין (תלמידו של ההיסטוריון הגדול פ. מיינקה) והיה פעיל בתנועת „פועלי ציון" שהיה ממקימיה בגרמניה (1916) ובתנועה הציונית. השתתף בקבוצות בעתונים של „ציוני" גרמניה „יידישע רונדשוי" ולהרצאותיו בתולדות ישראל היתה השפעה רבה על הדור היהודי הצעיר בגרמניה. הוא הביא ליהדות דוברת הגרמנית את דברי אנשי העליה השניה ואת דבר ארץ־ישראל העובדת. ב־1917 השתתף בייסוד תנועת „החלוץ" בגרמניה וב־1918 השתתף בוועידת הייסוד של „פועלי ציון" בפולין. ב־1919 בחרה בו מועצת הברית פועלי ציון שנתכנסה בשטוקהולם. כחבר המשלחת שיצאה לארץ־ישראל לחקור את המצב ולהכין תכנית לעבודה קואופרטיבית. המשלחת הגיעה לארץ בראשית 1920, ושזר טבע את חותמו על הדין וחשבון שלה (יצא באידיש ובתרגום עברי מאת ד. קלצקי). הוא עצמו כתב את הפרקים בדו"ח על העבודה העברית, הקבוצות ועוד (יצאו גם בתרגום לערבית). באותה שנה נשא לאשה את רחל כצנלסון שהכיר אותה מימי לימודיהם המשותפים בפטרבורג, ומאז היתה רעייתו הנאמנה עד לנשיאה בעול נשיאות המדינה, בלי לקפח את זכויותיה כסופרת, עורכת ועסקנית ציבור.

השתתף בוועידת „פועלי ציון" בווינה (1920), שבה נתפלגה התנועה לפי כיוון האוריינטציה הקומוניסטית — לימין ולשמאל. נעשה מאז מראשי המדברים בפלג הימני, תוך מאבק, בעל פה ובכתב, עם הכיוון השמאלי־קומוניסטי. היה בין יוזמי הקמת ההסתדרות העולמית של „החלוץ" ופתח את ועידת הייסוד שלה (1921) וכן עשה להקמת המשרד העולמי הראשון שלו בווינה באותה שנה. מ־1922 הירצה בפדגוגיום היהודי בווינה, שהקים רבה הראשי צבי פרץ חיות, על תולדות ישראל. לאחר הקונגרס הי"ג (1923), בו נבחר לוועד הפועל הציוני עלה עם משפחתו לארץ (1924). היה תחילה במזכירות הוועד הפועל (עם ח. ארלוזורוב) ומאז קום „דבר" (1925) נקרא ע"י ב. כצנלסון למערכת. עם פטירתו של ב. כ. (1944) נעשה עורכו הראשי של „דבר" ועשה בתפקיד זה עד 1949. עת נקרא לכהן כשר התרבות והחינוך הראשון.

בכל אותן השנים מילא שליחויות מרובות מטעם ההסתדרות, התנועה העולמית של פועלי ציון, מפא"י, התנועה הציונית והישוב ברחבי העולם, אם בכינוסים יהודיים וקונגרסים ציוניים ואם בכינוסים וקונגרסים סוציאליסטיים, האינטרנציונל השני ועוד. ביחוד הכשירו למשימות הסברה כשרו כנואם, שבו נמזגו אורטוריות ידע מעמיק ומקיף בביטוי פאתוס כלהיב. נאומיו משכו המונים ובעברית הוסיפה להם טעם מיוחד הלשון בעלת המקצב המקראי. שזר היתה חיה בו בכתב ובעל פה. יחד עם עריכת „דבר" עברה אליו לאחר מות ב. כצנלסון עריכת הוצאת הספרים „עם עובד". עד לשנת 1949. פעיל היה בארצות הברית בימים שקדמו לקום המדינה וחבר המועצה המדינית בלייק סאכסס ואף גם בתרקפי הקשרים הראשונים עם הרבי מליובאוויץ'. שכתוצאתם הוקם כפר חב"ד בארץ. היה בין מנסחי מגילת העצמאות וחבר הכנסת הראשונה, השניה והשלישית. בשנות 1949 — 1951 כיהן כשר התרבות והחינוך ובתפקיד זה ביצע בין היתר את חוק חינוך החובה (1949). ב־1952 נכנס להנהלת הסוכנות כראש מחלקת ההסברה ומ־1954 ראש המחלקה לתרבות ולחינוך ובתפקיד זה עשה למען החינוך היהודי והציוני בתפוצות ישראל. לאחר מכן (1956 — 1960)

השבעה לכהונת הנשיאות הראשונה ב־1963

היה כמלא מקום יו"ר הנהלת הסוכנות בירושלים.

לאחר מותו של יצחק בן־צבי, נשיאה השני של מדינת ישראל, נבחר על ידי הכנסת כנשיאה השלישי של המדינה (כ"ז באייר התשכ"ג — 21.5.1963) ולקדנציה שניה (תשכ"ח — 1968), אותה סיים לפני שנה ומחצה (אייר הכל"ג — 1973). עם כניסתו של פרופ' אפרים קציר לכהונת נשיאה הרביעי של המדינה. בנוסף לתפקידים הרשמיים המשיך ופיתח את הבכורה של קודמו י. בן־צבי בכינון בית הנשיא כמקום־התוועדות של סופרים וחכמים, מכאן ומחו"ל. כינוסים מדעיים, מסיבות לציוני יובלות של סופרים וכיו"ב. הבית היה למקוד־משיכה של המונים בימי חג ומועד וכן נתקיימו בו חוגים לתנ"ך, לידיעת עם ישראל בתפוצות ועוד. אף סייעה קרן הנשיא לעידוד סופרים וחכמים בנתן עזרה להוצאת יצירותיהם. המסעות, שערך כנשיא המדינה למדינות שונות בכל חלקי העולם, הפכו מאורעות־חג גם לקהילות ישראל באותן הארצות. הקביל פני מלכים ונשיאים ובכן את פני האפיפיור פאולוס השישי בביקורו בארץ (1964). קיבל תארי־כבוד אקדמאיים ממוסדות השכלה גבוהים בארץ ובחו"ל וכן זכה בכמה וכמה פרסים ספרותיים (פרס ביאליק, פרס אוסישקין, פרס בן־צבי, ועוד). עדות לחיבת הרבים אליו היתה הענקת אזרחות כבוד של כמה וכמה ערים וישובים. מאז פרש מהנשיאות התמסר לכתיבה ולכינוס פזורות יצירתו ואף זכה באחרית ימיו להקמת מרכז בירושלים על שמו להגברת התודעה היהודית ולמרכז זה

אף נועדה ספריותו העשירה.

בתחום היצירה הספרותית לא היה כמעט סוג ספרותי שלא עסק בו: חקר מדעי, שירה, סיפורת, פובליציסטיקה ותרגומי־ספרות. הקו המשותף לכל הענפים היא זיקתו האיתנה למציאות ולהווה מזה ולשרשי העבר מזה. היה גם כממשיך מפואר של סופרי חכמי ישראל בעבר, שהחקר כולם במורשת ישראל הושפע מההווה. אולם הוא ידע להיבדל מהם, שלא טישטש במכוון סממני עבר לשם התאמתם לרוחתי ההווה. אדרבא הוא שחשף מס־

עם האפיפיור פאולוס ה־6 בביקורו בארץ

סופים אלה ותוך כך קירב עוד יותר את העבר להווה ורציפות המורשת יצאה איפוא גם נשכרת וגם מאירה ושמחה. כל מקצוע שעסק בו בחקר הגיע בו להישגים נחשבים. על אף השיעור הכמותי שאינו מרובה — כך בחקר המקרא והשבתאות וכך בחקר יידיש ועוד. יסוד השירה סבו, העובר כחוט שני במחקריו. ספק אם יש לו ריע בנוסח כזה במחקרים והוא התבטא כמובן גם בכל שאר הסוגים. אנו יודעים אותו כמשורר בעברית וביידיש (שיריו העבריים יצאו זה עתה מבית הדפוס. זו ביידיש יצאה לפני שנתיים). זו השירה בולטת לא מעט גם בפובליציסטיקה במשך ששים שנה ויותר ובכמה לשונות (עברית, גרמנית ויידיש).

הוא הוכיח שניתן לנסוך גם על הפובליציסטיקה מרוחה וריחה של שירה. בנוסח זה הם מאות מאמריו ב„דבר", תיאוריו מתפוצות ישראל, שהיה מפרסם בגליונות ראש השנה ועוד. אתה חש במאמרים אלה בן־לווייה נאמן לצרות ישראל במשך שני דורות כמעט והם משקפים צו התמורות הגדולות בתולדותינו בדורות האחרונים. הביבליוגרפיה של יצירותיו, שהופיעה לפני שנה ביוזמת חברו הקרוב והמסור ישעיהו אברך והוגשה לו כשי מטעם הוועד הפועל של ההסתדרות עם תום כהונתו (חוברה על ידי שמואל לחובר ז"ל והשלמה ועודכנה בידי כותב הטורים האלה), שימחה ביותר את לבו וגרמה לו קורת־רוח מרובה. כאן אף נתגלו על ידי כותב הטורים האלה מאמריו הראשונים ב„דבר", שהופיעו כרגיל ללא חתימה וגילו את חלקו במאבק הפובליציסטי בימים שקדמו לקום המדינה. לאחר הופעת הביבליוגרפיה המונה כאלף ערכים (בכללם עשרים וכמה ספרים וחוברות) זכה עוד להוצאה חדשה, שלישית של „אור אישים" בשלושה כרכים, לאלבום שזר (בעריכת י. אברך, כתבו: דוד זכאי, חנוך ברטוב והעורך) ול„מבחר כתבים" (בחר א. ד. שפיר. הקדמה: י. אברך). ועד ימיו האחרונים תיכנן ותיכנן כתיבה וכינוס...

היתה בו תכונה שאינה מצויה ביותר בקרב עסקני ציבור וראשי־ציבור: ידע לקיים ידידות במשך עשרות בשנים ועלייתו לכס הנשיאות לא שינתה מתכונתו זו כהוא־זה. זכר את ידידיו. שהיו אורחים קרואים ביותר בביתו, אם במסיבות ואם במפגשים אישיים־פרטיים. בשנים האחרונות הייתי יושב עמו בביתו ירושלים מפיו דברי זכרונות על פגישות עם אישים במשך עשרות בשנים. עד ימיו האחרונים הפליא בזכרונו הפינומנאלי הפלאסטי. שקל בו צייר את הפגישות והשיחות כאילו אירעו זה עתה ולא לפני עשרות בשנים.

פגישה אחרונה אתו בחודש העבר (י"א באלול), עם ד. זכאי, היתה כולה בתחום העצב. כבה הזיק הסורי שהיה מבריק לנגדך תמיד עם ה„שלום" הראשון ועד הפרידה. ישבנו דוממים פה ושם נענה לנו במלים קצרות בודדות. נפטרנו ממנו בהרגשה שזו היא ולמן שוב ואיננו עוד...

דמות לא שכיחה ירדה מעל הבמה והיא לא תישכח מלבות הרבים, הקרובים והפחות־קרובים כאחד.

ברה"מ השלימה ניסויי טילים גרעיניים

לונדון, (יופ"י). — ברה"מ השלימה ניסויי טילים באוקינוס השקט, שנמשכו עשרה ימים, במאמץ לשפר את יכולתה הגרעינית לקראת הסיבוב הבא של השיחות על הגבלת הנשק האסטרטגי החדש.

מקורות צבאיים בלונדון אמרו, כי בין השאר ניסתה ברה"מ טיל משוגר מצוללת. סטות מגיעתו 7400 קילומטרים. לדברי המכון הבינלאומי לעיונים אסטרטגיים זהו כיום הטווח הארוך ביותר של טיל כלשהו, המשוגר מצוללת. סבורים, שנוסו גם כונים משופרים של טילים גרעיניים מתפצלים.

מוסקבה עצמה לא נמסר כל מידע על סוג הניסויים או היקפם.

השיט בתעלה מחודש מאי

קאהיר. (ע"י). — תעלת סואץ תפתח מחודש לשיט, החל מ־1 למאי — מודיע „אל אהראם". בהסתמכו על הודעה של אחמד משהור, העומד בראש מינהל התעלה.

קודם לכן דיבר משהור על פתיחת התעלה כבר ב־1 במארס.

וילסון אינו רואה פתרון מוסכם לבעיה הפלשתינאית

הית חוזר על עיקרי מדיניותו הפרו־ערבית; תורפ מכיר בזכות ישראל לגבולות בטוחים

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). ראש־ממשלת בריטניה הרולד וילסון אמר, כי לנוכח מבקשת לראות פתרון מוסכם לבעיית הפלשתינאים, אולם בשעה זו אין בסיס להסכם כזה, אפילו בין הערבים עצמם.

בראיון ב„ג'ואיש כרוניקל" הסביר וילסון, כי זו גם עמדת בריטניה בדיוני ארים בנושא זה. הוא הוסיף, שהעניין נדחה עד אחרי הפיסגה הערבית.

בתשובה על שאלה אמר וילסון, שלא ידוע לו איזה משרד יש למחבלים בלונדון. כאשר הזכיר לו המראיין, שפקיד משרד־החוץ הבריטי קיבל איגרת מידי שליחו של יאסר ערפאת, אמר ראש־הממשלה, כי הוא מגנה כל ארגון המתבסס על טרור או המצדיק טרור.

בתשובה על שאלות נוספות אמר וילסון, שבריטניה תיטול חלק בדו־שיח בין אירופה לבין הערבים ותפעיל את השפעתה כדי לתרום להסדר שלום על פי התנאים ההכרחיים לדעתה של בריטניה. עוד הטעים וילסון, שהבסיס להסדר הוא שתי החלטות מועצת הבטחון 242 ו־338.

הית: האמברגו היה מוצדק

בראיון אחר ב„ג'ואיש כרוניקל" מצדיק מנהיג השמרנים אדוארד הית את מדיניותו, כאשר היה ראש־ממשלה בעת מלחמת יום הכיפורים, בעיקר את האמברגו על משלוחי נשק למזרח התיכון (שנועד לפגוע בעיקר בישראל). הית טוען, שלא רק ישראל, אלא גם מצרים לא קיבלה ציוד צבאי חיוני במלחמה ושוכח להזכיר, שארה"ב סיפקה נשק רב לישראל באותה עת.

כן אמר מנהיג השמרנים, כי הצהרת ה־6 בנובמבר אשתקד כרסיפה להיות הבסיס ליחסה של אירופה למזרח התיכון.

הית מביע תמיכה בהספקת נשק למדינות המזרח התיכון, בתנאי שעיסקה אלה לא יפרו את מאזן הכוחות באזור. עם זאת התחמק מתשובה על השאלה, מה יעשה לגבי הספקת חלקי־חילוף לנשק בריטי במזרח התיכון, אם תתחדש המלחמה.

הית לא הביע בראיון אף מלה אחת של סטיה מן המדיניות הפרו־ערבית, שאפיינה את ממשלתו ואשר גרמה הידרדרות היחסים בין ישראל לבריטניה לנקודת־שפל, שלא היתה כדוגמתה.

תורפ: אין לחלק את ירושלים

מנהיג המפלגה הליבראלית ג'רמי תורפ הזכיר בראיון שלו ב„ג'ואיש כרוניקל", שהוא היה בין מייסדי האגודה לידידות עם ישראל מטעם המפלגה הליבראלית וכי הוא ואחרים מצטרפים כמפלגתו חברים באגודה זו. כן הזכיר את הביקורת, שמתחה מפלגתו על מדיניות האמברגו של ממשלת השמרנים. הוא הטעים, כי מדיניות האמברגו יכולה לשאת פרי רק אם היא תכלול את כל מדינות המזרח התיכון ולא רק את מדינות העימות.

כן הדגיש תורפ את זכותה של ישראל להתקיים כמדינה חפשית ועצמאית בגבולות בטוחים. הוא הפריד בין שטחים כבושים לבין שטחים חיוניים לישראל מבחינה אסטראטגית, כמו רמת־הגולן, שנסיגה מהם משמע איננה כפשית — לבין שטחים המאוכלסים ברובם ערבים, כגון הגדה המערבית, שמהם יכולה ישראל לסגת. תורפ שלל להלוטין כל רעיון לחלק מחדש את ירושלים.

השבוע יוגש אישום נגד 2 ההולנדיות

כתב אישום נגד שתי הצעירות ההולנדיות העצורות כחשודות בעבירות בטחוניות, יוגש השבוע לבית־משפט צבאי בבית־לחם.

ביום ו', עם הוצאת פקודת מעצר נוספת נגד השתיים, מסר דובר משטרת ישראל לפרסום את שמות העצורות, את נסיבות מעצרן ואת האשמות המיוחסות להן. וזה לשון ההודעה:

מכתב בכתב סתר

ב־13 ספטמבר 1974 נעצרו בגשר אלנבי ברגרטה מריה המינגברוק ילידת 1947 ופאולה ויסקם ילידת 1948, לאחר שנתפסה ברשותם מחברת וכה מכתב הכתוב בכתב־סתר.

העצירות נכלאו בירושלים על־פי צו מעצר של בית משפט השלום בירושלים מיום 15.9.74 לשבעה ימי מעצר ועוד נוסף לששה ימים מ־20.9.1974 שהוארך על־ידי בית משפט השלום בירושלים ל־15 ימים נוספים.

בית המשפט אסר, לפי בקשת המשטרה, את פרסום המעצר, האשמות ושמות העצורות. הודעה על מעצר השתיים נמסרה לשגרירות הולנד.

מעצר ג'ורג' סטיפן

החקירה נסבה על כך, כי המכתב שנמצא ברשותן, נכתב ונמסר להן בידיעתן על־ידי ג'ורג' מיכאיל חנא איסטיפאן, פעיל ארגון „אל־פתח" בדמשק.

ג'ורג' סטיפן פעיל „הגזרה המערבית" של ארגון אל־פתח בביירות ובדמשק, נוצרי אורתודוקסי יליד 1940, בית־גאלה נעצר בבית לחם עוד בחודש מאי 1972 בעת שהיה באזור בביקור קיץ. בתום חקירתו גורש מן האזור ומאז, פעיל כאמור, במסגרת הארגון בכל הקשור לגיוסים. אימונים והנחיות לפעילי הארגון הפועלים בישראל ובשטחים.

במכתב לא צויינו שם וכתובת הנמען והוא הכיל הוראות מבצעיות הנוגעות לפעילות ארגון „אל־פתח" באזור וכן הוראות להכנת מטעני חבלה מאולתרים.

החקירה התפשטה עקב הממצאים האינטנסיביים שנעשו לאיתור הנמען ומעצרו. ב־23.9.74, לאחר המעצר, הוסרו כל ההגבלות כי הוחלו בקשר למעצר השתיים ואתמול ב־24.9.74 נמסרה הודעה לשגרירות ההולנדית ועל פי בקשתם אופשר להם לבקר את העצורות. פגישה זו התקיימה ביום 25.9.74. יומיים לאחר מכן נוצר קשר בינן לבין עורכת הדין פליצה לנגר במקום מעצרן.

איסור הפרסום בוטל על־ידי שופט בית משפט השלום בירושלים. החקירה הושלמה. התיק הועבר לתביעה הצבאית ביהודה ושומרון וכתב אישום יוגש בהקדם.

האשמות המיוחסות לשתיים הן:

● מתן שירות לארגון בלתי־חוקי. עבירה לפי תקנה 185 (ג) לתקנות ההגנה שעת חרום 1945.

● החזקת חומר השייך לארגון בלתי חוקי. עבירה לפי תקנה 185 (ו) לתקנות ההגנה שעת חרום 1945.

עם העברת החומר לתביעה הצבאית ביו"ש הובאו השתיים ביום ו', 4.10.74 בפני שופט צבאי בבית לחם ומעצרן הוארך ל־7 ימים על פי בקשת בא כוח התביעה, אשר הצהיר בפני השופט בעת הארכת מעצרן, כי כתב האישום יוגש לבית המשפט הצבאי תוך תקופת מעצרן.

בעקבות חקירת העצורות נעצר ב־20.9.74 בבית ג'אלה נתין הולנדי בשם וויליאם סירנס יליד 1947. הנשוי להרצבת ביתי־גאלה. חקירתו העלתה, כי הוא ושתי העצורות פעילים ב„ועד הפלשתינאי ההולנדי" באוניברסיטת ליידן שבהולנד.

עוד העלתה החקירה כי יחד עמן ביקר בפקודת ארגוני מחבלים בלבנון ובסוריה. כן העלתה החקירה, כי ויליאם סירנס יצא פעמים רבות דרך גשרי הירדן ללבנון ולסוריה שם נפגש אתן. כיוון אותן וקשר אותן עם נציגים שונים של ארגוני מחבלים.

מפאת חוסר ראיות משפטיות קבילות, הוחלט לשחררו ביום ו'.

שלושה אנשים נהרגו ו־60 נפצעו, כאשר משטרת הודו פתחה באש על מתפרצים ביתנת הרכבת ובמשרד הדואר בעירת בדיקת ביהאר שבמזרח הודו.

כווית הציעה לקנות ב־25 מיליון דולאר איגרות־חוב ממשלתיות ברזיליאניות.

פלשתינאי מואשם במצרים בפעולות ריגול למען ישראל

קאהיר, (ע"ר, צ"ץ ויופ"יש). — גבר פלשתינאי, אשתו המצרית ושלושת בניהם יעמדו לדין בבית־משפט צבאי בקאהיר באשמת ריגול לטובת ישראל.

הנאשם הראשי הוא איבראהים סעיד שאהין, בן 38. לדברי המצרים, שם הצפן שלו במגע עם המודיעין הישראלי היה קולונל מוסא עובר והיתה לו דרגה של סגן־אלוף בצה"ל.

בליל שבת הוצגו שאהין ובני משפחתו בטלוויזיה המצרית. שאהין הודה, כי נסע לישראל 12 פעמים ובכל ביקור אומן בשיטות ריגול חדישות. הוא ואשתו הבטיחו לישראלים צילומים ומידע בשש השנים שחלפו.

שאהין אמר לכתבאיין, כי הוא השתמש במשדר אלקטרוני חדיש ביותר שמחירו 100,000 דולאר. המעביר תוך שניות ספורות מידע רב בצופן. לדבריו, הוא הוציא את הצופן מן האדמה במדבר בקרבת הכביש קאהיר—סואץ, שם הוטמנו על־ידי הישראלים לפני נסיגתם מן הגדה המערבית של תעלת סואץ.

סוכנות הידיעות המצרית מסרה, כי שאהין נעצר ב־15 באוגוסט ואילו אשתו אינשראח נעצרה ב־26 באוגוסט, כשהיתה בדרכה חזרה לישראל דרך רומא. גם היא היתה בצה"ל בדרגת סגן.

בניהם, נביל ומוחמד כראשמים בתמיכה בפעולות ההורים ואילו הבן הצעיר עאדל נאשם באי־ידיעה על פעילות שאר בני המשפחה לשלטונות, למרות שידע עליה.

המשדר הקטן הוצג גם הוא בטלוויזיה ואינשראח שאהין הראתה לעיני המצלמות, כיצד צילמה באמצעות מצלמה נסתרת בסל קניות, שניתן לה על־ידי הישראלים.

בני הזוג אמרו, כי ריגלו תמורת כסף. הם קיבלו אלף דולאר לחודש ופרסים מיוחדים לאחר כל הצלחה גדולה.

העתון המצרי „אל־אהראם", כותב, כי שאהין היה, ב־1972 פגש את השר אהרן ידין. כהיה אז ראש אגף המודיעין של צה"ל, עוד אמר שאהין, כי הישראלים הבטיחו לו מיליון דולאר, אם יגלה להם, האם מצרים מתכוננת למלחמה נוספת ומתי. בני הזוג שאהין גויסו לשירות ישראל באל־עריש, זמן קצר לאחר מלחמת ששת הימים.

משקיפים מציינים, כי המשפט כל בני הזוג שאהין, העומד להיפתח ערב יום השנה למלחמת אוקטובר, נועד להפגין הצלחה של שירות הבטחון המצרי.

ראש המודיעין המצרי עבד־אל־סלאם תופיק אמר אתמול, כי 30 רשתות ריגול ישראליות נחשפו במצרים מאז מלחמת ששת הימים.

פורד הפסיק יצוא החיטה לברה"מ

ואשינגטון. (י.ה.פ. וא.פ.). — הנשיא פורד הסיג אמש את הסכמת שתי חברות החיטה האמריקאיות הגדולות להפסיק יצוא חיטה וגרעינים לברה"מ — הודיע שר־החקלאות האמריקאי ארל באץ.

„ביקשנו שיתוף פעולה מרצון מצד החברות ואני חושב, שהוא יינתן יפה" — אמר השר לכתבים בתום פגישה בבית הלבן.

לדברי השר הסכימו שתי החברות להפסיק עד להודעה חדשה הספקת 2.4 מיליון טונה תירס ומיליון טונה חיטה לסובייטים. השר תיאר את התנהגות החברות כ„מאוד נדיבה ופטריוטית". בציינו כי הן יפסידו כספים בשל הפסקת ההספקה לברה"מ.

שר־החקלאות הסביר, כי החלטת הנשיא פורד להביא להפסקת ההספקה לרוסים נועדה למנוע ספקולציה בשוק המצרכים, שהיתה מעלה את המחירים לצרכן. כן נועדה ההפסקה למנוע הטלת פיקוח על היצוא.

הודעתו של שר החקלאות באה אחרי פגישה בת 40 דקות בין הנשיא פורד לבין ראשי שתי החברות העיקריות, המייצאות חיטה וגרעינים לסובייטים.

במוסקבה נמסר בינתיים, כי הפסקת ההספקה לא תגרום קשיים מידיים לברה"מ. בידיעות נאמר, כי רזרבות הגרעינים בברה"מ נמצאות בשיא שלא היה כמותו בשלוש השנים האחרונות.

משטרת קפריסין סיכלה נסיון לרצוח את נשיא קפריסין, גלאפקוס קלרידס.

מחסור בלוחות פלדה מונע הרחבת ייצור טנקי „מ־60"

דטרויט, (י.פ.). — מחסור בלוחות פלדה מונע בחברת „קרייזלר" להביא את ייצור הטנקים מדגם „מ־60" לרמה, שבה רוצה הפנטאגון.

העתון „פרי פרס", המופיע בדטרויט, מודיע, כי המפעלים האמריקאים, אינם מסוגלים לייצר די לוחות פלדה יצוקה — המשמשים לצריח ולפיילדה — כדי לעמוד בהגברת הייצור. אנשי חברת „קרייזלר" אומרים, כי יכלו לעמוד בתכנית־הייצור המוגברת, שדורש משרד ההגנה האמריקאי, אילו יכלו להשיג את לוחות הפלדה היצוקה.

דובר הפנטאגון אמר לכתב העתון, כי הבעיה עלתה, אחרי שארה"ב מכרה לישראל כ־1,000 טנקים בתחילת אשתקד והחלה לדאוג למילוי המלאי של הצבא האמריקאי. עם זאת הטעים הדובר, כי המצב אינו „מסוכן או אימתני".

לפני מלחמת יום הכיפורים ייצרה „קרייזלר" בחודש כ־30 טנקים מדגם מ־60 — הדגם הקרבי העיקרי של הצבא האמריקאי. הפנטאגון ראה בכמות זו די לצרכיו לטווח ארוך. אולם המכירה לישראל שינתה מצב זה, מפני שהטנקים לישראל הוצאו מן המלאי של הצבא האמריקאי.

את יציקות הפלדה מבצע יצרן אחד בלבד. במדינת אינדיאנה. דובר הצבא גילה, כי הוא מחפש באורח פעיל למצוא יצרן נוסף לביצוע היציקות. אולם יצרנים אחרים מסרבים להיכנס לנושא מפני שחוקי־הסביבה גורמים שייצור מסוג זה יהיה פחות רווחי מאשר ייצור מסוג אחר.

המועצה הציונית בישראל

מתאבלת

על מות

שניאור זלמן שזר

נשיאה השלישי של מדינת ישראל

ונשיא הכבוד של המועצה הציונית

ההסתדרות הציונית העולמית

הסוכנות היהודית לישראל

שרויים באבל על מות

שניאור זלמן שזר

הנשיא השלישי של מדינת ישראל

נושא דברה וסולל דרכה של תנועת התחיה

Hotpoint
פרידמן
18-2 מיבוא מאמריקה
NO FROST MADE IN U.S.A.
כפור ללא קרח!
יבוא ושרות פרידמן
בינג דינאל

היום המועד האחרון למסירת טפסי
לוטו
LOTTO
מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י
ומצטבר עד
500,000 ל"י

هكذا من الاصل

מימצאים נדירים בחפירות הר־הבית על הישוב בירושלים

מאת צבי איזן, סופר „דבר"

בשלוש תקופות, בסוף ורי־בן בית שני ועד הכיבוש הערבי היה ישוב יהודי בירושלים — זאת העלה פרופ' בנימין מזר בחפירותיו בדרום להר־הבית.

בחפירות אלה נמצאו באחרונה שתי מנורות בעלות שבעה קנים על משקוף בית כי סוף התקופה הביזאנטית, תקופת הפלישה הפרסית בשנת 614. מנורות דומות נתגלו בקטע אחר של החפירה לפני שנים אחדות. לדעת מזר ישבו היהודים באיזור זה בימי בר־כוכבא, בימי הקיסר יוליאנוס הכופר, שהרשה להקים מחדש את בית־המקדש, ובתקופה הקצרה של השלטון הפרסי בראשית המאה הז'.

פרופ' מזר הרצה על החפירות במושב הסיום של כינוס החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה שהתקיים בירושלים, ונגמר ביום זה.

המושב התקיים על המדרגות המשוחזרות בשערי חולדה. מזר סיפר על גילוי כתובת יוונית שעניינה תרומת סכום של דראכמות לריצוף בית־המקדש. הכתובת שבורה באמצע ולכן קשה לדעת מה היה גודל התרומה, אך יש לשער שקהילת יהודי רודוס היא שהעלתה אותה, ופעולה זאת נחקקה על לוח־אבן שהוצב בבית־המקדש.

זמן הכתובת הוא במאה הה־2 או הה־3 לפני הספירה, כלומר, לפני תקופת החשמונאים.

בסיום הכינוס דיבר ראש־הממשלה יצחק רבין.

מקימים תיאטרון ישראלי קבוע באידיש עם י. בולוף

מאת סופר „דבר"

ביזמת המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות שליד משרד החינוך והתרבות ובשיתוף עם הסוכנות היהודית ומשרד הקליטה מוקם בימים אלה תיאטרון ישראלי באידיש, אשר יפעל באורח קבע ועל בסיס ציבורי.

צמוד התיעוד של התיאטרון החדש יהיה השחקן והבמאי הנודע יוסף בולוף, אשר הביע את נכונותו להיתתף במפעל. בימים אלה מקיימים הבמאים שמואל בונים ב„הקאמרי" ו־בנימין צמח בתל־אביב, מבחנים וראיונות עם המועמדים להצטרף לתיאטרון החדש.

בין המועמדים שחקנים שעולים מברה"מ ומארצות אחרות וכן בבאים שולים. כן יוסיף התיאטרון החדש לבטתו שחקנים ישראלים.

המוסלמים – רוב בנצרת

מאת יואל דר, סופר „דבר"

בפעם הראשונה מאז הולדת ישו איבדו הנוצרים את הרוב שהיה להם בנצרת והמוסלמים נהפכו ממיעוט לרוב.

על פי סקר שערכו גופים ממשלתיים לקראת הבחירות לעירייה, העומדות להתקיים ב־9 בדצמבר, מתברר, כי אוכלוסייתה של נצרת מגיעה עתה ל־36,000 נפש: 18,600 ערבים מוסלמים והשאר — נוצרים. העדה האורתודוקסית היא העדה הנוצרית הגדולה ביותר בנצרת ומספר בניה מגיע ל־7,200. בני העדה הלטינית בעיר מונים 5,550 נפש ובני העדה היוונית־הקתולית מונים 4,600 נפש.

שתי סיבות הביאו לכך שהמוסלמים נהפכו לרוב בנצרת. הריבוי הטבעי בקרבם גבוה מאשר בקרב הנוצרים, ונצרת מוקפת כפרים מוסלמים רבים, אשר הרבה מהם עקרו אליה במרוצת השנים.

עדיין לא ברור אם לשינויים הללו תהיה השפעה על תוצאות הבחירות למועצת העירייה ועל השתייכותו העדתית של האיש שיעמוד בראש העיר הערבית הגדולה ביותר בישראל.

שיתוף הפעולה בין המשטרה והעירייה הוא מצויין — אמר מפקד משטרת מחוז תל־אביב, ניצב ד. עופר, בעת ביקורו של ראש העיר ש. להט במשטרת ת"א. ראש העיר ציין גם הוא את שיתוף הפעולה בין המשטרה והעירייה.

התערוכה לצורות פרחים נפתחה באולמי „חן" בהנהגה מטעם העירייה ו„הכוננות הירוק" בעיר.

59 גרפיקאים מ־17 ארצות מציגים במוזיאון ישראל כרזות שנעשו ב־25 השנים האחרונות. התערוכה — „גרפיקה בשירות הציבור" — עוסקת רק בנושאים לא־מסחריים.

צעירה בת 22 וגבר בן 34 נעצרו בסוף השבוע כחשודים בניהול „בית פגישות" בצפון תל־אביב.

תערוכת תחביבו בנושא של יחיאל גולדשטיין נפתחה בגלריה הפדגוגית בהנהגה בשיתוף עם העירייה ומועדון „רוטרי".

„מבצע החודש" של ספרית „דבר"

ספרית „דבר" מציעה לך במבצע חודש שלושה ספרים במחיר כולל של 60 ל"י במקום 75 ל"י.

לקסיקון פוליטי ב־35 ל"י במקום 39.50 ל"י

מלחמת יום הכיפורים ב־22.5 ל"י במקום 27.50 ל"י

ימי המלחמה ב־6.50 ל"י במקום 8 ל"י.

אם אתה מעונין בספר אחד או שניים בלבד אנא ציין זאת בתלוש.

לכבוד
ספרית „דבר" ת.ד. 199 ת"א
תאריך
* אבקש לשלוח לביתי את כל השלושה יחד במחיר כולל של 60 ל"י
* אבקש לשלוח לביתי את הספר/ים
רצ"ב בזה שיק המחאה ע"ס
כתובת חתימה

המבקרים הרבים בבזאר הדרוזי המתקיים בדלית אל־כרמל יצרו פקקי תנועה שתושבי הכפר לא ראו כמותם. (צילום: „י.ס.ש.א.")

צע"ת נגד שר התחבורה בעניין ההפקדה על היבוא

יבואני רכב תובעים להתיר להם לגבות הפקדונות מהלקוחות

12 יבואני־רכב, שהתלוננו על כך שנאסר עליהם לגבות מלקוחות את הפקדונות, שעליהם להפקיד במכס בגין יבוא כלי־רכב, השיגו ביום ו', כי בית־הדין הגבוה לצדק, צו על־תנאי נגד שר התחבורה.

בהתאם לצו על שר התחבורה לנמק תוך 40 יום מדוע לא יתיר ליבואני־הרכב לגבות מלקוחותיהם את סכומי הפקדונות, או את הוצאות מימון הפקדונות.

העותרים טוענים בעתירתם, כי על פי ההיתר להעלאת המחירים שניתן להם במשרד המסחר והתעשיה הם זכאים לגבות מלקוחותיהם את הסכומים, שעליהם להפקיד אצל גובה המכס בגין יבוא כלי־רכב. הם הורשו לגבות מלקוחותיהם את הסכומים האלה בתנאים שבהם עליהם להפקידם, בהסכמת נציגי משרדי האוצר והתחבורה, ואף הובטח להם אישור בכתב. אך לאחר זמן מה הודיע להם נציג משרד התחבורה, כי כל זמן שוועדת השרים לענייני כלכלה, לא תאשר את גביית סכומי ההפקדה מהלקוחות אסור להם לגבות את הסכומים האלה, ואם יעשו זאת יוגשו נגדם תביעות פליליות.

יבואני־הרכב הפסיקו איפוא את גביית הסכומים מלקוחותיהם. ריבוי לשכנע את נציגי הממשלה להתיר להם להמשיך בכך, אך לא הועילו. העותרים מציינים, כי שר התחבורה סבור שהם צודקים. אולם הוא סירב לתת להם את האישור בעקבות ההחלטה הכוללת בעניין זה של שרי האוצר, המסחר והתעשיה.

העותרים טוענים, כי הם גובים מלקוחותיהם את כל המיסים וההיטלים הקשורים ביבוא רכב, ומאחר שההפקדה היא מס או היטל, שאפשר להטילו על הלקוח, יש להתיר להם את גביית סכומי הפקדונות מהלקוחות.

עוד נאמר בעתירה, כי מטרת צו־ההפקדה היתה צמצום הוצאות כספים על מצרכי יבוא והקטנת הגרעון ביתרות במטבע־חוץ של המדינה. „מטרה זו מחייבת, שחובת ההפקדה תוטל על הלקוחות. שאם לא כן, לא תושג מטרת הצו", טוענים היבואנים. (ע)

בפגישה עם בר־לב

תביעה ליצרנים ולמשווקים לסייע ליציבות המחירים

שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב זימן בסוף השבוע את נציגי הסקטורים החקלאיים, יצרנים ומשווקים, לדיון על פעולה משותפת לשמירת רמת מחירים יציבה במשק בחודשים הבאים.

בר־לב תבע מהמשתתפים לסייע לממשלה בשמירה על רמת מחירים סבירה. באחרונה נרשמו ירידות בשוקי העולם, במחירי קפה וקקאו גלמי, טופסי צמר, שלחי עורות בקר, לבידים, נחושת ועוד. במקרים כאלה על היצרנים והמשווקים להעביר את ההוזלה אל הצרכן. המשרד יקיים בדיקה מתמדת בנושאים אלה ויעמוד על כך שהצרכנים יהנו מההוזלות במחירי המצרכים.

בפגישה השתתפו נציגי התאחדות התעשיינים, „כור", ארגוני הסוחרים והתאחדות הסוחרים הכללית והארגון הארצי למסחר ו„המשביר לצרכן", וכן נציגי הסופרמרקטים והסופרסל, ה„תנובה", ומנכ"ל משרד החקלאות. כל המשתתפים הביעו נכונות לסייע בשמירה על יציבות המחירים. מנכ"ל משרד החקלאות הודיע כי בכוונת משרדו להמשיך במבצע מכירת פירות וירקות במחירים מוזלים לתקופה שנקבעה למבצע זה.

מנכ"ל „המשביר לצרכן" הודיע כי רשתות „המשביר" יקיימו מבצע של מכירת „פתיחת העונה", כל כ"ל התאחדות הסוחרים הכללית הודיע שהארגון יבדוק אפשרות להפעיל מבצע מכירות כזה. נציגי התעשיה הודיעו כי במפעליהם יעשו כל מאמץ לשמור על יציבות מחירים.

„מכירת פתיחת העונה"

נציגי משרד המסחר והתעשיה הציעו כי חנויות ההלבשה יקיימו מבצע של מכירות „פתיחת העונה" עם הנחות, דוגמת מכירות „סוף העונה". בקרוב יפרסם המשרד צו מחירים מקסימליים שיקבע מחירים נמוכים יותר לאורז (בשל ירידת המחירים בחו"ל והקטנת פער הכיוון בארץ) ולקפה ביבוא (בשל הפחתת המכס).

ריכוז הפיקוח על המחירים

השר בר־לב הודיע כי בכוונתו לבדוק את הצפייה ורשות המחירים הציבוריים לייעול הפיקוח על המחירים ובמקום שההחרה הנוכחית חזקה ואפקטיבית יש מקום לבצע שינויים.

על פי דו"חות של משרד חקירות

עיריית תל־אביב הפסיקה ההקצבות למשפחות שמצבן אינו מצדיק סעד

עיריית תל־אביב הפסיקה את הקצבות הסעד לעשרות משפחות בעקבות חקירה שהעלתה, כי הנתונים שמסרו על מצבן הסוציאלי אינם מדוייקים וכי מצבן אינו מצדיק מתן סעד.

מנהלת האגף לעבודה סוציאלית בעירייה ב. כנטל והגב' ב. הדרי סיפרו, כי האגף נעזר במשרד־חקירות. המתבקשים לבדוק באותם המקרים בהם הצהרות מבקשי הסעד נראות כלא מהימנות.

פעולה זו נעשית בעקבות המלצה של מבקר עיריית ת"א להיעזר במשרדי־חקירה מקצועיים, כדי לאמת אינפורמציה של מבקשי סעד על מצבם הסוציאלי. ההמלצה היתה כלולה בדו"ח חקירה אשר ראש העיר הורה לערוך אותו בעקבות טענות, כי אנשי העולם התחתון מקבלים סעד מהאגף לעבודה סוציאלית בעירייה.

המבקר צ. איזן כותב בדו"ח שלו, כי גם הפניית הנזקק לשכות האחריות של האגף לעבודה סוציאלית מלא בפעם במקביל הסעד נוסף בו כלולים נתונים על מצבו המשפחתי והתחייבות [illegible]

תכנית לבניית שיכונים לאחיות ליד בתי־חולים

בפגישה שהתקיימה בין שר הבריאות ויקטור שם־טוב, ובין [illegible] אברהם עופר, סוכם על ארגון מפעל בניית שיכונים לאחיות ולרופאים בתוך קמפוסים של בתי־החולים או בסביבתם.

הדירות יימסרו לאחיות ולרופאים בשכירות, ולא יימכרו לצמיתות. ועדה משותפת למשרד הבריאות ולמשרד השיכון תעבד את פרטי התכנית, שתוגשם בשיתוף עם ההסתדרות והמועצה הקואופרטיבית של בתי־החולים הנוגעים בדבר.

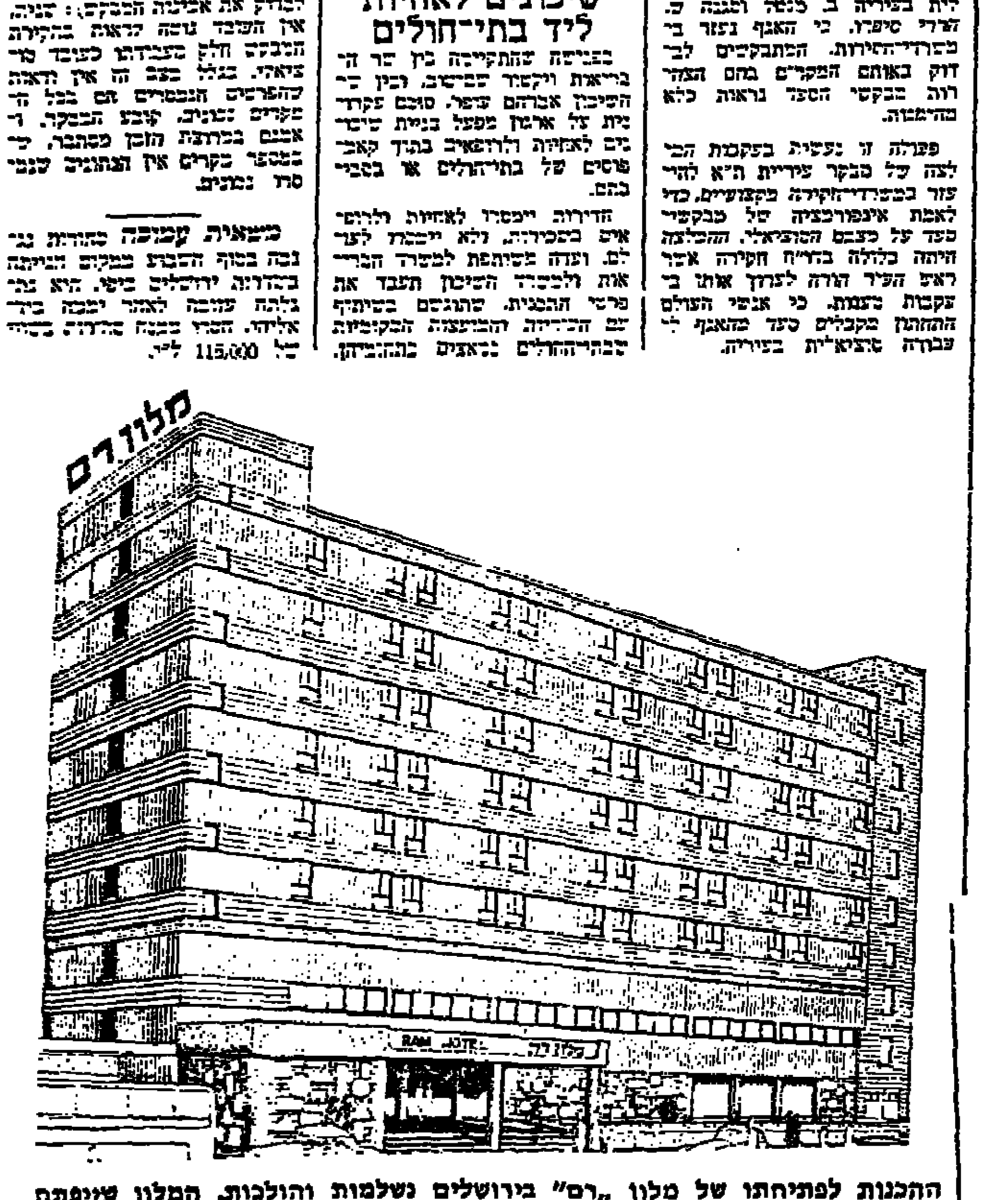

ההכנות לפתיחתו של מלון „רם" בירושלים נשלמות והולכות. המלון שיפתח בראשית פברואר, יכיל 156 חדרים זוגיים בבנין בן שש קומות.

מפגש חירום לדיון במצב מוזיאון־ישראל

מאת סופר „דבר" בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק זימן כינוס־חירום של החברים הישראלים בוועידה־הבין־לאומית של מוזיאון ישראל, מנהלים ותורמים ישראלים וכמה תורמים לדון על מצבו הכספי של המוזיאון.

פגישת החירום זומנה בגלל המשבר הכספי החמור המאיים על המשך קיומו של המוזיאון. באחרונה החליטה הנהלת המוזיאון על קיצוצים, שמטרתם לחסוך בהוצאות. הגרעון הצפוי בתקציבו השוטף של המוזיאון מוערך ב־4 מליון ל"י.

נודע כי הנהלת המוזיאון שוקלת אם לפגוע את כוונתה לפטר 12 עובדים במסגרת הקיצוצים. כזכור הודיעה הנהלת המוזיאון כי יבוטלו 10 אחוזים מהמשרות, ובעקבות הודעה זו קיימו העובדים מסיבת עתונאים ואיימו להשבית את המוזיאון אם יפוטר עובד. בעניין זה מתנהלים דיונים בין ההנהלה וועד העובדים.

יועלה מכס המגן על לבידים

היצרנים התחייבו להוזיל את המחירים

4. יועלה מכס המגן — — בשל יבוא מתחרה של לבידים במחירי הצפה, החליטה בסוף השבוע הוועדה הציבורית לבדיקת היבוא המתחרה להעלות את מכס המגן על הלבידים.

המכס החדש יהיה 20 אחוז, אך לא פחות מ־450 ל"י למטר מעוקב. לעומת המכס הקודם של 30 אחוז, אך לא פחות מ־185 ל"י למ"ק. הוועדה המליצה להפעיל את השיעור לתקופה מוגבלת, מאמצע אוקטובר עד ראשית אפריל 1975.

בישיבת הוועדה הציבורית, בראשות המשנה למנכ"ל משרד המסחר והתעשיה זאב בירגר, צויין מצבם הקשה של מפעלי הלבידים. המשבר בשוקי העולם הביא להאטת קצב יצוא הלבידים, ובמפעלים הצטבר מלאי גדול. ובאותו זמן הובאו לארץ לבידים בכמויות גדולות, באיכות נמוכה ובמחירים ירודים.

בירגר אמר כי משרד המסחר והתעשיה מוכן לסייע למפעלים להתגבר על קשייהם הזמניים. אולם על היצרנים לעשות מאמצים לשפר את הייצור ולהעביר לצרכן. עם היבוא המפעלים לתת בידי משרד המסחר והתעשיה הוזלה המחירים לא יתבצר המשרד לשיעור זמני במכס המגן. מנהל חטיבת התעשיות הקלות במשרד עזרא שכטן אמר כי היצרנים התחייבו בכתב להוזיל את מחיריהם החל מסוף השבוע שעבר בממוצע של 100 ל"י למ"ק. הפחתת המחיר על סוגי הלבידים הנפוצים תהיה גדולה מאוד ותגיע עד 250 ל"י למ"ק. כן הודיעו המפעלים, כי הם יספגו גם את עליית הוצאות הייצור, ולא יבקשו את זכותם להעלות מחירים לפי הקריטריונים הקיימים.

משרד המסחר והתעשיה תובע מיצרני הרהיטים המשתמשים בלבידים המקומיים להוריד מחיריהם לצרכן. הממונה על המחירים ציין כי המשרד יקיים בקרוב מעקב אחר מחירי הרהיטים המקומיים.

כן ישקול המשרד תיקון בצו סימון הרהיטים, שיחייב את יצרני הרהיטים לציין במפורש את סוג הלביד שהם משתמשים בו.

שוקלים שילוב השמיניות במשמר האזרחי

שר החינוך והתרבות אהרן ידלין הודיע ביום ו', כי נשקלת אפשרות לתת אימונים בנשק של תלמידי השמיניות (בנים ובנות) במסגרת הגדנ"ע ולשלבם במסגרת „המשמר האזרחי".

שר החינוך אמר זאת בפגישה עם חברי הנהלת ארגון המורים התיכוניים שהתקיימה בלשכתו בתל־אביב. בהשתתפות ממלא־מקום מנכ"ל המשרד יוסף שהם ו־ר המנכ"ל אליהו ישראלי.

ידלין אמר, כי תלמידי השמיניות אינם כלולים במסגרת אימוני הגדנ"ע ואם יוחלט לשלבם ב„משמר האזרחי" הם יהיו זקוקים לאימון של ימים אחדים, כלומר שם יכלו בנשק קל ובהכרת חברי הכלה ואמנות תפקידים השונים. כן בכוונתו לקיים שיחות עם תלמידים על הסכסוך הישראלי־ערבי ועל המלחמה במזרח התיכון.

בדיונים שקיים שר החינוך באחרונה בנושא זה עם שר המשטרה שלמה הלל, המפכ"ל הרב־ניצב שאול רוזוליו ומפקד „המשמר האזרחי" הועלה הנושא של שילוב תלמידי השמיניות ב„משמר האזרחי", אך צוין כי רק בישיבת הממשלה להחליט על כך. (ע)

נתפס החשוד ברצח גיסתו ושתי ילדיה

החשוד ברצח גיסתו ושתי ילדיה נתפס אמש אתמול במבצע מיוחד של משטרת נפת יהודה.

[illegible] הנפה, [illegible] כי החשוד נראה בליל שבת כשהלך ברחובות כפר הבדווי בני נעים ליד חברון [illegible]

[illegible]. (ע)

„נובל" לספרות לשני שוודים

שטוקהולם, (רויטר, יו"פ). — האקדמיה השוודית המלכותית לספרות העניקה אתמול את פרס נובל לספרות לשנת 1974, לסופרים השוודים איוויינד ג'ונסון והרי מרטינסון.

ג'ונסון בן ה־74, ומרטינסון בן ה־70, אינם ידועים ביותר מחוץ לגבולות שוודיה. הם יחלקו בפרס בסך 123,000 דולר.

בחוגים מקורבים לאקדמיה השוודית, אמרו בראשית השבוע, כי הפרס יוענק בשנה זו לא האפיל על הסופר הסובייטי אלכסנדר סולז'ניצין, אשר מקורביו יבוא לשטוקהולם בעת טקס הענקת הפרס, כדי לקבל את הפרס בו זכה ב־1970.

ג'ונסון ומרטינסון חברים באקדמיה לספרות השוודית. יצירתו הידועה ביותר של ג'ונסון באנגלית היא הרומן „חזרה לאיתקה", ומרטינסון התפרסם [illegible].

ילד נהרג בתאונה

הילד אבי ברון בן שבעה [illegible] נהרג אתמול בתאונת דרכים.

הילד [illegible] ולפתע קפץ לכביש, ונפגע ממכונית פרטית [illegible].

נער התאבד בשתיית רעל

נער בן 14, דיאב אחמד דיאב מאליכירה, התאבד בשתיית רעל [illegible].

קדם לכך ריב [illegible] עם אביו בדבר רכישת אופניים. (ע)

---

35 עולים אקדמאים [illegible] המאורגן על ידי משרד הקליטה [illegible].

נהג!
עשה את
המינימום
למען אלה
העושים את
המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבי היקר

אהרן ברי מרדכי שליט

הלויה תצא היום, יום א', כ' תשרי תשל"ה, 6.10.74, בשעה 12.30 מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5, תל־אביב, לבית־העלמין בחולון.

אוטובוס מיוחד יצא בשעה 11.45 לפנה"צ מבית המנוח, רח' גבורי ישראל 54, יד־אליהו, תל־אביב.

המשפחה המתאבלת

ההתאחדות לכדורגל בישראל

אבלה ומבכה
על מותו ללא־עת של

ד"ר בן־ציון זק

מנהל המכון לרפואה ספורטיבית שליד ההתאחדות לכדורגל ורופא הנבחרת הלאומית.

הלויה תצא מחר, יום שני, כ"א תשרי תשל"ה (7.10.74) בשעה 10.00 בבוקר מבית הלויות העירוני רח' דפנה 5 לבית הקברות בחולון.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של המורה המחנך

מר מרדכי (מוטל) לוד ז"ל

הלויה תצא היום, יום א', כ' תשרי תשל"ה, 6.10.74 מבית החולים רמב"ם, חיפה, בשעה 10.00 לפנה"צ לבית העלמין החדש, כפר־סבא.

המתאבלים:
אשתו — חנה לוד
בתו — ד"ר איזה שריד
חתנו — מאיר שריד
נכדיו — בני, דליה והדסה
נינתו — עדי
אחותו ובניה — צפורה ואהרן קמינקר

ביום ב' כ"ח תשרי תשל"ה 14.10.74
תערך אזכרה לבנינו־חברינו

יוסף יציב ז"ל
אבנר רון ז"ל
יואב יקיר ז"ל
יוסף ברוך ז"ל

שנפלו במלחמת יום הכיפורים.
העליה לקברים בשעה 16.15.
הנחת אבן־הפינה למפעל ההנצחה בשעה 17.00.
אזכרה בחדר האוכל בשעה 21.00.

המשפחות
ובית כפר־רופין

ביום רביעי, כ"ג תשרי תשל"ה, 9.10.74,
במלאת שנה לנפילתו של בננו—חברנו

צפר זהבי ז"ל

נעלה לקברו בשעה 4.00 אחה"צ.
ב־4.30 נתכנס לזכרו בחדר־הזכרון בבית ציליב.

בית עין־חרוד
הקיבוץ המאוחד

משרד התקשורת

לחברנו אברהם וינרמן

אנו משתתפים בצערך הרב במות רעייתך

מרת הניה וינרמן ז"ל

בעבודתך הנאמנה להרבות השכלה מקצועית תמצא ניחומים.

המנחמים למשפחה:
שר התקשורת
המנהל הכללי
מנהל מחלקת ההנדסה
מנהל מחוז ת"א / והמרכז
ועד עובדי ההנדסה ת"א

לדוד, מנחם ורותי לוינשטיין

השתתפותנו בצערכם במות יקירתכם

חיה ז"ל

משפחות: אובנטל, אורן, בן־נון, בודניצקי, ברלין הרטה, גרנות, גרין פנחס, דובדבני היה, דוד, יפה, כפתורי, סיני, עשירי, פלייב, פולשציק, קליין, רינה.

בית עובד

שניאור זלמן שזר

שבע־ימים ושבע־מעשים הלך לעולמו. העם שאהבו ילווה אותו בדרכו האחרונה מתוך ידיעה כי שמור לו מקום־כבוד בתולדות היהודים.

הרבה כתרים נשא זלמן שזר בחייו. טרם היות המדינה היה עורכו הראשי של עתון זה. ועם הקמתה נתמנה שר החינוך הראשון של ישראל. אחר כך היה יושב־ראש ההנהלה הציונית עד שנבחר לכהונה הרמה ביותר בישראל המתחדשת. עשר שנים היה נשיאה של המדינה — וכל הכתרים האלה לא בזכות המזל נפלו בחלקו. אלא בזכות הכתר האחד שקנה לעצמו: כתר תורה.

זלמן שזר הוא מאותם יחידי־סגולה שהבטיחו לעצמם מקום בהיסטוריה. גם בלי תארים ובלי משרה ושררה; בזכות עצמם ויצירתם. הוא היה חוקר בעל תרומה מקורית בתולדות ישראל, סופר בעל עט מחונן ורטוריקן מזהיר שהלהיב המונים בקהילות התפוצה בעולם הישן של אירופה ובעולם החדש של אמריקה הצפונית והדרומית. אך בראש כל היה משורר. גם בפרוזה שלו יש מן השירה, כי היא היתה לו לא רק עיסוק אלא אופי, מבנה נפשי. אך עוצמת הרגש ועושר הביטוי מעולם לא באו אצלו על חשבון המחשבה. בקיאות מופלגת וכושר הגות חברו עם רגישות אנושית ומעיין אמוציונלי אדיר של אהבת אדם ואהבת ישראל ורדיפת צדק חברתי.

כאיש־רוח במובנו האמיתי של המושג, הוא הגיע להשקפותיו בדרך החקר וההגות. הם הביאוהו לציונות סוציאליסטית כסינתיזה של הערכים הלאומיים והכלל־אנושיים שאין לעצמו. אופקים רחבים נשענו על שרשים עמוקים בהוויית עמו. אשר „פרקי ההתלהבות" בתולדותיו היו הקרובים ביותר ללבו. את נכסיו הרוחניים ידע להעביר גם לעולם המעשה.

בני־תורה ואישי־ציבור יתרמו להערכת פעלו. אנחנו, בבית „דבר", זוכרים גם את זלמן שזר האדם בעל הלב החם והלבביות השופעת; את האדם שנשא בגבורה ובסבר־פנים בעול האישי הקשה שהגורל זימן לו; את האדם שהיה חבר לפועלי־הדפוס כמו לחברי המערכת; את העורך שראה את ההיסטוריה אשר מאחורי הכותרות.

זלמן שזר שר ישראל ושר היהודים ונשיא המדינה. זלמן שזר החוקר והיוצר וזלמן שזר האדם היו שלמות אחת ללא התפצלות האישיות, ללא הפרדה במסלולים. הוא זכה מידי עמו לכבוד הגדול ביותר שהיה בידו לחלוק. אך הוא זכה ליותר מזה: לאהבה.

איזון צבאי אינו סטאטי

לא יקשה להבחין בקשר שבין שני דברים שאירעו בוואשינגטון בסוף השבוע: החלטת הוועדה המשותפת של שני בתי הקונגרס לבטל את הגדלת הסיוע לישראל, שאושרה קודם לכן בסנאט; והודעת הפנטאגון שקיים איזון צבאי בין ישראל ומדינות־ערב. המכנה המשותף הוא הרקע הפוליטי של הסיוע הצבאי והכלכלי; ושומה על ידידי ישראל לעמוד על המשמר, כדי שרקע זה לא ייהפך ללחץ, ככל שביטוי זה מוכחש משני הצדדים.

ביטול הסיוע המוגדל לישראל נדרש על־ידי הממשל בנימוק, שדבר זה יחייב שינוי גם בהחלטה על הסיוע הצבאי לתורכיה. ולכן יש לקיים „מדיניות המשך" כוללת, שתשאיר את הסיוע לכל ברמתו הנוכחית. הדמיון הוא רק טכני־חוקתי. לתורכיה לא נשקפת שום סכנה ממשית, ובוודאי לא לטווח הקרוב. לעומת זה נשקפת סכנה כזו לישראל. קשה להניח, שהבדל זה נעלם מעיני וואשינגטון. לכן ראוי לתשומת־לב לא „הנימוק התורכי" הרשמי של הממשל, אלא ההסבר הבלתי־רשמי והוא — שהדבר כרוך בביקורו הקרוב של ד"ר קיסינג'ר באזורנו: הגדלת הסיוע לישראל, כך נאמר, לא תהיה „נוחה" לשליחותו בבירות ערב.

מופע המרחק בין טיעון זה לבין הודעת הפנטאגון על האיזון הצבאי. אף כי דובר הפנטאגון סירב להגיב על דו"ח סוכנות־הביון המרכזית, שלפיו חזקה ישראל כיום לעומת שכנותיה משהיתה לפני שנה, הרי היא רמז לבעשה לאותו הדבר, כלומר, כי בשלב הנוכחי אין צורך דחוף בהגדלת הסיוע הצבאי לישראל. קשה לקבל טיעון זה. שכן, איזון צבאי אינו מצב סטאטי. התלוי בארה"ב בלבד: גורלו תלוי גם בברה"מ, וזו עושה הכל כדי לשנותו, בעיקר ביחס לסוריה, אך באחרונה גם ביחס למצרים.

לכל הדרגים בוואשינגטון צריך להיות ברור, שמטרתו העיקרית של האיזון הצבאי היא הרתעה מפני תוקפנות מחודשת. בצד הערבי אין סימנים להצלחת הרתעה כזו. מפי הדוברים הערביים, ובראשם סאדאת המצרי, נשמעים דברי ביטול: לדבריהם, יש בכוחם להפתיע את ישראל שוב, בנשק חדיש ובשיטות־לחימה חדשות. לעומת הצהרות וואשינגטון על כוחה של ישראל, אין מוסקבה מרבה במלים על כוחם של בעלי־בריתה. במקום זאת היא עושה להגברת כוחם ככל יכולתה.

ד"ר קיסינג'ר אמר, שלקראת סיורו הקרוב הוא פחות אופטימי משהיה בעבר. כיום שהתרשם, שהן מדינות־ערב והן ישראל הקשיחו עמדותיהן. אין להחליק על הערכתו לגבי מדינות־ערב; אך עמדת ישראל היא פועל־יוצא טבעי מן הקשיחות שמנגד. ראוי שוואשינגטון תמסור לעצמה דין־וחשבון מפוכח בדבר השפעת מהלכיה על סיכויי התהליך המדיני באזורנו.

המשבר באיטליה

המשבר הפוליטי המחודש, שהביא בסוף השבוע להתפטרות ממשלת איטליה בראשותו של מאריאנו רומור, הוא תוצאה מאותם גורמי־הקבע המפרעים זה שנים את הקואליציה בין המרכז לשמאל שהגיעה לשלטון במדינה בראשית שנות ה־60 ושעליה היו מושתתות רוב הממשלות בעשור האחרון. האחד הוא המאקסימאליזם המסורתי של המפלגה הסוציאליסטית, מורשת התקופה הטרום־פאשיסטית, האיבה בינה לבין הסוציאל־דמוקראטים האנטי קומוניסטים והחתירה המתמדת של הסוציאליסטים להרחבת שיתוף־הפעולה עם הקומוניסטים שמחוץ לממשלה. האחר הוא הפילוג הסיעתי המבאיר של המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, שמאז תקופת־השיא של המלחמה הקרה הפחיתה יותר מ־25 אחוז מהשפעתה והיא מסוכסכת כיום בין פלגים בעלי אוריינטציה מדינית שונה ובהנהגת מדינאים יריבים שאפתניים. אין תימה, כי בנסיבות אלה קואליציה של המרכז־השמאל, הסוציאליסטים והסוציאל־דמוקראטים בתמיכת הסיעה הרפובליקאית הקטנה שהעדיפה באחרונה להישאר מחוץ לקאבינט, לא היה בה כדי לספק לאיטליה ממשל יציב. אולם גם כל נסיון לסלק את הסוציאליסטים ולכלול בממשלה את הליברלים שבמרכז הימני נתקל תמיד בהתנגדות נמרצת של האיגודים המקצועיים. ואילו באגף הימני ממש ניצבים הניאו־פאשיסטים, המעורבים בפעילות חתרנית המהווים סכנה רצינית לעצם המשטר הדמוקראטי באיטליה.

נקודות־תורפה אלו במערך המפלגה ובמשטר הפרלמנטרי באיטליה אינן חדשות. אולם הפעם מתוספת למשבר חומרה מיוחדת נוכח מצבה הכלכלי הנואש של איטליה, שלמרות בגיעתה לחרם הנפט הערבי הפכה לקרבן העיקרי של הפלאת מחירי מצרך חיוני זה והתלויה בזריקות־סיוע של מיליארדי דולרים מגרמניה ובארה"ב. אותה שעה מגבירה המפלגה הקומוניסטית את לחצה להצטרפות במישרין או בעקיפין למערך ממשלתי לשעת חירום. ותביעה זו נהנית לא רק מתמיכת הרוב במפלגה הסוציאליסטית אלא גם בתמיכת חלק מהשמאל הדמו־נוצרי. אין פלא, כי באקלים של התקדמות קומוניסטית לקראת ההשתלטות על פורטוגאל, האגף המערבי של נאט"ו, אין הממשל האמריקאי יכול להשתחרר מדאגה הגוברת נוכח ההתפתחויות באיטליה, שהיא חיונית בשביל כל המערך של נאט"ו במזרח התיכון. אך הצרה היא שלא נראה באופק כל פתרון קונסטרוקטיבי של המשבר באיטליה, וגם בחירות כלליות חדשות ספק אם יחוללו שינוי לטובה.

הבעיה אינה ארגונית אלא חברתית

ביטול משרד הסעד אינו פתרון

מאת אהרן גבע

מדינת ישראל היא בת 26 והיא כתבגרת. ההתבגרות אכזבה תמורות שהגלגל בהן עם קום המדינה, וציפיות, שנראו בהיסטריליט אחרי מלחמת הש"ת התרחשו. אחת מהן היתה סגולתה של הממלכתיות לרפא את כל מכאובינו.

חשבנו: קיים דור המדבר, אך לצדו קם דור צעיר שהתחנך בבית־הספר העברי ושירת בצה"ל. המדינה, שתדאג לחינוך ולתעסוקה ותספק שירותים, תפתור את הבעיות הסוציאליות. אמנם יהיו בשולי הדרך כמה מבני הדור הזה וכן ועולים שזה מקרוב באו. אך זאת תהיה בעיה שולית, וכדי לטפל בה נקים משרד לא חשוב ונמסור אותו לשותף־הזוטר בממשלה, הוא המפד"ל.

התבדינו עצמנו. הבעיות הסוציאליות לא נעלמו. אלא החריפו. התברר, שיש בעיות סוציאליות גם על רקע של חוסר־השתייכות לחברה ובגלל יחס הציבור אל אלה שנראים לו כאנשים שנכשלו. לבדנו שההגדרה „מקרה סוציאלי" מפריעה למאמצי השיקום. המשרד „למקרים סוציאליים" הוא בעל סטיגמה. אולי הוא מסוגל להגדיל כספים אך קשה לו לשקם את כבודו של האדם.

פעם אמר לי אדם אחד: יש לי אם זקנה, אך אני אבלע את לשוני ולא אשלח אותה ללשכה הסוציאלית. אותו אדם יהפוך שמים וארץ ובן שולחנו את המתאה הביטוח הלאומי האחר להגיע. שהרי הלשכה הסוציאלית מיועדת ל„נחשלים" בלבד ואלו הביטוח הלאומי משרת את כולם.

כמה משרי הסעד הבינו זאת וניסו לפרוץ את המסגרת הצרה. אך כאן עמדו למכשול שיקולים פוליטיים. אנשי מפלגת העבודה לא ראו בעין יפה נסיון של שר מהמפד"ל להרחיב את תחום השפעתו. זה מעגל־קסמים: משרד הסעד נמסר למפד"ל מפני שנחשב למשרד שולי, ואחר־כך נשאר משרד שולי מפני שהיה מופקד בידי המפד"ל. יתר על כן: כל נסיון להתרחב נתקל במסגרת קיימת ויצר כפילויות.

בהפנוג־יים טיפלו משרד העבודה ומשרד החינוך. משרד הסעד ומשרד החינוך נתנו עזרה לתלמידים שקשה להם לרכוש תלבושת אחידה ונעלי גדנ"ע או לממן את הטיולים. משרד החינוך טרקו, במידה רבה של הצדק: אל תקשרו יחד עם הלשכה הסוציאלית ועם משרד הסעד. כה ירגיש הילד כי יגדירוהו אותו כ„מקרה סוציאלי"? מה יהיה יחס החברים אליו? משרד הסעד ניסה לפרוץ ונתקל בחסומים. היו גם מקרים שבהם מנע פלישה של „גוף זר" למה שראה לו כתחום סמכותו. דוגמה לכך הוא ענין הביטוח מפני נכות.

רבים מהפונים ללשכה הסוציאלית הם נכים שאינם בטוחים: אנשים שנפגעו לא במסגרת צה"ל ולא במסגרת עבודתם. נכים מלידה, אנשים שחלו בשיתוק ילדים, אנשים שנפגעו כשהלכו לבטלה. ד"ר י. כץ בהביטוח הלאומי הציע להנהיג ביטוח מפני נכות. ומשרד הסעד שאל: ומה יהיה עלי? אמנם החברה מעוניינת שמספר האנשים הזקוקים למשרד הסעד וללשכה הסוציאלית יהיה קטן ככל האפשר. אבל משרד הסעד הוא יצור בעל רצון־חיים והוא לא רצה לוותר על שטח שהיה בתחום טיפולו. הקמנו מסגרת שתפקידה לטפל בבעיות סוציאליות ולמעט את מספרן, הנה מתברר שהקמנו בעצם מסגרת להנצחתן.

שיקולים אלה ושיקולים אחרים הביאו לתביעה לבטל את משרד הסעד. עובדים סוציאליים, עתונאים ואחרים דורשים זאת. ההצעה לבטל את משרד הסעד כלולה בדו"ח ועדת כץ על הנוער במצוקה והועלתה בכנסת. אך הכבד אמרו: לא זה הרגע. יש שיקולים קואליציוניים המונעים את ביטול המשרד. כזה הגיבה שרה־כשר: המפד"ל אינה חברה בממשלה, ועדת האתגר, ועדת השרים לענייני רווחה, ראש הממשלה, כולם נתנו את הסכמתם לביטול המשרד. הגיעה שעת הביצוע.

מלחים סובייטיים מורידים למים מיתקן לסילוק מוקשים במסגרת המיבצע לטיהור מפרץ סואץ ממוקשים ימיים.

הרוב מציע למזג את משרד הסעד עם משרד העבודה. גם בגלל הייעול: לפיכך שני גופים, הסעד והביטוח הלאומי, המטפלים לאוכלוסיה. אולם למיזוג הזה היו הרבה צאות נוספות:

מפי מדריכים בארגון הנוער ובפי עובדים סוציאליים נשמעת לא פעם ביקורת חריפה על לשכות העבודה. אדם בעייתי בא אל לשכת העבודה, וזו מטביעה בפנקסו חותמת, „לא ניתן להשמה" ושולחת אותו למשרד הסעד. כך פתרה הלשכה את הבעיה של לשכה ולא את בעיית הפונה אליה. מיזוג משרד הסעד עם משרד העבודה עשוי להביא לשינוי גישה זאת. על הפקיד בלשכת העבודה יהיה לעשות יותר מאמצים מאשר בעבר כדי למצוא פתרון לגבה. לוקן ולהסתגל בכושר עבודתו. בעבר היה מטיל את האחריות על משרד הסעד. עתה תהיה זאת הבעיה שלו. הממונים עליו — המנכ"ל, השר — ידרשו ממנו לחשוב. „לשבור את הראש", למצוא פתרון. כי יש הבדל בין שיגור הפונה למחלקה אחרת באותו משרד ובין שיגורו ל„גוף זר". כלומר משרד הסעד.

יש הגיון במיזוג משרד הסעד עם משרד העבודה, כשם שיש הגיון בהצעת השרים הלל ובורג, להקים משרד מיוחד שלא יטפל בנושאים כמו העסקים לפתור סכסוכי עבודה. אך יותר מהשאלה עם מי יבוצר לגוה, חשובה השאלה איך להתגבר על ההתנגדות לביטול משרד הסעד.

ההתנגדות עלולה להיות בגלל שיקולים קואליציוניים. רוצים לצרף את המפד"ל לממשלה, אך מדוע יפסיע גורל משרד הסעד על גורל הקואליציה? אם „מגיעים" למפד"ל שלושה תיקים, שיקבל אותם. ואם לא את משרד הסעד, מדוע שלא תקבל תיק אחר? אמנם, יהיו אנשים שיחששו לתת למפד"ל תיק אחר, ואנשים אלה עשויים לשמוע למשוב לשמור על משרד הסעד כדי „שיהיה מה לתת". מדוע הם פותרים בעיות קואליציוניות ופוליטיות דווקא על חשבון הבעיות הסוציאליות?

התנגדות אחרת עלולה לבוא משורות עובדי משרד הסעד. נאמר להם: אתם מבצעים עבודה חשובה. ואיש אינו מציע לבטלה. איש אינו מציע לבטל את הטיפול בחסרי־האמצעים. במפגרים. בנוער רחוב ובנערות במצוקה. להיפך: המדינה מכירה כיום את חשיבות עבודתכם יותר מאשר בעבר. היא רוצה לא להחליש אלא לחזק ידיים.

כאן המקום להשמיע כמה מלים של אזהרה. יש חושבים שביטול משרד הסעד יביא את הגאולה. האמת היא שיש בביטול זה יתרונות וחסרונות. עובדי הרחוב, לדוגמה, אומרים לא פעם, שהם זוכים לתשומת־לב במשרד הסעד אך מתקשים לשווא על דלתות משרד החינוך. כמשרד החינוך הוא יצור ענק המטפל במיליון תלמידים בשעה שמשרד הסעד הוא גוף מצומצם המטפל בשכבה אחת של האוכלוסיה. משרד החינוך לא נבא בשעתו מעמדות לקודשים למסגלות בכבונותיהם. מפני שאלה לניים נגבות. מורים, מנהלים ומדריכים מקצועיים, ושאלת הממשלות בבעונות היא שולית בעיניו. בעיני משרד הסעד זאת שאלה חשובה מאוד. כלומר: למשרד המטפל רק בנזקקים יש חסרונות חברתיים, אך יש בו גם יתרונות. בביטול משרד הסעד נצא נשכרים. אך יהיה עלינו לשלם מחיר. מה יהיה המחיר? ההלכה תלויה בנו. עלינו לדרוש מהמשרד החדש להפנות את מאמציו בראש וראשונה לנזקקים לטיפול.

ביטול משרד הסעד יביא אולי הקלה. אך זאת אינה תרופת־פלא. לצערנו אין תרופת־פלא. יש הרבה מתמיד אחרי פתרונות חלקיים ומאבק בלתי־פוסק על דעת הקהל. נאמנים עלינו דברי כ. חדר, אחד משרי הסעד החשובים, שאמר בשעתו בראיון ל„דבר": „טועה מי שחושב שהעיקר הוא מיבנה זה או אחר של השירותים. הבעיה איננה ארגונית אלא חברתית: כמה המשאבים שמקצבת החברה הישראלית לשירותי הרווחה ומי ייהנה מהם?"

קח ותן...

[illegible]

שותפות סמויה ישראל – ירדן (ב')

החזית המשולשת

מאת דניאל רובינשטיין

הדרך לשחרור תל־אביב עוברת בארמון־המלכות ברבת־עמון". סיסמה היתה של אחד מחוקרי־ר', בראשית שנות השישים. בבואה את דרכו המדינית של הזרם המרכזי בתנועה הלאומית הפלסטינאית. זאת האמונה שבני אייביב אורבים זה עשרות שנים לקיום הפלסטינאי: הציונות והמלוכה ההאשמית. הפלסטינאים כמו תוסלו לבלבחת בין שני כוחות פוליטיים אלה, המחזקים אותם, המנהלים ביניהם בשלל ובמדינה על בניהם, אדמותיהם ונכסיהם הלאומיים. חלוקה זו היא כמובן פרי הידברות ושיתופה מוקדמות.

ואכן, השלטון ההאשמי בירדן היה בראשיתו המהוגן, הנוח והמקורב ביותר לישוב היהודי ולמדינת ישראל. המלך פייצל, בנו של השריף חוסיין במכה, הירצה לעצמו לאחר מלחמת־העולם להר על אינבורם ערבי מקיפים, זה של ערבי פלסטין, המזרח אינבורם ערבי רחב יותר, שפירושו היה אז ממלכה ערבית עצמאית בכל הסהר הפורה. הדברים ידועים, לא כאן המקום לפרט את הסיטואציה המדינית שהביאה לשיחות פייצל—וייצמן ב־1918—1919 ולהסכם המפורסם ביניהם. מחקרים היסטוריים חדשים מוכיחים, כי המרד הערבי המפורסם שמטרתו היתה לסייע לבריטניה לסלק את צבאות תורכיה העותומנית מהמזרח־התיכון היה מצומצם ומוגבל. רוב תושבי ארץ־ישראל והלוואנט התנהגם עבדו באמונתם לשלטון התורכי ולא גילו התלהבות יתרה כלפי המורדים ההאשמים. עצם התמיכה של בריטניה „הכופרה" ב„מרד במדבר" שכוון נגד שלטון מוסלמי, עוררה שנים רבות חשדות כלפי ההאשמים. אולם ראייתם כבוגדים בלאומיות הערבית באה מאוחר יותר ואחד מסיבותיה היה המגעים הרצופים וההדוקים בין המלך עבדאללה והישוב היהודי, שנמשכו יותר מעשרים שנה. עבדאללה, שביסס את שלטונו במזרח הירדן בשנות ה־20, לא הסתפק בנסיכות המדברית העלובה של רבת עמון. בשנות ה־30 וה־40 חלם להרחיב את ממלכתו בשטחים בסוריה, לבנון וארץ־ישראל. התנועה הלאומית הערבית בארצות אלה נאבקה בשנים ההן למען עצמאותן. עבדאללה, בן־חסותה של בריטניה, לא נראה להן כפועל דוגמא לעצמאות ערבית. ההידברות וההסכמה בין הישוב היהודי ועבדאללה נשענו כל השנים על אותו עיקרון. התנועה הציונית והישוב היהודי היו אמורים לסייע לעבדאללה להרחיב את ממלכתו, ובתמורה על כך הסכים עבדאללה להכיר בריבונות יהודית כלשהי בארץ־ישראל ולהסכים לה. אליהו ששון, שהיה אז האדם המרכזי ביחסי הישוב והערבים היה אחד מאדריכלי שיטה זו. איש־הקשר הקבוע של עבדאללה היה אחד מעוזריו הקרובים של מוחמד אל־אונסי. המתנגדים שבקרב ערביי ארץ־ישראל למתנגדי המופתי טופחו גם בידי עבדאללה וגם בידי הישוב היהודי. כך פעלה שנים רבות מעין חזית משולשת: עבדאללה — האופוזיציה למופתי — היהודים, כל אחד משני צדדים אלה גיבור בחברו, למען המטרה המשותפת: מאבק נגד ההנהגה הלאומית של המופתי הירושלמי.

זה שרטוט גס וכללי של הידברות פוליטית שהיתה ידועה לכל. לעתים התחזקה השותפות ולעתים התרופפה, לעתים הכבידו בה האנגלים ולעתים גילתה תופעה שהניבה פירות. לקראת מלחמת העצמאות הושג ההסכם הסמוי בין עבדאללה והישוב היהודי. ההסכם לא עמד במבחן, אולם יסודותיו הכתיבו צורה ארוכה של מגעים ישראליים־ירדניים. המהפך מהסכם בין עבדאללה לישראל עמד במרכז המהלכים הפוליטיים בצורת התיכון בתקופת הקמתה של מדינת ישראל. נגד אפשרות של הסכם כזה נאבקו מצרים, שהקימה ב־1948 את ממשלת עזה הפלסטינאית (אנשי המופתי), ורבים בירדן.

לאחר רצח עבדאללה על רקע זה, ב־1951, היה נדמה כי השותפות הישראלית־ירדנית דועכת, אך המשך קיומם של הסודות הפלסטינאים הצבאיים והפלסטינאים בירדן, כאז וכעד היום, את השותפות הסמויה הזאת. בספר חדש, שתורגם ונערך בהוצאה „מערכות" („חוסיין פותח במלחמה") בהשתתפות המלך חוסיין וכמה מראשי הצבא — ופסי איתה, סעד גומעה, זייד אל־ריפאעי ואחרים — [illegible]

(המשך בעמ' 13)

על סף התמוטטות כספית

מאת דוד ליפקין

הרשויות המקומיות נאבקות על שינוי בשיטת מימון התקציבים

משבר כספי חמור עובר על הרשויות המקומיות. הקפאת האשראי הבנקאי וההתייקרויות פגעו בשלטון המקומי, והוא עומד על שוקת שבורה. רשויות מקומיות רבות לא יוכלו לשלם את משכורת אוקטובר אם לא תחליט הממשלה לעזרתן. כי גם האפשרויות לקבל הלוואות בריבית קצובה אינן רבות.

יו"ר מרכז השלטון המקומי פנחס אילון, פתח במאבק לשינוי שיטת מימון פעילות הרשויות המקומיות. הוא העלה את הנושא בכל הזדמנות בפני ראש הממשלה יצחק רבין ושר האוצר יהושע רבינוביץ, והוא דורש הכרעה עקרונית.

שיטת המימון של הרשויות המקומיות מבוססת על ביבנה מעבר זה, אמר אילון, המיסים מצומצמים וההכנסות אינן גדלות בהתאם לעליה בעבר. השלטון המקומי מגיש שירותים. הוא אינו עסק, בית־חרושת או חברה מסחרית. הוא מוסד הנותן שירותים, שאינו נהנה ממקורות הכנסה רבים. על הממשלה להכיר בעובדה בסיסית זו. יותר על כן: השלטון המקומי חי על תקציבים גרעוניים. [illegible] של הרשויות המקומיות אינן מדביקות את ההתייקרויות ועליית השכר, המשתקפת בהוצאות. לדוגמה: בתחילת שנת התקציב דנו נציגי השלטון המקומי ונציגי הממשלה על התקציבים שנה זו, והגיעו לסיכומים. אחרי כמה עבור שות חלו התייקרויות והדעות נוכח על תשלום תוספת היוקר החדשה על יולי. הרשויות המקומיות נכף לגרעון הרע. לפי האומדן יסתכם הגרעון הנוסף הצפוי ב־350 מיליון ל"י עד סוף באריל 1975.

אין אפשרות להעלאת מיסים

אין לנו שום אמצעים לגיוס הכסף הדרוש לנו — טוען יו"ר מרכז השלטון המקומי. איננו יכולים להעלות מיסים. כמה אתה יכול להגדיל את המיסים? העלאת המיסים העירוניים תביא לצימות עם האזרחים שיצפקו הכס גבוה. הפתרון היחידי שרואה אילון לבעיית הגרעון הוא קיצוצים כבירים בתקציבים ושינוי במבנה.

לשאלה אם אין ברשויות המקומיות הוצאות מיותרות, כמו מכוניות יקרות, משיב אילון: גם דברים לא־חיוניים נעשים ברשויות המקומיות. ייתכן שהוצאות שונות כאלה קשורות עם מעמדם של כמה ראשי רשויות. שאם יש גרעון לא נורא אם הוא יהיה קצת יותר גדול, זאת מפני שהשלטון המקומי איננו מתקיים על משק מתוכנן.

השלטון המקומי קיבל על עצמו לקצץ בהוצאות הרשויות, בתכניות המצומצמים במשרדי הממשלה, ייתכן שהקיצוצים יסתכמו בכ־3 אחוזים מהתקציבים. אפשר להקפיא תקנים ולהאט את פעולות הפיתוח; אך אי־אפשר לא להמשיך בבניית גני ילדים, או לצמצם את שירותי ההזנה. אפשר להביא לכך שבעלי־היכולת ישלמו את כל עלות־השירותים ובעלי ההכנסה הנמוכה יקבלו את השירותים ללא העלות. קשה לעמוד גם בהקפאת התקנים, מאחר שנפתחים מוסדות חינוך חדשים, והדרושים להם עובדים נוספים.

הכללת הרשויות המקומיות במסגרת מס ערך מוסף

אילון שואף לפתרון יסודי של בעיית ההכנסות של הרשויות המקומיות, כדי שלא יהיו התרוצצויות במשרדי הממשלה ובאצבי „התדלנות". אם השלטון המקומי הוא יש להתייחס אליו בכבוד. לדעתו, יש להקצות חלק ממס ערך מוסף לרשויות המקומיות. בין אם כלל המס יהיה 8 אחוזים או

פנחס אילון

10 אחוזים מהצורך המוסף — יש להקצות שניים באחוזים אלה לרשויות המקומיות, כדי שההכנסות יסתכמו בכ־800 מיליון ל"י. אם הסכימה הממשלה להקצאה זו, כי אז יתגבר הסיכוי, יסכימו הרשויות המקומיות לוותר על כמה הכנסות שוליות הנגבות כיום, לתרבבים. האיחוד יתבטא, בשלב ראשון, בהפסד הכנסות של כ־50 מיליון ל"י. בשיטה זו תדע כל רשות מקומית כל שנה מה יהיה הסכום שיעמוד לרשותה, ותתכנן את מפעלי תקציבה בהתאם לכך.

הרשויות המקומיות אינן נהנות להתחר על הארגונה הכללית, ויש חילוקי דעות ביניהן ובין משרד הפנים. הרשויות מוצאות שיש לבצע את כל הגביה באמצעות המנגנונים הממשלתיים, ומשרד הפנים סבור שצעד כזה יביא לאיבוד עצמאותן של הרשויות. לדעת אנשי משרד הפנים יכולות הרשויות לתוסת את תקציביהן בצורת ההכנסות מהארנונה. כיום מהווה הארנונה הכללית כ־14 אחוז מכלל ההכנסות של הרשויות המקומיות. הארנונה — אומר אילון — היא המכריע לרשויות לעשר את השירותים, כי ההכנסות מגבה יגדלו בהתאם לשינוי בערך האוכלוסיה.

בשום מקום בעולם אין הרשויות המקומיות חיות בתכונת המקורות המקובלת בישראל, אומר אילון. הוא בדק ומצא שבחו"ל יש לרשויות המקומיות חלק בהכנסות ממסי עקיפין, כגון מס קניה, מיסי גבלים, מס מחזור וכו', והן מקבלות סכומים עצומים מחלקן במיסים אלה.

נגד ריכוז בידי הממשלה

האם יש לצמצם את פעילות הרשויות המקומיות? אילון בהחלט נגד לצמצום כזה, לדעתו. על הרשויות לפעול בהתכונות הגרוסה, ולעסוק בחינוך, בבריאות ובכל השירותים הקשורים לשיפור איכות החיים. בישראל יש ריכוזיות בכל תחומי החיים. אי־אפשר להקרוע מספר בקיר מבלי אישור לכך „מלמעלה". ושירותים הניתנים „מלמעלה" עולים יותר מהעירוניים שנותנות הרשויות המקומיות. למשל: הוצאות בתי־הספר המוחזקים בידי הממשלה גדולות בכ־50 אחוז מהוצאות בתי־הספר המוחזקים בידי הרשויות המקומיות.

יו"ר מרכז השלטון המקומי אומר, כי המצוקה הכספית של הרשויות המקומיות צפויה להביא אותן להתמוטטות. הקפאת האשראי פגעה ברשויות המקומיות. בגלל הקטנת משיכות היתר בבנקים, הרשויות הן הקרבנות הראשונים של מדיניות זו: לא קשה לבנקים להפעיל אמצעים נגד הרשויות. לכן גדל מספר הרשויות הלוות כספים בשוק האפור. כדי לשלם משכורות. שריבית שמשלמים תמורת אשראי כזה הורסת את השלטון המקומי. אם לא יחול שינוי במצב הכספי של הרשויות, הן צפויות להתמוטט ולהגיע לביטול השירותים.

פקיד אמריקאי בכיר: קיסינג'ר חותר רק להסכם על הצעד הבא

ניו־יורק (א.פ.). — בביקורו הקרוב של שר החוץ האמריקאי במזרח התיכון לא תושג כל התקדמות משמעותית ליישוב הסכסוך הישראלי־ערבי — אמר אתמול בניו־יורק פקיד אמריקאי בכיר.

הפקיד, אשר ניסה ככל הנראה לפזר תקוות מגוזמות בדבר הסכם קרוב, הדגיש כי קיסינג'ר ישאף להגיע בסיורו זה בבירות, סוריה, ירדן וישראל להבנה עם הצדדים בדבר הצעד הבא בלבד.

לבין פלוס של קלין עוד פלוס

בחודש אוקטובר: מחיר מוזל

„קלין" מציעה לקראת חג הסוכות ובמשך חודש אוקטובר את אבקת הכביסה המעולה ביותר שלה לכביסת יד, בין פלוס, נושאת מדליית הזהב בתחרות האיכות הבינלאומית Monde Selection, במחיר מוזל:

אריזת ענק - במקום 7.95 ל"י רק 7.25 ל"י

מוצר של קלין עוד יותר טוב והחודש בלבד עוד יותר זול.

כנס העדות הנוצריות

בעירה שפרעם שבגליל המערבי נערך בימים האחרונים כנס מיוחד במינו של בני העדות הנוצריות החיים בגבולות הקו הירוק. בכנס השתתפו כ־60 נציגים, בהם קאתולים, אורתודוכסים, לאטינים ופרוטסטנטים. המשתתפים טענו כי הם נועדו יחד כדי לדון בבעיות פנימיות של בני עדותיהם, אולם אין ספק שהכנס נערך בצל משפטו של הארכיהגמון הילריון קאפוצ'י, ראש הכנסיה היוונית־קאתולית בירושלים העתיקה וביהודה ושומרון, ובצל התפטרותו של הארכיהגמון יוסף ראיה, ראש הכנסיה היוונית־קאתולית בצפון הארץ.

המתכנסים לא דנו אמנם בנושאים אלה ולא בנושאים פוליטיים אחרים, אך הם לא הסתירו את העובדה ש־70,000 בני העדות הנוצריות בישראל שרויים במשבר חברתי ובעיותיהם רבות. ראשית, יצוגן של העדות הנוצריות בכנסת ירד משלושה לאחד והאחד הוא חבר הכנסת תופיק טובי, איש רק"ח. שנית, הקאתולים שהם העדה הגדולה ב־

בישובי המיעוטים

יותר בקרב הנוצרים, איבדו את המושב המפעצ"כשל שהיה להם בכנסת וכיום הם אינם מיוצגים בבית המחוקקים. שלישית, חלק מהאינטליגנציה הנוצרית אינו משתלב בחיים הכלליים או ליתר דיוק — אינו זוכה, לדעתם, למעמד שהוא ראוי לו. יש בין בוגרי האוניברסיטאות המהגרים לארצות־הברית, לקנדה ואף לרפובליקה הפדרלית. הקשרים בין העדות השונות (35 עדות) הם רופפים. כל עדה מסתגרת בד' אמותיה והנהגתה בעמוד אחד. ראש הכנסיה היוונית־קאתולית, הארכיהגמון יוסף ראיה, פעל בשנים הראשונות לשהותו בארץ למען מיזוג טקסים והאחדת מועדי החגים, אך הדבר לא עלה יפה.

באי הכנס הודיעו, כי לפי שעה אין הם מתכוונים לטפל בכל הבעיות הללו או להקים גוף שייצג את הנוצרים, אלא להחליף דעות בלבד. בכנס נבחרה ועדה, שעם חבריה נמנים חבר מועצת עיריית חיפה ג'מיל שלהוב, עסקן ערבי עזיז ג'מיל שומר, ראש מועצת הכפר מעיליה מסעוד קסיס ועוד. הוועדה תקרא, בין היתר, לכנס ארצי של כל הנוצרים, שבמסגרתו ייבחרו מוסדות הקבע של בני העדות הנוצריות בישראל.

מת ההיסטוריון וסופר ערבי

מחמוד כנאענה, שנפטר השבוע בתאונת־דרכים כאשר הטנדר שבו נסע התהפך בכביש סכנין־עראבה שבבקעת בית נטופה, היה דמות יוצאת־דופן בציבוריות הערבית. מעולם לא ניסה להתבלט או להפגין נוכחות ועסק בצנעה בכמה וכמה נושאים. נוסף על היותו מורה בנצרת ייצג את אגף העתיקות בעיר זו, ובעתותיו הפנויות כתב מאות ואולי אלפי כתבות, מחקרים ומאמרים על ההיסטוריה של ארץ־ישראל, על מקומות בתדשות, על פולקלור ומנהגים, ועל תרומתם של חכמי ישראל לתרבות האיסלאם בתקופת תור הזהב בספרד. הדברים שכתב נגעו בצעירים בתוכן מיוחד וביושר אינטלקטואלי. לעתים עורר עליו את זעמם של חוגים שונים, אך הדבר לא הטרידו. ביום שבו נתפרסמה הידיעה על מותו התפרסם בעתון "אל אנבאא" מאמרו על מנהגי החברה הערבית.

להקלת מצוקת הדיור בעכו

ידוע שעכו העתיקה מתחבטת בקשיי דיור. כ־9000 תושבים ערביים דחוסים בין החומות העתיקות. לעתים 10 נפשות ואף יותר מתגוררות בדירה אחת קטנה, שאינה ראויה למגורי אדם. מדי פעם שומעים על התמוטטות בתים בעיר; לפני כמה שבועות, למשל, נהרג אדם אשר הלך לתומו באחד מרחובות עכו העתיקה וקיר של בית נפל עליו ומחצו. עיריית עכו אינה מסוגלת לפתור בעצמה בעיה זו. ישראל דורון, ראש העיריה, התריע עשרות פעמים על המצב ותבע פתרון ממלכתי לאלתר.

בימים האחרונים נתבשרנו על שתי הבניות שנועדו להקל במידת מה את מצוקת הדיור: שר השיכון אברהם עופר הודיע כי משרדו יבנה עיירה ערבית במרחק ארבעה ק"מ מעכו; במקביל לכך יגיש משרד השיכון לתושבים הערביים עזרה כדי שיבנו ויסתדרו בכוחות עצמם.

מנהל המחלקה הערבית במשרד השיכון עקיבא פינשטיין מסר, כי השנה ישוכנו בדרך זו כחמישים משפחות. לעשרים משפחות יינתנו הלוואות לבניית דירות בכפרים שבסביבה. בשנתיים האחרונות ניתנו, במסגרת היחידה למיעוטים, 70 הלוואות לדירה, בהיקף של יותר ממיליון לירות.

יואל דר

בבית המשפט המחוזי בנצרת

תיק עזבונות 33/74

בענין עזבון המנוח משה גולדבן ז"ל שנפטר בנצרת־עילית ביום 7.6.1974.

המבקשת: ארנסטינה גולדמן מנצרת עלית 117/3 ע"י ב"כ מ. שרביט עו"ד מדרך העצמאות 61 חיפה.

הזמנה

יהוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדותו למבקשת שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

א. אבא, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

שיירד הרבה גשם על הזרעים...

המשמגיעים ימי ראש השנה, ימי חשבון הנפש לאדם ולחברה, עוסקים בכך, כמובן, גם בחברה הקיבוצית. "כבקרת רועה עדרו, מעביר צאנו תחת שבטו", עורך כל קיבוץ את מיפקד האוכלוסין שלו. יש עושים זאת ביובשות, מונים כמה נוספו חברים, מועמדים, ילדים, זוגים... והבשורה הישוב גדל ולו אפילו במספר נפשות מעט. יש המרחיבים, מונים את כל הילדים שנולדו במשך השנה בשמותיהם, את הזוגות שנישאו, את העולים שנקלטו וכמו כן את החסרים. "ארבעה נפלו במלחמת יום הכיפורים, שלושה נפטרו, שלושה עזבו" — נאמר באחד העלונים. הבציין כאן במיוחד את קיבוץ מעגן־מיכאל, שמנה בראשית תשל"ד 969 נפש והגיע בראשית תשל"ה ל־1020 נפש. עלון מעגן־מיכאל מסכם גם את פעולת הקליטה בשנה שחלפה. לפי דוח הקליטה בקיבוץ זה קובה 12 חברים ולכל חבר ועדה כולה 5 נקלטים. בטיפולה של ועדה זו כיום 68 מבוגרים, שהם 42 בוגרי אולפן. בשנתיים האחרונות מהווים בוגרי האולפן כ־50 אחוז מהנקלטים. בתקופה זו נשארו בקיבוץ 22 בוגרי אולפן. בודדים: הגיעו 16 (9 קיבוצים אחרים), נשארו 15. משפחות: הגיעו 16, נשארו 12. 11 משפחות הגיעו "מהעיר אל הכפר", 8 נשארו, 5 משפחות הגיעו מקיבוצים אחרים, 4 נשארו. מאזן חיובי לכל הדעות, הראוי לשמש דוגמה לקיבוצים אחרים.

לאחר סיכומי האוכלוסין באים בחלק ניכר מהעלונים גם סיכומים משקיים, אם כלליים ואם מפורטים, וכן סיכומים של ועדות החברה השונות (כמה דירות חדשות נבנו, כמה טלוויזיות נרכשו וכו'). וכפרפראזה באות הברכות לשנה החדשה של ילדי הגנים וכיתה א': "שירד הרבה גשם על הזרעים ויהיו לנו לחם!" "שלא תהיה מלחמה ושכל האבות יחזרו". "שלכל הילדים יהיו אופניים על שני גלגלים ושלאבא שלי יהיה עוד תינוק". "שיהיה חדר־אוכל חדש, שיהיו טלוויזיות לכל החברים, שבאולם הספורט יהיו הרבה כדורים ומשקות, שהטרקטור יביא לנו ערימה של חול ונוכל לשחק על זה יחפים... שהילדים לא יריבו עם ההורים וילמדו יפה בכיתה".

ובאחד הקיבוצים הגדיל המורה לעשות והלך לאסוף ברכות ומישאלות גם בין החברים, הרי חלק מהתשובות:

ותיק: שנחזיר לחדר האוכל את הרוח האמיתית של הקיבוץ שהיתה בו פעם...

עובד מטבח: שלסדרן העבודה יהיה בלוח שלו מספר עובדים כמספר האוכלים...

חברה: שנחזיר את כל הכלבים לעבר הגבול...

צעירה: שהאנשים יפסיקו לקטר...

אחרים: שלא תהיה מלחמה, שיעצם הסדר מדיני, שיהיה שלום אמת של צעירים בחיי המשק.

עלוני הקיבוצים

דיגה, שהמצב הכלכלי יתייצב, שלא יהיו עזיבות, שירבו הלידות, שהשנה החדשה תהיה טובה מזו שחלפה...

2950 טונות מ־300 דונם

עלון קיבוץ אושה מסכם את שנת העגבניות התעשייתיות של שנת השליד בזו הלשון: "בימים אלה זוב מיכל העגבניות האחרון, עמוס על משאית ה"באף" החדשה, את השדה בדרכו ל"מילוי".

300 הדונמים הניבו 2950 טונות פרי אדום ועסיסי שבמפעל הפכו אותו למוצרים שונים — מיץ, רסק ושלמות — המיועדים בעיקרם ליצוא ובמידה פחותה גם לשוק המקומי. ההישג הגדול הוא שהצלחנו שוב פעם להעלות את היבול. כלילית בטונה לדונם, ובכך לא נאמרה עדיין המלה האחרונה. אדרבה, ככל שנצבר הידע והמעשיקה וההתנסות נפתחים אופקים חדשים. ראש לכל הכה ללא ספק שיש לעשות הכל כדי להקדים בזריעה וכמובן הדבר מותנה בכך שמזג האוויר יסייע וכי חלוקת הגשמים תהיה טובה. לאחר הזריעה בטרפודה יש לייסם נכון את הזרעון וגם בשטח זה להתקדם כל שנה. עתה מתכוננים לזריע החדש. כאילו מדברים על הגדלה ניכרת של השטחים, מבקשים, מכרים, משכנעים ואנו נתרום חלקנו בתוספת והזרע 340 דונם.

אין עדיין פרסים על שיווק שני משלוחי העגבניות שלנו באירופה, שנשלחו באמצעות "אגרסקו" לנסיון. אם נסיון זה יצליח יקויב הדבר הערכות חדשה ומעקב אחר ההתפתחות הזאת שיש בה סיכויים רבים לעתיד.

אגב, באותו עלון מסכמת קבוצה גם שנת תפוחי האדמה בק... איחור ולפני סיכום זה הגיעה כשנה של 210 דונם ליבול ממוצע של 6313 ק"ג לדונם (הממוצע האזורי היה 5151 ק"ג לדונם) ובין שנת המשקים באיזור היה לה גם אחוז הפחת הנמוך ביותר — 10.4, לטובה בממוצע אזורי של 14.8 אחוז.

"30 שנה אני אוספת דמעות"

"ב־12 בספטמבר 1944, כותבת מרים נוביק בעלון קיבוץ לוחמי הגיטאות, נולד המתנה בן חיהי הוריה וגם נשבעתי למשורר יצחק קצנלסון שאם אשאר בחיים אקדיש חיי לספר על פני העולם, לספר על דבר השואה, ומזה 30 שנה אני מקיימת את הבטחתי. כשנודר הבלין הגדול לקח אותי את עבודתי לארכיונים, לקבר האחים בו נטמן גופו המכובה. עלי עברו 30 השנים כיום אחד ארוך. מאז עזבתי את המחנה. בימים הראשונים חיפשתי את הצלם שצילם את 60 הילדים הראשונים שהובלו ברכבת המוות לפולין, ספר המחנה הירשה לילדים לצרוח הגיעה, להצטלם — ושילח אותם למוות. הצילום נמצא בארכיונו. הפקיד הנבני — ביקור בבית הקברות, בו נקבר אחרי המתנה לאיבוד עצמו לדעת, ואז מצאתי את הנוטריה שעזרה לי להוציא מהמחנה את כתביו של קצנלסון ומצאתי אותם במרתף. כך אני אוספת 30 שנה דמעות"... חלק מאוסף זה ראיתי באהדרה בסדרה "הכנה ה־81".

המיליונר...

מעשה באוטו עתיק בלי נגד, רק טובע וותיק המבצב חלוי התחיק כבר בלוי זו הנציה חייו של ותיק...

עלון קיבוץ מסילות מקדיש שני עמודים בפרוזה ובחרוזים, בלווים ברכות ועיטורים לחבר הקיבוץ יעקב עם פרישתו מעבודתו כנהג אוטובוס "אגד": "לאחר 31 שנה, לפי אומדן הזיר, נאמר בעלון, צבר יעקב שלנו בשנים אלו כנהג אוטובוס שלושה מיליון ו־600 אלף קילומטרים (הכמ טיסה לירח עם כרטיס הלוך ושוב) ובפירוד זה כמה כרטיסים ניקב? מיליארדים חרירים. הראש כסגרור... העלון קובע כי בשנים אלו היה יענק'ל 100 אחוז חבר "אגד" ו־100 אחוז חבר הקיבוץ. לגבי "אגד" הקביעה הזו אינה מעוזה הוכחה. אבל הוא הוזין גם לגבי הקיבוץ. גם כאשר כל היום היה על גלגלים, הוא היכה הוריים עסוקים בביהו הקיבוצי. גם כאשר הרחיק בדרכים, הוא היה פה, הכיר פה.

בעצה בקהג די ותיק
בפרלם לא נפחה נגדו היק
באהל לי היום
פעילות בבקום
עד 120 — זה יספיק

לכבת אדם בפני
לא נעים וקצת כמונה
כאילו גמר תפקידו
ויותר כבר לא יינבא

אך כאן אחר המצב
להם צדיק בקודם
כי יענקל טוב כבר עכשיו
לשנות כבראשית העולם...

ולסיום המדור בקטה מן ההומור הקיבוצי המיוחד:

בלי מלח ופלפל...

באה אלי הסבתה הראשונה ואמרה בפיה: החברה המבשלת בלי מלח קיבלה "שבת" ואין אחרת היודעת לבשל בלי מלח... היה זה גילוי חדש בשבילי. עד עכשיו חשבתי שאחד ההדות הבסודיות נושים הוא לדעת את כמיות המלח והפלפל ושאר התבלינים הדרושים שאם לאכול הנינה לא. סבור הייתי כי לבשל בלי מלח ובלי פלפל גם אני יודע. עתה למדתי כי גם הבנה איכל חסר טעם תורה היא...

ממתי אוכלים את אמא?

הבדה: הצגנית על כך כל כלהבה, גוצל נפש.
בה: יש. הרי זו בכך הכל אכאר ארבה.
הבדה: ממתי אוכלים את אמא?
ישו: היה...
— סוף סוף יש בה לראות במעוצק. התמנו על ה"פיריבייי"! — היה בה לראות בבורצק. ה"פליבייי" נסהב ביד...

אמא לא ידעה...

זמן כה לא עבעה במעלה של אילן על בנה המגויס. בוזק. האם הדואגת החליטה לפנות אל המפקד שלו כדי לאתר ובקשתה להוסיף מוסר לבנה המגויס. התשובה לא איחרה לבוא. המפקד הודיע כי קיבל את המכתב והבן בריא ושלם. נתן לו את אפיסר והבטיח להבא הוא המפקד עצמו להכריח של הבן הביתה. על החתום: הספקה, ביתך אילן.

א. סדומי

עוד מוזיאון נאבק על קיומו

מאת טוביה מנדלסון

אילו בדקו את הרמיזתה של מדינת ישראל עלולי בספר המוזיאונים והארכיונים שלה ומצבם הכספי, אפשר היה לקבוע שהתרבות שלנו היא כיום בשקיעה. מוזיאון תל־אביב הודיע על מצבו ביים כספים כדי להמשיך בהוצאות הפעולה; מוזיאון ישראל בירושלים הכריז על מצבו. שברמו לפסר כך בין הנהלתו לבין העובדים. העובדים מאיימים בעבורה של נעילת שערי המוזיאון. עתה נודע על מוזיאון נוסף המתלבט בבעיות קיום. מוזיאון קטן שבכם אינו מוכר עדיין — הוא ארכיון והמוזיאון לתיאטרון בירושלים, בהנהלתו של ישראל גור.

הארכיון והמוזיאון לתיאטרון בירושלים הוקם, לאחר גלגולים רבים, כאגודה עותומנית והפקה עליו ועד ציבורי בראשותו של ההר בפנה קול. היוזמה להקמת המוזיאון היתה של ישראל גור, עורך הרבעון "במה", שראה צורך לשמור ולהציג חלק מהחמר שנאסף במערכת "במה" בשנים הרבות של קיום הרבעון. לו, גור היה ברור, כי האוסף של "במה" בלבד לא יוכל לשמש בסיס למוסד מוכר, ועל כן הוחל בנסיונות ללקט אוספים אחרים. כך הגיע לארכיון אוסף חשוב — אוספו של זלמן זילברצוויג, שכבר מוכר לכל עוסקי בתולדות התיאטרון בארץ. זילברצוויג, יליד פולין, חיבר את הלקסיקון של התיאטרון היהודי וספרים אחרים, שכולם עוסקים בתיאטרון היהודי ובתולדותיו. בשנות ה־20 עבר זילברצוויג לארץ־ישראל וניסה להקים כאן תיאטרון מאסרי בשם "אל בכי". הנסיון לא עלה יפה וזילברצוויג נסע לארה"ב, שם חי עד מותו ושם עסק כל השנים בפעילות הענפה בתיאטרון יהודי.

אחרי שהוקם הוועד הציבורי של הארכיון והמוזיאון לתיאטרון בירושלים פנה פרופסור דב סדן, שהוא חבר הוועד, לזילברצוויג והציע לו להעביר את אוספו הפרטי לארכיון הציבורי בירושלים. בין זילברצוויג לבין כמה קרא בהם, בחילופי מכתבים, הכנה להעברת האוסף לארץ. לאחר זמן כה ולאחר כמה הליכים משפטיים הגיעו 84 ארגזי הקרטון, עם ארכיונו של זילברצוויג, מלוס אנג'לס לירושלים. בלוהר הכתוה, כי תאסף של מהם נכה, אחד ממייסדי "הבימה", יצוה אף הוא לארכיון הירושלמי — הפלה על הקמת המוזיאון.

הארכיון והמוזיאון לתיאטרון תופס שתי דירות בבנין בגורים שבהרחב בסילת ידידים בירושלים, לא הרחק מכיכר מחנה יהודה. שתי הדירות היו בעבר לשכת סוציאלית של העיריה, אחרי שהלשכה הועברה לשם, מסרה העיריה את הדירות לארכיון לתיאטרון (אין התיאטרון תובע את אוספיהם לה היא גובה המדרתן שכר דירה, וישראל גור מציין זאת כחלק מהשתתפותה של העירייה בהחזקת של הארכיון). במאי 1973 נפתח המוזיאון לתיאטרון בטקס חגיגי ומאז כבר הגיעו אליו כמה אוספים ארכיוניים יקרים. בין היותר נמצא עכשיו בארכיון אוסף של יותר מ־5,000 תמונות־תיאטרון, ביגיה המאבק הידיש־עברי, כהוא. אפשר למצוא שם כדרדות על הצגות שהוצגו בירושלים עוד בשנות ה־20 והלקו באולמות שאינם קיימים עוד. גם הנחתף מאיר מרגלית ציווה לפני מותו את כל אוספו לארכיון ועוד כמה אישים בתחום התיאטרון תרמו את אוספיהם לארכיון הירושלמי.

המוזיאון התעשר איפוא באוספים, אולם כאן החלו להתעורר בעיות הנוגעות לעצם קיומו. שתי הדירות ברחוב בסילת ידידים צרות מכדי להכיל את החומר הרב שהצטבר בהן. בה בעת, כדי לאפשר לאלה המעוניינים כבר לעיין בחמר שבספריה, המוזיאון זקוק למקום נוסף. אך העיריה אינה ממהרת לספק את "אופציה ההתפשטות" של המוזיאון לתיאטרון. יותר מזה: מחלקת התרבות בעיריה הולכת לישבות, והולך של ההתבנה נבסף לידי נציג המפד"ל ובכל הבואה שעונים הלוליקויידעות. שבין גורמי שלטים במפד"ל, לבין גדיל הבחור הוא בתוך הזיקוז, בנכונות להיווצר להריישה המוזיאון. השנה עוד לא קיבל המוזיאון של העירייה בספיה מהעירייה.

גם בין משרד החינוך לבין הארכיון יש אי־הבנות והדבר פוגע בתקציב של המוזיאון. בישיבות המהלכים ישבו נציגי הוועד הציבורי של המוזיאון לתיאטרון עם של החינוך ויכמור דופסטנו הכרודרי, וגדול ההתחמטי הם בתקציב המוזיאון. לפי עצה קופת המוזיאון ריקה. אף עדיין לבנות את ההוצאות השוטפות — אחזקה, פעילויות, תשלום למשכורות העובדים ועוד.

אך לפני שמעפבידים את הבעיה הכספית הזוה, כי יש קיום ללבו את השאלה העקרונית: אם בכלל יש צורך בקיומו של הארכיון והמוזיאון לתיאטרון בירושלים. כי שהוא עתה, אין צורך להרחיב את הדבור על חשיבותו של כפר על איסוף החומר והתיעוד. אך האם ארכיון ומוזיאון לתיאטרון אינו צריך להיות צמוד לתיאטרון חי? אפשר לטעון שאין הצדקה לכך שהתיאטרון הלאומי שלנו יושב בתל־אביב ושבי התיאטרונים הגדולים האחרים, אך הם יושבים שם והיו עובדות. יש להניח שגם בבית "הבימה" ו"הקאמרי" נמצאים אוספים חשובים ויקרים, שבהם אפשר ללמוד הרבה על תולדות התיאטרון בארץ. האם מקיים הארכיון בירושלים קשרים עם הנהלות התיאטרונים הפועלים בארץ?

ישראל גור טוען, שארכיון ומוזיאון לתיאטרון יכול להתקיים רק במנותק מהתיאטרון עצמו, כי כיום שעליו להכין את הדברים כמו בחוץ. ביתום כך גם סבור גור שהארכיון זקוק למעקן נפרד ואינו צריך להשתלב דווקא בבנין זה בציאר והבהר החדש של תיאטרון ירושלים.

אם כן, מדוע אי־אפשר היה לשלב את הארכיון הירושלמי בספריה קרייה? בתוך החוג לתיאטרון באוניברסיטה העברית, או באגף מיוחד במוזיאון ישראל, למשל?

ישראל גור משיב על כך בשלילה. הוא סבור שהקצאת אגף מיוחד לתיאטרון במוזיאון ישראל תהיה כרוכה בהוצאה גדולה מדי וכמה הוא נתמך ביוזמות הונ"ל כדי להוכיח שארכיונים ומוזיאונים לתיאטרון מתקיימים בנפרד מהתיאטרון. הפייבה במוזיאון הכה קיים בתל־אביב אינה צריכה לבטל, לדעת גור, קיומו של מוזיאון כזה בירושלים.

אך כאין מקום לערער על חשיבות המפעל, הדורש הוא, כי זכותו של אדם אחד, ישראל גור, הביאה להקמתו של מוסד ייחד. מהפל נקראים עתה להצילו. אילו שולב במסגרות הקיימות, ודאי היה זוכה להכרה ביתרה ואפשר שהיה נמסר גם חלק מההוצאות הכרוכות בהחזקה הצבורה. לא לפני חלים ישאפה פרסים יש צורך להם טרשפקה כבלבתו.

בידינו למנוע הירידה והנשירה

לקראת הגברת העליה מברה"מ דרושה התארגנות מעבר לשגרה

מאת מ. חסקלברג

אם נזכה בשנה הבאה לעליית 60,000 יהודים מברית־המועצות, כפי שמוסרים עתוני ארה"ב, יעלו על סדר יומנו שאלות רבות, שהמרכזית בהן תהיה — איך להקטין את אחוז הנושרים בוינה ומספרים המשיך דרכם לישראל. האם לא יהיה זה מזל לאומי כבד מנשוא, אם ברה"מ תפתח שערי היציאה ואנו לא נביא לארץ את האחוז הגבוה ביותר של היוצאים?

יו"ר הנהלת הסוכנות פנחס ספיר מאמין, כי נתגבר. ההכרזות שלו מעודדות, כולנו מברכים על פעילותו בתחום הקליטה, אולם הכרזות והבטחות מעודפלות אינן ערובה להצלחה. יש קשיים אובייקטיביים לא מעטים ואי־אפשר להתעלם מהם. למשל, עולים שם גם אנשים בעלי רצון משלהם; יש להם גם חשבון אישי ומשפחתי ואי־אפשר להכריחם ללכת למקומות מסויימים. הנסיון מלמד שלא תמיד כדאי להפעיל עליהם לחץ, כל שכן כאשר אין באפשרותנו להכתיב גם לישראלי היכן יגור.

במשך שנתיים ליוויתי עולים מברה"מ במאמצי הקליטה בארץ והגעתי לכלל מסקנה, שמתח מסוים בין העולה לבין הפקיד המטפל בו הוא כמעט בלתי־נמנע. אחת הבעיות שעלינו לתת עליה את הדעת היא, איך לצמצם את המתח הזה ככל האפשר ואיך להכריח את הפקיד לטפל בעולה ביותר אהדה.

בעיה כאובה נוספת היא הדוקל במשרד הקליטה, רוב שהוא אמנם מקובל בתוך המשרדים הממשלתיים, אך במשרד הקליטה אין לסבלו. יש ליצור דפוסי עבודה במשרד הקליטה שיבטיחו הכרת אינפורמציה מדויקת לעולה. אין להוליך אותו מפקיד לפקיד, הפקיד אינו צריך להעלב כאשר אומרים לו שעליו לשרת את העולה ולא לראות עצמו כעושה חסד עם הפונה אליו. פתיחת הלשכות החדשות היא צעד חשוב להקלת הקליטה, אולם בזה לא פתרנו את הבעיה המהוכבת איך ינהג האיש היושב במשרד ומקבל את העולים?

אור וצל בקליטה

פקידי משרד הקליטה תמיד מדברים, ובצדק, על האור שיש בעבודתם, אולם הם שמים כסות המורה בהתעלמם מנקודות הצל. אם יראו את הטיפול בעולים כפי שהוא — על האור הגדול והצל הקטן שבו, יוכל משרד הקליטה לתקן את הפגום ולצור אווירה נוחה יותר למגע עם העולה בבעיות שונות.

מתוך העתונות אנו למדים, שמנהל הסוכנות בוינה יוסף בן־גיסון סבור, שהסיבה העיקרית לנשירה היא דיווחים לא־נכונים שמקבלים העולים על קליטת העליה בישראל. אולי יש בכך כדי להסביר סיבת נשירתו של חלק קטן מהעולים, אך השפעתם של רוב העולים מפני קשיי הקליטה בארץ מעוגנים במציאות. המציאות שנקלו בה במיהים הרבתם בצעדיהם הראשונים כאן. אביא רק דוגמאות ספורות. אם ובנה, הבן בוגר מעולה, עלו לארץ והתכוונו לשלוח כיד בקשה עליה לבן השני, בעל משפחה עם שני ילדים, שגם הוא בוגר. הבן הראשון לא הוסדר במקצועו עד היום. עלייתו של האח השני נדחתה תחילה, עד שמושלה לגבורי. לא מן הנמנע הוא, שכמשפחה הזו יבוא לכשיחל גל העליה החדש, נמצא את האח נושר בוינה ועובר לרומא.

לפני שלוש שנים עלה לארץ סטודנט צעיר במוסיקה, שגורש מהאוניברסיטה בגלל פעילות ציונית. הוריו האקדמאים לא הצטרפו אליו, מפני גילם המבוגר. כיוון שהוא בנם היחיד, הגיעו אליו בכל זאת, אך לא הסתדרו בעבודה. הבן לא המשיך בלימודים וכיום הוא עובד כדי לפרנס את ההורים. מצבם ידוע לקרוביהם ולמכריהם במוסקוה והם דואגים עליהם. מה נגיד למכרים ולקרובים אלה אם נמצא אותם בין הנושרים בוינה?

שוחה, לדעתי, מנהל הסוכנות בוינה אם הוא עצמו, שבגלל הזמן הקצר שמוקצב לו לטיפול בעולים בוינה אין הוא יכול להצביע על הצלחה גדולה בנסיונו לשכנעם לעלות לישראל. האינטליגנציה של העולים אינה נופלת מזו של פקידי הסוכנות בוינה. הארכת השהייה בוינה בכמה ימים נוספים אין בה כדי לשנות החלטתם של עולים מן הקצה לקצה. העולים היושבים בוינה מאמינים למכתבים מקרוביהם, שהגיעו לישראל לפניהם. הערתו של פקיד המשטרה האוסטרי: "בתחדנות כה עמוקה עדיין לא נתקלתי", צריכה להדאיג אותנו מאד. שומה עלינו לבחון מחדש את דרכי טיפולנו בעולים ואולי גם לשנות נוהג ומהכסמת, שבברוצה הוכן הפכו לחוק פנימי במשרד הקליטה. ההכרה שבקרב העולים מברה"מ יש גם טראגדיות אישיות, אינה מלווה את הציבור הרחב ולא את הפקידים המטפלים בעליה. מנהל ברכו האיש בוינה אינו מוכן לדבר על הנושרים; לדעתו "רצוי לא להתעסק יותר מדי בטראגדיות אלה"...

אנו מבליטים ציונותם של עולי צ'רנוביץ וקישינב, אך מתברר שארבעה אחוזים בקרב עולי צ'רנוביץ ושני אחוזים בקרב עולי קישינב, נשרו. כמה מקרים שנתקלתי בהם בשנה שעברה עלולים להגדיל בעתיד את אחוז הנושרים בקרב יוצאי ערים אלה. זוג הורים, שהגיעו לארץ לפני [illegible] עדיין [illegible] שהבטיחה להם דירה על־ידי משרד הקליטה. במכתבים שההורים שולחים לקרוביהם הם מתארים את מצבם לאמיתו והדבר אינו מעודד לעלות.

נהוג הוא שעולה הגיע ליחיד קשור למשרד הקליטה ברוכו, [illegible] עולה שמביע להיפה שייך לחוות הצפון. זוכה שהפה קהבלת שירים מבחוז אחד לשמשנו קהה יותר בקבלת היתר־יציאה מברה"מ. אמנם קושי זה שנתקל בו העולה נובע ממגמה מוצדקת — לכוונת הלחץ בלתי־פוסק לכנון קבלת שיכון במחוז המרכז. אולם כל כלל, ולו המוצדק ביותר, יש לו שיג, ההורסים בגירסה ורצון טוב כדי להתחשב במקרים מיוחדים. לבבה, זוג הורים, שעלו [illegible], לא יכלו לקבל העבודה מחיפה למרכז. כדי לגור בקרבת בנם שעולה להם דרישה לעליה. באין להם דירה משלהם הם גרו אצל הבן יותר משנה. במצב זה היה ללא בבוא לשהשפה הבן וההורים גם יחד. לא הועילו כל הפניות וההסברות למחלקת הקליטה בצפון. לאחר סיפור שנמשך יותר משנה [illegible] להעברה, אולם האם הלכה בינתיים לעולמה ואת האב סידרו בבלינון.

כל זה קרה לא [illegible] למציאת להם דירה, אלא מבקיען של ההלכה כלליה, שלא היו מותאמות לצרכיהם של אנשים חיים. עם עליה יהודי בחיים נתגבשו דפוסים ונהגים, שיש לשנותם אם רוצים להקל את קליטת העליה. בלשכות המחוזיות הדרושה הריבה לברוח רוח חדשה. [illegible]

לראות את האדם

[illegible]

עונה עשירה ומגוונת בפילהרמונית

מאת זאב רב־נוף

אילו היה ברוניסלב הוברמן קם מקברו ומבקר בקונצרט של התזמורת שהוא יסד, האם היה מרוצה?

חבר הנהלת התזמורת הפילהרמונית הישראלית, דניאל בנימיני, אינו מהסס להשיב. הוא "בתפקיד" לשוחח עמי מצבו קלה על התזמורת, בעיותיה ותקנותיה. אף שהיו אלה ימי ערב יציאת התזמורת למסעה בארה"ב, דיבורו של בנימיני בהיר, ספונטאני, אך מכוסה בדייקנות:

"אין לי ספק שהוא היה מרוצה — כמובן, בתנאי שהיה בשכל לעצבי את הקריטריונים של ימינו. דירוגה של הנגינה, אם מדובר בתזמורת גדולה כמו שלנו, הוא ענין של טעם אישי. לכן אני מודד הצלחה על־פי סימנים אובייקטיביים. מה יש לי להוסיף על כך שאנו מוזמנים קבועים בפסטיבלים של יוקרה — המתבבר גם בשנה הבאה — בזלצבורג, בלוצרן, באדינבורו, בברלין. [illegible]"

[illegible]

דניאל בנימיני

[illegible]

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיפים 117 ו־ (א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה, החליטה להפקיד שינוי תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מס' ג/774 — שינוי חלקות 92, 96, 97 בגוש 11392, קריית־טבעון".
[illegible]
יו"ר הועדה המחוזית
[illegible]

לאשקלון רק כניסה אחת

מאת דני צדקוני

חרף כל מגוזהגיהם של פרנסי אשקלון לממשלה לסלול כבישי כניסה ויציאה נוספים אליה, יש עתה רק כניסה אחת לעיר. לאחרונה פנה ראש העיריה א. חייבי, לשר השיכון א. עופר וציין, כי האחריות לסלילת כביש כניסה לאיזור הדרומי של העיר מוטלת על משרדו של השר שבנה את שכונת שמשון המונה כ־26.000 תושבים.

"לאשקלון", אמר חייבי, "יש כניסה אחת ויחידה וכביש גישה נוסף אליה הוא מחייב המציאות, הן משיקולי בטחון והן להקלת עומס התנועה בעיר. "דרך הנבחצה" חוצה את העיר".

בעיות בינוי ושיקום הן מן הנושאים הראשונים שעל סדר־יומה של העיריה החדשה. לדעת ראשיה, הבנייה באשקלון ליעודים סוציאליים, לשיקום ולפינוי, אינה מספקת לדעתה אף את הצרכים הכוריים. יש צורך למצוא בדחיפות דיור ל־300 משפחות, שרובן גרות בשכונת מגדל העתיקה. העיריה הטוענת שיש לשמור את מבנה חברת "אפרידר" כדי לענות על צרכי הזמן, מצדדת בהקמת חברה משותפת למינהל מקרקעי ישראל, למשרד השיכון ולעיריה, שתעסוק בבינוי, בפיתוח ובשיקום. יעודה של חברה זו יהיה — לבנות לא רק ב"אפרידר" אלא גם בעיר העתיקה וביתר השכונות, בהתאם לסדר עדיפויות שייקבע על־פי צרכי התושבים.

העיריה דורשת מתן סטאטוס של איזור פיתוח א' לאשקלון, שיינתנו הקלות לזוגות צעירים בנפוי ישולה ושיגדל היקף הבניה למטרה זו. כדי שנה זקוקה אשקלון ל־450 דירות לזוגות צעירים, אך היקף הבניה בה אינו עולה על 250 יחידות.

ראש העיר חייבי אומר, שכדי למנוע את הפיכת "השיכון הדרומי" לאיזור עוני, וכדי לקבוע הרכבים מלעסקה, יש לשקם על־ידי בנייה בתחומיו לזוגות צעירים, הקמת מוסדות ציבור וחיבורו לשכונת שמשון.

במגדל גרים 4.600 תושבים בבית 1.000 יחידות־דיור. בשכונה זו — התוקמה בעיר הערבית הנטושה מגדל, והתאחדה אחר־כך עם אפרידר לאשקלון — קיימים גם כיום 300 [illegible], ב־200 מבנים, שהם כתמיסים מכל בתי מגדל. מסרבים וביקצים להריסה, לגבי חלקם הוצאו צווי הריסה. כלומר, יש למצוא בדחיפות דיור ל־200 משפחות המתגוררות בשכונה. בשנים 1973—1974 ניבנו בשכונה 58 פיצים בלבד. המדובר בבתי אחוזה המוגדרת בלקסיקון הרשמי של ישראל כ"מרובות ילדים". מהד דבקות באווה הים ובהרגלים בסביבים אין הן כיבבות להפצות אלא לדירות קרקע בבנינים שודים (אגב, תופעה זו אינה אפיינית רק לאשקלון). העיריה מציעה לבונתן לסיבות רבות אבטל הסמכה, במסגרת תכנית פינוי לחמש שנים.

כאן הדרום

רחובות העובדת

ברחובות מנהלת ההסתדרות פעילות נוספת. אך כיוון שאין בה כמעט שביתות, אין הפעילות זוכה לסיקור בכלי־התקשורת.

מזכירות מועצת הפועלים מוסרת על הנתמם בקרוב של שני מוסדות הסתדרותיים חדשים: המרכז הקהילתי של ארגון אמהות עובדות ובית הנוער־העובד. במרכז אמהות עובדות ברחוב יעקב יהיו מעון לתמרה, אולם הרצאות ל־250 איש, חדרים לקורסים ולחוגים, כמבת לימודי בתי כיתות מעוניים. פעילות הארגון ברחובות כבר עיבדה תכנית מתאימה להפעלת המרכז בימים ובערבים.

שנים רבות עמד בית הזב הזה שבאחורי קולנוע "בית הפועלים" בשממונו. לאחר התלבטויות רבות הוחלט להפוך את הבית למועדון לנוער העובד. האולם המרכזי שבו נבנה במקום הדוד לכיור רבצי ריהים. הרחבה שלפני הבית הופכה גם היא והוכשרה למשחקים שונים. בבניין הנוער העובד ברחובות יש 500 חניכים.

מועצת פועלי רחובות פעילה בתחומים שונים: קורסים לנהגים ולצלים חדשים, ארגון טיולי הרבות לחגי אבליזמה שונים, סיפור מקצועי במקומות עבודה ועוד.

בשנה שבאטבוה, לכבל, שאיר ליסיוות בבחינת הרבבה המעבדי "פעילותי" יותר בה של רחובות ושבספר הרבבה גדל בלי הרף. מספר חברי ההסתדרות קטן והולך, גדל במספר חברי ההסתדרות ברחובות, אף שקצב גידולה קטן הרבה מזה של אשדוד. בספטמבר 1973 היו ברחובות 20.122 חברי ההסתדרות; בשנת 1974 הצטרפו להסתדרות ברחובות כ־744 חברים חדשים.

אין בודד טוב יותר בית להצעה של מועצת פועלים.

דני צדקוני

דבר ספורט

בעריכת אהרן להב

תבוסה לאלופה באם־המושבות

מאת יעקב ברדוש

- הפועל פ״ת – מכבי נתניה 0–3
- מכבי ת״א – הפועל חיפה 1–1
- כפ״ס – בית״ר ירושלים 1–3
- באר־שבע – בית״ר ת״א 0–2
- הפועל י־ם – מכבי פ״ת 0–2
- שמשון – הפועל חדרה 0–2
- הפועל ת״א – הכח ר״ג 0–0
- מכבי יפו – בני־יהודה 0–0

אלופת המדינה בכדורגל, קבוצת מכבי נתניה, [illegible] ... הסנה אתמול באם־המושבות, עם פתיחת משחקי הליגה הלאומית לעונת 1974/75, תבוסה צורבת: היא נוצחה להפועל פתח־תקוה בתוצאה 3—0!

ולא זו בלבד, אלא [illegible] בתום המשחקים, במקום האחרון בטבלה!

[illegible]

רוזנטל ,שם רגל׳ לשפיגלר

מאבק סמוי התנהל אתמול בפ״ת בין המקצוענים לשעבר, שמואל רוזנטל (בורוסיה מינשנגלאדבאך) מהפועל פ״ת ומרדכי שפיגלר (סן־ז׳רמן, צרפת) ממכבי נתניה. ידו של שמוליק היתה על העליונה, שכן הוא מנע ממוטל׳ה אפשרות להבקיע שערים. בסיום היתה גם ידה של פ״ת על העליונה: היא הביסה את נתניה האלופה בתוצאה 0:3. (צילום: א. יופלביץ)

שער הבכורה בליגה הלאומית לעונת 1974/75: שלמה מזרחי משמשון ת״א (שלישי משמאל), מכניע את יואל שוהם, שוער הפועל חדרה, בדקה ה־29 למשחק שנערך לפני הצהרים במגרש מכבי רמת־עמידר. שמשון ניצחה בסיום בתוצאה 0:2. (צילום: א. יופלביץ)

טבלת הליגה הלאומית

הקבוצה	מש׳	נצ׳	תיקו	הפס׳	שערים	נק׳
1. הפועל פתח־תקוה	1	1	—	—	0—3	2
2. הפועל כפר־סבא	1	1	—	—	1—3	2
—. הפועל ירושלים	1	1	—	—	0—2	2
—. שמשון תל־אביב	1	1	—	—	0—2	2
—. הפועל באר־שבע	1	1	—	—	0—2	2
6. מכבי תל־אביב	1	—	1	—	1—1	1
—. הפועל חיפה	1	—	1	—	1—1	1
—. מכבי יפו	1	—	1	—	0—0	1
—. בני־יהודה	1	—	1	—	0—0	1
—. הפועל תל־אביב	1	—	1	—	0—0	1
—. הכח־מכבי רמת־גן	1	—	1	—	0—0	1
12. בית״ר ירושלים	1	—	—	1	3—1	0
—. הפועל חדרה	1	—	—	1	2—0	0
—. מכבי פתח־תקוה	1	—	—	1	2—0	0
—. בית״ר תל־אביב	1	—	—	1	2—0	0
16. מכבי נתניה	1	—	—	1	3—0	0

הניחוש הנכון

1. הפועל י־ם — מכבי פ״ת 1
2. באר־שבע — בית״ר ת״א 1
4. הפועל ת״א — הכח ר״ג X
3. מכבי ת״א — הפועל חיפה X
5. מכבי יפו — בני־יהודה X
6. שמשון ת״א — הפועל חדרה 1
7. הפ. כפר־סבא — בית״ר י־ם 1
8. הפועל פ״ת — מכבי נתניה 1
9. מכבי חיפה — הפועל עכו 1
10. בית״ר נתניה — הפ׳ נתניה X
11. הפ׳ הרצליה — מ. הרצליה 2
12. הפ׳ יהוד — הפ׳ ראשל״צ X
13. הפועל חולון — רמת־עמידר 1

משחקי השבת הבאה

- בית״ר י־ם — הפועל פ״ת
- מכבי נתניה — הפועל ת״א
- בני־יהודה — מכבי ת״א
- בית״ר ת״א — הפועל כפ״ס
- מכבי פ״ת — הפ׳ באר־שבע
- הכח — הפועל ירושלים
- הפועל חיפה — שמשון ת״א
- הפועל חדרה — מכבי יפו

שיפור קיצוני ביכולת כפ״ס מוטט את בית״ר ירושלים

שיפור קיצוני שחל במשחקה של קבוצת הפועל כפר־סבא ב־20 הדקות האחרונות למשחקה עם בית״ר ירושלים העניק לה נצחון ליגה ראשון בשיעור 1:3.

עד לדקה ה־70 היה משחקן של שתי הקבוצות בינוני בדרגתו. כפר סבא אמנם הכתיבה את קצב ה־משחק במרבית הדקות, אך יתרונה זה היה בלתי תכליתי.

[illegible]

שפט הגנב לעיני 3000 צופים בכפ״ס.

י. כץ

במשחק המאכזב ב„בלומפילד״ בין הפועל ת״א והכח ר״ג (0—0) מקדים שוער הכח, דני מאנו, את בלם הפועל, יעקב רחמינוביץ.

[illegible]

התלבושת החדשה ,עזרה׳ רק לי־ם

[illegible]

מת ד״ר ז׳ק רופא ההתאחדות

ד״ר בנימין ז׳ק, רופא ההתאחדות לכדורגל, נפטר ביום ו׳ ב־אופן פתאומי מהתקף לב.

ד״ר ז׳ק היה בן 54 במותו. ב־1958 הוא עלה לישראל מווילנה שם עסק ברפואה ספורטיבית וב־עבור שנה מינה לרופא הנבחרת.

הלווייתו של ד״ר ז׳ק תצא מחר ב־10 בבוקר מבית הלוויות הצ־פוני ברחוב דפנה בת״א לבית הקברות בחולון.

האירועים הבולטים! 4 צהובים...

15000 צופים באו לאיצטדיון „בלומפילד״ ביפו [illegible]

[illegible]

שפט הגדורוג לעיני 15000 צו־פים באיצטדיון „בלומפילד״ ביפו.

א. קשרדה

מכבי ת״א והפועל חיפה התחלקו בשליטה ובשערים

[illegible]

16.000 צופים חזו במשחק ב־איצטדיון „בלומפילד״ ביפו.

[illegible]

הצופים הגיבו בקריאות גנאי

[illegible]

נתניה היוותה יריב שקול רק בדקות הראשונות

[illegible]

7000 צופים חזו במשחק במגרש הפועל פ״ת.

י. שביט

התוצאה נקבעה תוך שתי דקות

[illegible]

שפט שריר לעיני 5000 צופים בבאר־שבע.

א. ביגדר

נצחון בכורה ל„עולה החדשה״

[illegible]

שפט שושני לעיני 2500 צופים.

י. פתאד

ברונוואסר ישפוט בגביע אירופה

[illegible]

ספורטאי! אוהד ספורט!

יש לך בעיות, טענות או שאלות הקשורות לגופים ספורטיביים או למציאות היום־יומית?

פנה אלינו וננסה לדאוג שתקבל מענה לבעיותיך ולשאלותיך!

אנא כתוב בכתב יד ברור, רצוי על גבי גלויה אל: „דבר ספורט״, עתון „דבר״, רחוב שיינקין 45, תל־אביב

מכבי חיפה עברה המכשול הראשון: ניצחה את עכו 1–0

מאת ברוך דגן

הורדה מן הליגה הלאומית, קבוצת מכבי חיפה, רשמה כבר במחזור הפתיחה של מסעה לשוב ל„בית מהצבתה". במשחק המרכזי של המחזור (במחוז הצפון) היא גברה על הפועל עכו 1:0 משערו של משה אבשי.

אבל גם להפועל ר"ג יהיו השנה יומרות בכל הקשור למאבק על התואר. אתמול היא הבהירה את כוונותיה כשהביסה את מכבי הרצליה 1:6.

אלופת המחוז הדרומי, מכבי שעריים, כשלה בביתה מול הפועל דימונה ונסתפקה עמה בתיקו אפס. לעומת זאת לא התקשתה יריבתה המשובצת של שעריים, הפועל מרמורק, להביס את „הצרלה החרשה", בית"ר יפו, 2:5.

בשער הבכורה של השנה נתכבד יעקב לוי מהפועל בת־ים, בדקה ה־58 של משחק הבוקר נגד הפועל באר־יעקב.

במחוז הצפון

בחיפה: מכבי חיפה — הפועל עכו 1:0. 5000 צופים חזו במשחק מתיש המצטיין בין שתי השתנות לכהר. גורל המשחק נקבע 10 דקות מן הסיום כשמשה אבשי ניצל פירצה בהגנת עכו והבקיע את השער. שפט בנחם אשכנזי.

בגבעתיים: הפועל רמת־גן — מכבי הרצליה 1:6. חלוצי ר"ג ניהלו משחק של התקפה והכבידו על הגנת הרצליה. דניעבסקי הבקיע שער ראשון בדקה ה־7, הייק הצלה ל־2:0 בדקה ה־18, אולם המכבי גבריאלי צימק בדקה ה־25 בבעיטת 11 מ'. אבל בהמשך הוסיפו דניטובסקי (76), ציריק (35, 70) ונפים (64) ארבעה שערים נוספים. שפט ש. לוי, 2000 צופים.

בהרצליה: הפועל טירת הכרמל — הפועל הרצליה 1:0. האורחים הפתיעו במשחק נמרץ, שהניב שער נצחון מרגלי לילקין (60). שפט סלומונוביץ לעיני 1500 צופים.

בנהריה: הפועל נהריה — הפועל קריית־שמונה 0:1. קריית־שמונה החזיקה מעמד עד לשלבי הסיום, אולם היא נכנעה לשער של שני בדקה ה־76. שפט בכר, 1000 צופים.

בחדרה: מכבי חדרה — בני־נצרת 3:3. במשחק שקול, מרתק הצפנה. נצרת הוליכה 0:1 (מגיד — 15), אולם חדרה הפכה הקערה על פיה כשעריהם של לדבין (35) ולבוביץ (40). שער צבאי (45) יצר שוויון בהפסקה. לבקר בין הצניק יתרון נוסף לחדרה (56), אלא שקרים השווה כעבור 4 דקות. שפט סלינגר, 500 צופים.

בקריית־אתא: קריית־אתא — הפועל טבריה 0:0. משחק שקול, הסר צביון ודל באירועים. שפט תמיר, 1000 צופים.

בנתניה: בית"ר נתניה — הפועל נתניה 1:1. בית"ר הוליכה ביתרון החל בדקה ה־13 (דרמביר), אולם גיבה השווה (65). שפט לויה, 500 צופים.

בחדרה: הפועל גהליאל — הפועל צפת 0:2. זביצקי הקנה לגהליאל נצחון בכורה בשני שערים במחצית הראשונה (30, 40 — בבעיטת 11 מ'). שפט לוי, 1000 צופים.

במחוז הדרום

ברחובות: מכבי שעריים — הפועל דימונה 0:0. דימונה הגנה על שערה בחירוק שיניים וסחטה נקודה יקרה משעריים. שפט צהר, 1000 צופים.

בחולון: הפועל חולון — מכבי רמת־עמידר 0:1. המשחק העקרי הוכרע בדקה ה־78 ע"י השחקן החולוני הצעיר גרסטנהבר. שפט עזרה, 1500 צופים.

בבת־ים: הפועל בת־ים — הפועל באר־יעקב 1:3. בת־ים הוליכה בביתה 0:3, לאחר עליונות בשדה, כשעריהם של י. לוי (58), רא. לוי (69, 83). לבאר־יעקב: זיתון (78). שפט ד. כהן, 1000 צופים.

ברמת־עמידר: הפועל מרמורק — בית"ר יפו 2:5. נצחון מרמורק לא הוטל בספק, אף כי הבית"רים לחצו מהלכות שערים למרמורק: שטרי (32, 44 — 11 מ'), אורנשטיין (51, 68), חירקה (82). לבית"ר: קסטרויאנו (36), א. כהן (87). שפט מלה מזרחי, 250 צופים.

ביהוד: הפועל יהוד — הפועל ראשון־לציון 0:0. יהוד לא ניצלה את עדיפות הביתי כדי לצבור את מלוא הנקודות. שפט לנטנר. 1000 צופים.

בנס־ציונה: נס־ציונה — בית"ר רמלה 1:0. נס־ציונה פתחה את העונה ב„רגל ימין" בשער של יואל כהן בדקה ה־35. שפט כהן, 1000 צופים.

בלוד: הפועל לוד — הפועל אשדוד 1:2. ברישמטן היקנה ללוד יתרון בדקה ה־22, אולם הרשקוביץ השווה (55). את שער הנצחון הבקיע בגד דקה מן הסיום בבעיטת 11 מ'. שפט פירה, 1500 צופים.

ברמלה: הפועל רמלה — הפועל בית־שמש 1:1. רמלה הוליכה 0:1 משערו של דהאן (58), אולם צבנק השווה (72). שפט הלוי. 1000 צופים.

● אליפות ישראל בהיאבקות לנערים גילאי 12—16 בוטלה אתמול לאחר שמאמני הקבוצות בסרו, כי קבוצותיהם לא מוכנות עדיין להתחרות.

טבלאות ליגות א'

צפון

.1	הפועל ר"ג	1	1-6	2
.2	הפועל גהליאל	1	0-2	2
.3	מכבי חיפה	1	0-1	2
—	טירת־הכרמל	1	0-1	2
—	הפועל נהריה	1	0-1	2
.6	מכבי חדרה	1	3-3	1
—	בני־נצרת	1	3-3	1
—	קרית־אתא	1	0-0	1
—	הפועל טבריה	1	0-0	1
—	בית"ר נתניה	1	1-1	1
—	הפועל נתניה	1	1-1	1
.12	הפועל עכו	1	1-0	0
—	הפועל הרצליה	1	1-0	0
—	קרית־שמונה	1	1-0	0
.15	הפועל צפת	1	2-0	0
.16	מכבי הרצליה	1	6-1	0

דרום

.1	הפועל מרמורק	1	2-5	2
.2	הפועל בת־ים	1	1-3	2
.3	הפועל חולון	1	0-1	2
—	נס־ציונה	1	0-1	2
—	הפועל לוד	1	1-2	2
.6	מכבי שעריים	1	0-0	1
—	הפועל דימונה	1	0-0	1
—	הפועל יהוד	1	0-0	1
—	ראשון־לציון	1	0-0	1
—	הפועל רמלה	1	1-1	1
—	בית־שמש	1	1-1	1
.12	הפועל אשדוד	1	2-1	0
—	בית"ר רמלה	1	1-0	0
—	רמת־עמידר	1	1-0	0
.15	באר־יעקב	1	3-1	0
.16	בית"ר יפו	1	5-2	0

ליגות ב'

● צפון א': הפועל חצור — הפועל מגדל העמק 1:1; הפועל מג'דל כרום — מכבי טבריה 1:4; הפועל קרית חיים — בית"ר קרית־שמונה 1:4; הפועל אפיקים — הפועל כפר רופין — 0:4; הפועל הל הגן — הפועל בית־שאן — 1:3; הפועל נצרת עילית — הפועל קרית טבעון — 2:3; מכבי בני־נצרת — מכבי חצור — 0:5; בית"ר טבריה — בית"ר נהריה — 1:1.

● צפון ב': הפועל בית אליעזר — הפועל גבעת חיים — 0:0; מכבי השרון — בית"ר בני־מינה — 0:2; מכבי זכרון יעקב — מכבי פרדס חנה — 1:4; הפועל רעננה — הפועל מחנה־יהודה 1:2; הפועל טייבה — הפועל קרית ים 3:4; מכבי קרית ביאליק — בית"ר „דב" 1:3; הפועל גבע הכרמל — הפועל בנימינה 1:1; הפועל גבעת אולגה — הפועל עפולה 0:2.

● דרום א': הפועל ראש־העין — מכבי חולון 0:4; הפועל אור־יהודה — הפועל כפר־שלם 0:2; הפועל קרית אונו — מכבי הרטיקוה 2:3; בית"ר ר"ג — בית"ר לוד 1:2; הפועל כפר קאסם — מכבי יהוד 0:3; בית"ר תלות — הפועל „אליהו" כפ"ס 1:2; בית"ר הרצליה — הפועל גבעתיים 1:1.

● דרום ב': מכבי באר־שבע — מכבי קרית גת 0:1; הפועל אשקלון — מכבי יבנה 0:2; הפועל אילת — הפועל אופקים 0:1; בית"ר אשדוד — מכבי ירוחם 3:4; הפועל שיכון־המזרח — הפועל קרית מלאכי 2:3; הפועל מרחבים — הפועל ירוחם 0:2; מכבי רמלה — בית"ר אשקלון 1:2; בית"ר באר־שבע — הפועל קרית־גת 1:3.

מחרתיים – הסיבוב הרביעי בכדורגל

הסיבוב הרביעי במשחקי גביע המדינה בכדורגל ייערך מחרתיים. „עבה המשחקים יצטרפו לראשונה קבוצות הליגה הלאומית.

הגרלת המשחקים וערכה חמש התמודדויות על טהרת הקבוצות הלאומיות. המשחקים הם: מכבי נתניה — בני־יהודה; הפועל כפר־סבא — הפועל חיפה; מכבי יפו — בית"ר ת"א; שמשון ת"א — בית"ר ירושלים; מכבי ת"א — הפועל חדרה.

במשחק מעניין נוסף ייערך באיצטדיון ה„מכתש" בר"ג בו ייערך „דרבי" של עיר הגנים בו תארח קבוצת הפועל בליגה א' את קבוצת הבה.

כבר עתה ברור, כי לפחות קבוצה אחת מליגה ב' תעבור לסיבוב החמישי שהוא שלב שמינית הגמר. הכוונה למשחק היחיד בו יתמודדו שתי קבוצות מליגה ב', מכבי „השקמה" ר"ג וביתר „דב" נהגיה.

שאר המשחקים: מכבי רמת־עמידר — מכבי פ"ת; הפועל בני־נצרת — הפועל ראשון־לציון; מכבי חיפה — הפועל צפת; הפועל ת"א — הפועל קרית־חיים; הפועל נהריה — הפועל פ"ת; הפועל כנהגה־יהודה — הפועל באר שבע; הפועל בת־ים — הפועל ירושלים; הפועל בית־שמש — מכבי שעריים; הפועל חולון — הפועל דימונה.

שלושה אורחים ושלם עלו לחצי־גמר האליפות בטניס

ארבעה מניצאים עלו אתמול לשלב חצי־הגמר באליפות הבינלאומית הנערכת במגרשי מכבי ת"א. הארבעה הם: תום אוביצ'י (רומניה), יהושע שלם (ישראל), ראפל סימפסון (ניו־זילנד) וברני מיטון (דרא"פ).

שלשום ואתמול נערכו משחקי שמינית ורבע הגמר בהם הושגו התוצאות הבאות: תום אוביצ'י — יאיר ורטהיימר 1:6, 1:6; יהושע שלם — ראובן פרדס 5:7, 6:3; שלם — שניידר (דרא"פ) 1:6; סימפסון — קלובסקי (ישראל) 4:6, 6:7; ברני מיטון — יוסף שטבהולץ 0:6, 3:6, 4:6, 6:7.

לחצי גמר זוגות גברים עלו דוידמן ופרומן לאחר שגברו על קפאין ואלדראי 4:6, 1:6 והצמד אילן סר וראובן פורגס גברו על ורטהיימר לגולדמן 4:6, 3:6.

בין הנשים עלתה אתמול לגמר רובין ברכי מאוסטרליה לאחר שניצחה בחצי הגמר את דונית הלר 1:6, 3:6. פסחוב עלתה לחצי הגמר לאחר ניצחון על חנית צוברי 0:6, 1:6. יריבתה בחצי־הגמר תהיה שלומית לנדאו שגברה ברבע הגמר על פטריסיה ולויאוס (ישראל) 1:6, 2:6.

● הפועל מחוז העמקים ניצח אתמול באליפות הפועל במשחי שליחים, שנערכה בבריכת עין הרוד.

שחייני העמקים צברו 100 נקודות והקדימו את כהוו דן (78), הנגב (74), התיכון (68) וחיפה (32).

מנצחי צליחת הכנרת התחרותית

מנצחי צליחת הכנרת שנערכה ביום ה' בארגון הפועל (מימין לשמאל): עדי פראג מהפועל העמקים (מקום שני), המנצח נדב באטשה מהפועל גוש־זבולון ודני פיק ממכבי חיפה מקום שלישי).

יתכן שנידחק מאסיה — אך בשום פנים אל לנו לשאוף לכך!

קראתי ב„דבר ספורט" מיום 24.9.74 ב„ידעה הכנסת מבליצה: אירופה". המת כותרת זו וכותרת נוספת „בניגוד לדעתם של קרים" בחוזה מרדכי בסוק על ישיבת ועדת הכנסת לספורט של הכנסת.

כחבר ועדת המבנה שהשתתף בישיבה על להצמיד הדברים על דיוקם: א. לא נתקבלה כל החלטה בישיבה שגם לא נתכוונה לקבל החלטות.

ב. בישיבה הביעו משתתפים שונים בנציגי מוסדות הספורט ומחברי הועדה שיש להקדים את ההתפתחות של הספורט הייצוגי שלנו באירופה על פני זו של אסיה וזאת מן הטעם שרמת הספורט באירופה גבוהה יותר ויש בה אתגר יותר רציני לספורטאים שלנו. נאמר גם בישיבה זו שמבחינה כלכלית יותר קל לנו להשתלב בתחרויות באירופה. היו אלו ההבצאויות של חלק מהמשתתפים אך בשום אופן לא היתה המלצה כזו.

ישראל נמצאת באסיה ולא נוכל „לברוח מהגיאוגרפיה שלנו". יתכן והפוליטיקה העויינת של עמים מסויימים באסיה תגרום לכך שהספורט שלנו ידחק מאסיה, אך בשום פנים אל לנו לשאוף לכך. המפגש האנושי עם עמי אסיה חשוב לנו מאד!

בטהראן הזה לנו הופעה ספורטיבית מכובדת אך תופעות הלהאי הפוליטיות מעוררות דאגה ויש מקום להשיב כלפני שיהיה יותר טוב... עוד יהיה סחך בצמהותיהן של מדינות אסיה שונות. אסור לנו להתנדב לפנות להם את המגרש... יש להאבק על כל עמדה ולא להוותר.

ישראל הקפידה על נוכחותה הספורטיבית באסיה. יחד עם כן, גם מבחינה ספורטיבית יש לצפות להתפתחות בצעדים מהירים של הספורט האסיאני, ובצעד שנים ספורות ימצא האתגר הספורטיבי את סיפוקו גם באסיה.

בעלי האוריינטציה על אירופה צריכים לזכור שאירופה אינה במהגה „שוק — פתוח" אשר בוא נכנס אליו וברצונו נצא בכך. אנו משתתפים באירופה רק בפעילויות ספורטיביות כוללות המכוונות לאירופה ולאסיה התיכון ולא בכל הפעילויות הכוללות האירופאיות. בין אוריינטציה על אסיה ובין אוריינטציה על אירופה — דרושה לנו אוריינטציה על הספורט. נתמסר לפתוחו ונגיע להשגים נוספים.

חה"כ יהודה קירן

ירושלים

קרן

ישראלים מקדימים הצוותים מחו"ל

באליפות ישראל בשייט בשדות־ים

חמישה צוותים מחו"ל נוטלים חלק באליפות ישראל בשייט, הנערכת בשדות־ים, בארבעה דגמים.

בדגם „ההולנדי המעופף" משתתפים אלופי יון קוסטס קצ'דיקיס ומנוליס פאנגליס והמדורגים במקום השלישי באנגליה דוגלס ביקאפ וגון פולקנר. מגרמניה הגיעו שלושה צוותים בדגם 420: אלופי גרמניה, ריינר היבה וקריסטין פקכק, אלופי הנוער, האחים מנפרד ויוגר זיכנדינגר וכן יואכים אקמן וקתרין אנון.

בתום שני השיטים הראשונים, שנערכו אתמול, מוליכים יאיר מיכאלי וגלעד עמיר (הפועל שדות־ים) בראש בדגם „ההולנדי המעופף" עם 5.7 נקודות. הם מקדימים את צפניה כרמל ורוני צ'ילבר (בולון בת־ים) — 6 נק' ואת האנגלים ביקופ ופולקנר — 18.7 נק'.

בדגם 470 כדורגים ראשונים מרדכי אכברם יקלוד ניב (הפועל בת־ים) ללא נקודות חובה. לפני שמשון ברוקמן ויוסף כילר (הפועל שביציון) 6 נק' ויורם קידר ודן כנובסקי (הפועל שדות־ים) 11.4 נק'.

בדגם פין במקום ראשון אזון גורל (הפועל בת־ים) עם 3 נק' לפני כיכה פרידמן (הפועל הדרה) 8 נק' ואברהם מטיבר (הפועל בת־ים) 11 נק'. בדגם 420 מוליכים בראש אריאל הרולד וערן בכר (הפועל ת"א) 3 נק' לפני אריה לנדאו ויהושע ציגדר (זבולון ת"א) 13.7 נק' ואהוד בראון ודן צימבר (הפועל נהריה) 14 נק'.

המשך התחרויות — בהן נוטלים חלק 80 סירות — היום ומחר.

האליפות הועברה ברגע האחרון למרכז הימי בשדות־ים מאחר שהאחראי על המארינה בת"א סירב להעמידה לרשות הדת הכ"ים.

הרמת משקולות

● משקולאי ישראל אשר השתתפו באליפות העולם במאנילה חזרו ביום ששי לארץ. המצטיין בין ארבעת המשקולאים שנטלו חלק באליפות היה אלכס מנדשטיין שלושה שיאי ישראל.

סקנדינאוויה אינה מתנגדת לצירוף ישראל לאירופה

מסר מנחם הלר שחזר מאירופה

מאת אליעזר מעוז

ההתאחדות לכדורגל תחדש השבוע את הדיונים בבעיית המאבצים להצטרף לאיזור האירופי, עם שובו של יו"ר ההנהלה, מנחם הלר, מיבעת זו.

הלר, שהיה בארצות סקנדינאוויה אמר, כי הוא מצפה לדיווח שאר חברי ההנהלה בישיבת המזכירות הקרובה על מגעיהם עם שרי החוץ החייב בעת שהותו בחו"ל. ורק אז יקבע את המהלך הבא של ההתאחדות בנושא עתיד הכדורגל הישראלי.

ארצות סקנדינאוויה — שוודיה, נורווגיה, דנמרק והולנד — הבהשבות לידידות ישראל, גילו הבנה לבעיית ההתאחדות לכדורגל הישראלית לאחר סילוקה מאסיה. הן לא התנגדו, אמר הלר, לשילוב ישראל באירופה.

המזכירות הדון „לפיכך בהצעה ישראל תבקש בהתאחדות האירופית — אם תשולב בכגרת במשחקים הקדם־אולימפיים — להיות בבית אחד עם ארצות סקנדינאוויה.

„מודיעין אזרחי" תעבוד גם השנה

חברת החקירות „מודיעין אזרחי" תמשיך גם השנה לבצע משטם ההתאחדות לכדורגל בחקירת בקורים של הצד להטייה משחקים בכל הליגות.

החברה, שזכתה בפעם הרביעית ברציפות במכרזה זו בכתם ועדת המכרזים של ההתאחדות לכדורגל, תחל בחקירותיה כבר בשבת הקרובה. נוסף לפיקוח על נסיונות להטייה, תפקח החברה גם על ביצוע התקנון הוחברות: על ליידי הקבוצות הבוטות, העבריינות העבודה להדין בטבעות, זאת בנוסף לפיקוח של רואי החשבון של ההתאחדות, הכוונה בעיקר לתשלומי הפרמיות האסורות על פי תקנון ההתאחדות.

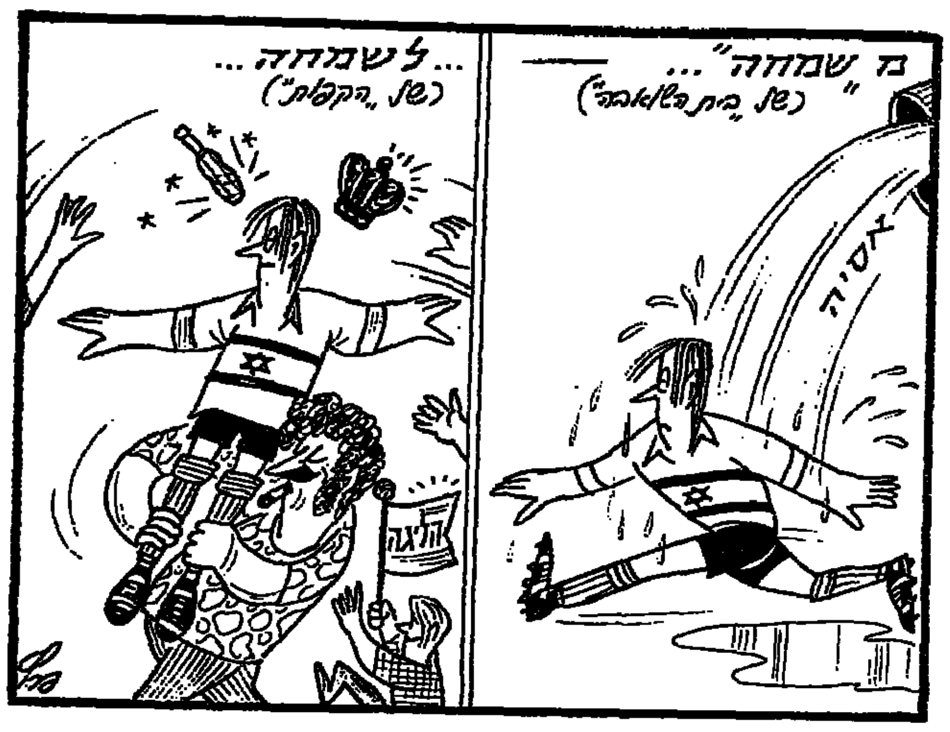

ערב פתיחת משחקי ליגת הכדורסל ביום ג'

מכבי ת"א וגבת/יגור יחנכו הערב האולם החדש במזרע

מאת יעקב פתאל

שני משחקי מבחן אחרונים לפני פתיחת הליגה בכדורסל ביום ג' (מוצאי החג) יתקיימו הערב.

קבוצות מכבי ת"א והפועל גבת/יגור יחנכו את האולם בקיבוץ מזרע. צפוי מאבק מעניין בין שתי הקבוצות שיפתחו העונה בגביעי אירופה. שתי הקבוצות לא חיזקו את שורותיהן בשחקנים שיכלו להופיע בליגה. מכבי ת"א רכשה רק את נוחרים שיחזק את הקבוצה ביחד עם הכושי ביל פלט במשחקי גביע אירופה.

קבוצת אליצור ת"א שעלתה לליגה הלאומית והזיקה את שורותיה בשני שחקנים אמריקאים (אחד מהם בשם פול כהן שגובהו 2.04 מ') תארח הערב את קבוצת הפועל ת"א. בקבוצת הפועל ת"א יופיעו השנה 3 שחקנים שלא שיחקו בעונה שעברה והם: לנבר ביק, דרי ואמריקאי קופס. כמו כן נעזרים באמצים להחזיר לקבוצה את דייב ניובארק.

להפועל רמת־גן זכתה קבוצת הפועל ר"ג — בנוסף לשני שחקנים אמריקאים שהתחילו ושיחקו בליגה — יופיע גם הכדורסלאי הנן קרן.

קבוצת מכבי ר"ג מצפה להחלטת האיגוד בקשר להרכבתו של פיליפ שפירא שיחזה חיזוק רציני לקבוצה. שני שחקנים אמריקאים יופיעו גם בקבוצת הפועל ירושלים, הם: לי פראס, שחזר אחרי הפסקה של שנה; וקני הלפגט, גבוה הקומה. ביתר הקבוצות אין שינויים בולטים.

להלן משחקי המחזור הראשון שייערכו ביום ג'. הפועל ירושלים — הפועל ת"א; הפועל חיפה — מכבי ר"ג; הפועל גורדה/עפולה — הפועל קרית־חיים; הפועל גבת/יגור — מכבי חיפה; הפועל ר"ג — הפועל מגידו; מכבי ת"א — בית"ר ירושלים. המשחק בין אליצור ת"א והפועל ב"ב/גבן יתקיים ביום ד'.

● ב„דרבי" חיפאי בכדורסל גברה בליליבבת קבוצת הפועל על קבוצת מכבי בתוצאה 77:90. הירבו לקלוע להפועל: שחורץ בדגיה (17 ל"א), רוב (15). למכבי: בימר (13), איגדיבו (12), כגן יהוד (11 ל"א).

● בטורניר כדורסל בנהריה: הפועל קריית־חיים — הפועל הר־הכרמל 39:84 (27:48); הפועל נהריה — הפועל יזרעאל 58:79 (30:37).

ויקי פרץ ממכבי ת"א קובע יתרון לקבוצתו, אך בהמשך הצליחה מחזיקת הגביע קבוצת הפועל חיפה, להשוות את התוצאה מבעיטת 11 מ'. (צילום: א. יסלבין)

ציון תורג'מן (מימין) מבקיע את השער השני לזכות הפועל ירושלים במשחקה עם מכבי פ"ת. (צילום: ה. ישראלי)

בהגרלת משחקי גביעי אירופה בכדורגל:

קרויף וניסקנס במדי ברצלונה נגד פיינורד!

שתי הקבוצות הטובות ביום באירופה, פיינורד רוטרדאם וברצלונה, יפגשו כבר בסיבוב השני של משחקי גביע אירופה לאלופות — כך קבעה הגרלה שהתקיימה ביום ד' בציבה.

המשחק הראשון בין השתיים ייערך ברוטרדאם ב־23 באוקטובר. והפעם יחזו האוהדים ההולנדים בשני כוכביהם הגדולים, יוהאן קרייף ויוהאן ניסקנס, מופיעים בשורות קבוצה זרה ומתמודדים נגד קבוצה הולנדית.

מפגש מעניין יהיה באותו סיבוב, בין נציגות שתי הגרמניות, ביירן מינכן, מחזיקת הגביע וה־פ.ק. מגדבורג, שזכתה בגביע המחזיקות ונטלה אחר כך את התואר אליפות ארצה. שהיתה עבוד לסיבוב השני ללא משחקים קודמים.

יהיה זה מגע בפגש הזר בין שתי הגרמניות, לאחר שהמזרחית ניצחה את המערבית (0:1) במשחקי הגביע העולמי. ביירן איננה ביום אורה קבוצה שנטלה את הגביע האירופי. בשורותיה ייעדר המאמן המצויין פאול ברייטנר, הכוכב בקבוצת ריאל מדריד.

ברצלונה, שחזרה לגביע האלופים, לאחר 14 שנות היעדרות, הכניעה במשחק המוקדם את פוטס ליינך 0:5 (0:0 בראשון), ואילו פיינורד נטלה את הגביע האירופי (1970) והגביע הבין־יבשתי. בשנה שחלפה זכתה פיינורד בגביע אופ"א.

האלופה האנגלית, לידס, הוגרלה נגד אופספדוזה והמשחק הראשון ייערך בבודפשט.

יתר המשחקים: אנדרלכט — אולימפיאקוס פיראוס; רוק הזוב — סינגרויוס מולנבאק (בלגיה); ואד־לאד סטאר (יוגוסלאביה) — ראפיד וינה; הפבורג — בראשוב (רומניה); נאפולי — פורטו; בנטנבלדבך — ליון; גראסהופרס ציריך — ריאל סאראגוסה; אייאקס אמסטרדם — אנטוורפן.

כל המשחקים בשלושת הגביעים ייערכו ב־23 באוקטובר והגומלין ב־6 בנובמבר.

— בגרבהציה: היידוק ספליט — סנט־אטיין: ארפש איבאן ... — קורק סלטיק (איר): הי־סר חלסינקי — אטביאבורג (שוודיה).

ליברפול — פרנצבארוש במחזיקות גביע

המשחק המעניין ביותר בגביע המחזיקות, צפוי להיות בין ליברפול לפרנצבארוש. המשחק הראשון יתקיים בליברפול והגומלין בבודפשט.

מאבקים חריפים צפויים גם בין איינטרכט פרנקפורט לדינאמו קייב, [illegible] לבנפיקה ליסבון; בין [illegible] לאיינדהובן מהולנד ובין ריאל־מדריד לאוסטריה וינה.

המשחקים האחרים: דנדי־יונייטד — בורסאספור (טורקיה); [illegible] — לאחון [illegible] (פינלנד); אבוויר באדגם (לוכסמבורג) — הרמבס האריס בלפסט.

לידס — אוסט־ברבע אופ"א

המשחקים המעניינים ביותר צפויים בגביע אופ"א. הקבוצה האנגלית היחידה הנותרה [illegible] הוגרלה לארח את המשחק הראשון נגד אתלטיקו מאדריד שהופיעה בשנה שחלפה בגמר האליפות.

המשחק השני המעניין יהיה בין [illegible].

יתר המשחקים: [illegible]

איפסוויץ' נכנעה לאחרונה 1:0

שער שהבקיע גרי פרנסיס, הקנה נצחון שני לקבוצת קווינס־פארק־ריינג'רס שגברה במפגשה על המוליכה איפסוויץ' 0:1. נצחון זה הקפיץ את ה„ריינג'רס" [illegible] בין המקום האחרון בטבלה [illegible] 15. ואילו איפסוויץ' [illegible] על אף הפסדה, את מקומה הראשון, [illegible] שתי קבוצות: [illegible]

ליברפול עלתה מן המקום השני [illegible] 0:1. [illegible]

במשחק מרכזי נוסף היתה [illegible] 2:3. [illegible] 64 [illegible] 28 [illegible]

מקום, בילי בונדס הבקיע יתרון נוסף לוסטהאם, אך קווין הקטור כהס את הנקודה עבור האורחים. מידלסבורו, אותה בונה ג'ק צ'רלטון בוסיפה להצליח, היא גברה על וולבס 2:1, לאחר שפיגרה 1:0 בשער שהבקיע האירי [illegible] דאראק דוגאן, שלמעשה היה זה שערו הראשון העונה.

השפילד ... מן המקום [illegible] כשגברה על שפילד וונסדיי 3:2, לאחר שהוליכה 0:3.

יתר התוצאות: אברטון — ניוקאסל 1:1; קובנטרי — ברמינגהם 1:3, לסטר — לוטון 0:0.

בליגה השניה מוליכה מנצ'סטר יונייטד לבצעד בראש 18 נקודות מ־11 משחקים, לאחר שניצחה בלונדון את פולהאם 1:2, בשערי של סטיוארט פירסון — שער בו כל בהקיה.

מנהל חדש ללידס

לידס ובולטון היו בסוף השבוע בהדרכת... ג'ימי ארמפילד בן ה־39, בגיגה לשעבר של קבוצת בלקפול ונבחרת אנגליה (43 הופעות), נבחר כמנהלה החדש של לידס, במקום של בראיין קלאף, שפוטר לאחר 44 יום.

ארמפילד, מנהלה של בולטון בן הליגה השניה, התחייב לבהה בן ארבע שנים. שכרו יעלה 90,000 לירה.

בולטון פיטרה את מנהלה דייב מקסטן, לאחר שבבה תעצוב על הקבוצה, והיה למנהל הרביעי שפוטר באנגליה תוך החדשים. חבר המנהלים של המועדון החליט, לשחרר את מקסטן מחוזה שהיה עמו.

הליגה האנגלית

.1	איפסוויץ'	11	7-18	16
.2	ליברפול	11	8-18	15
.3	מנצ'סטר־סיטי	11	12-15	15
.4	אברטון	11	12-15	14
.5	מידלסבורו	11	8-14	13
.6	שפילד	11	17-16	13
.7	סטוק	11	13-16	13
.8	ניוקאסל	11	14-17	13
.9	דרבי	11	15-18	12
.10	ברנלי	11	20-20	11
.11	וולבס	11	13-13	11
.12	וסטהאם	11	20-22	10
.13	קארליל	11	9-8	10
.14	קובנטרי	11	18-13	9
.15	לידס	10	14-14	8
.16	ריינג'רס	11	13-9	8
.17	לסטר	10	17-13	8
.18	לוטון	11	16-11	8
.19	צ'לסי	11	19-11	8
.20	ברמינגהאם	11	19-13	8
.21	טוטנהאם	10	18-13	6
.22	ארסנל	10	14-9	6

צמרת הליגה השניה

.1	מנצ'סטר־יונייטד	11	7-20	18
.2	סנדרלנד	10	5-18	15
.3	[illegible]	11	8-13	15
.4	אסטון־וילה	11	8-20	14

כדורמים

● קבוצת הכדורמים של הפועל אפיקים זכתה אתמול באליפות הכדורמים לבוגרים 16 לאחר שניצחה את הפועל בת־ים 5:7. בתום הזמן החוקי היתה התוצאה 4:4.

במקום השלישי זכתה קבוצת אס"א. המשחקים נערכו בבריכת גבעת ברנר.

נצחון ראשון לכדורסלני אמריקה על אירופה 85:87

במשחק הרביעי והאחרון במפגש הבין־יבשתי בב[illegible] ניצחה אמריקה את אירופה 85:87, לאחר שאירופה הוליכה [illegible] במחצית.

זה היה הנצחון היחיד של אמריקה בארבעת המפגשים. אירופה ניצחה 85:94 בברי, 105:93 באנטוורפן, ו־103:93 בבריסל.

את כל [illegible] ... הכדורסלאי הישראלי [illegible] 35 נקודות [illegible]

פסק זמן

„פאול" לפני שריקת הפתיחה

עוד לפני שריקת הפתיחה לתחילת משחקי הליגות בכדורגל לעונת 1974/75 נפסקה בעיטת עונשין לחובת ההתאחדות לכדורגל.

אנגליה, מולדת הכדורגל, שתמיד היתה עבורנו סמל לסדר המופתי השורר במגרשים, כבר אינה אותה אנגליה והדוגמא הבולטת לכך היתה ההתפרעות ההמונית של אוהדי מנצ'סטר יונייטד. אצלנו, התפרעויות והכאות שופטים הפכו לחזיון שכיח ומי שזכרונו אינו קצר בודאי אינו יכול לשכוח את הפוגרום במגרש הפועל פתח־תקוה במשחק בין הקבוצה המקומית לבית"ר ירושלים.

במלים אחרות, אנו עדים לתופעה שהאלימות לא רק שאינה הולכת ונחנקת, אלא הולכת והורסת כל חלקה טובה וגם ההתאחדות האנגלית נאלצה להכניס לסדר יומה את נושא האלימות.

לפני כל פתיחת עונה ,יורדת' ההתאחדות שלנו אל המגרשים כדי לבדוק אם אכן הם עונים על הדרישות. אין זה סוד, כי איכות הדשאים שלנו בישראל נמצאת אי־שם בתחתית הסולם בגלל האלימות והבריונות שהגיעו לאחרונה לשיאים חדשים ואין זה סוד שמגרש הכדורגל הוא אחד מהמקומות הציבוריים שבו לא נעים ביותר לשבת בגלל הסובבים אותך. וכאשר אתה רואה את השוטרים והסדרנים במגרש ברור לך שתפקידם לא לחזות במשחק.

אין איפוא כל צורך להפך סיבות נוספות כדי להגיע למסקנה שהמצב במגרשי הכדורגל מעורר דאגה עמוקה. בספק אם נזכיר לעצמנו את אותם אירועים במגרשים — הכוונה כמובן לאירועים שאינם קשורים לספורט — שהתרחשו בעונה החולפת כדי להבין שקיום התקין של משחקי הליגות הוא בחזקת הסכנה.

ברם, כנראה שהבנה זו נעלמה מהאחראים על הנהגא בהתאחדות לכדורגל. אולי הם מאמינים ב„תחל שנה וברכותיה, תיכלה שנה וקללותיה". אבל אמונה זו טרם הוכיחה את עצמה במגרשי הכדורגל.

העובדה הבסיסית היא שמשחקי הליגות החלו אתמול בלא בדיקת המגרשים ואישורם ואין לעבור לסדר היום על צעד בלתי אחראי זה מצד המוסד המנהל את הענף הפופולארי ביותר בישראל.

טרם שמענו על נימוקים מבוססים לאי־קיום הביקורת. לקראת סיום העונה החולפת, כתוצאה מההתפרעות הרבתי במגרש הפועל פ"ת, הודיעה ההתאחדות לכדורגל על תקופת הרום וההכרזה הפומבית והכריזה על הפסקת משחקי הליגות למשך שבוע. החכמה היא להקדים רפואה למכה. ואם מישהו לא מילא את תפקידו בענין בדיקת המגרשים, אנו מצפים להודעה מפורטת של ההתאחדות מה ומדוע קרה מה שקרה.

היינו רוצים לקוות שבגלל הפעם ליהנות מליגה מסודרת, בעלת רמה והתנהגות בצורה מסודרת. העונה החולפת לא גרמה קורת רוח לאוהדי הענף ואם אפשר היה למצוא את דרך הביניים בין גמר אליפות העולם בגרמניה לבין ההופעה הכושלת של נבחרתנו בטהרן — דיינו.

אולם בכתבי כתבות הכופרענות בחופה ספורט זה — האחת מתייחסת לגובה ולמוסר התשלומים של השחקנים והשניה לאוירה השוררת בקבוצות — מתקבל הרושם כי הליגה שהחלה אתמול לא תהיה שונה מקודמתה.

על כל נאמר לעצמנו — הלוואי ונתבדה!

יעקב ברוש

חקירה מיוחדת של כתבי „דבר ספורט" לקראת חידוש המשחקים

שכרם של כדורגלני הליגה הלאומית – מחצית מההכנסה הכללית בעונה!

הכסף המשולם לשחקנים נקי ממס וכדורגלן ממוצע מקבל שכר עונתי שאינו נמוך מ־10.000 ל"י בנוסף להטבות ומענקים לרכישת מכונית, דירה ועסק ● צבי רוזן ויהודה שהרבני מקבלים לעונה 50.000 ל"י ● ולכל אחד מהם גם עסקים פרטיים ● כדורגלן בן 21 – ירון עוז ממכבי ת"א – הוא כבר בעל חנות ספורט ● טענת השחקנים לקיפוח במישור הכספי אינה עומדת במבחן המציאות ● ויש בה מידה רבה של צביעות ● הדיווח לשלטונות מס־הכנסה על שכר הכדורגלן – רחוק מהמציאות

ערב יציאת נבחרת הכדורגל למשחקי עבר אסיה בטהרן פרץ משבר בין שחקני הנבחרת לבין הנהלת ההתאחדות לכדורגל על רקע דרישת השחקנים להעלות את גובה דמי האימונים. בסופו של דבר הושגה הצעת פשרה שהיתה קרובה יותר לדרישות השחקנים באשר להצעת ההתאחדות. לשחקני הנבחרת שיצאו לטהרן לא היתה יכולה להיות אי־פה כל סכנה כלפי ההתאחדות שלא הלכה לקראתם. אך דוקא הכשלון המחפיר של הנבחרת בטהרן במשחק הגמר בגביע בפעם נוספת על ידיה הכשרות של ההתאחדות לכדורגל בכל הנוגע לדרישות השחקנים, בעוד האחרונים מנסים לעבור את הרובע שהם מקופחים בתחום הכספי.

המציאות בכדורגל הישראלי היא הגבר' שונה. הכדורגלן הישראלי זוכה לשכר שהוא בין הגבוהים בארץ, ובמקרים מסויימים מגיע השכר ל־50,000 ל"י לעונת משחקים, שכידוע אינה נמשכת בישראל לאורך בן [illegible] חודשים.

בגלל כל מיני סיבות ובעיקר בגלל חולשת הנהלות הקבוצות, הגיע הכדורגלן הישראלי להשג שכר גבוהים שכלל אינם עומדים בכל יחס למאמץ אותו הוא משקיע, להתחייבותו המקצועית כלפי קבוצתו ולרמת מוסר העבודה שלו. הכדורגלן מתרץ את יכולתו הדלה בטענה שמעמדו ה[illegible] הוא חובב. אך טענה זו אינה מתיישבת עם העובדה שכל קבוצה הודיעה להתאחדות על שהורשה שחקנים שהם במעמד "שחקני" חוזה, אשר לכל הדעה ובהתאם לתקנון פיפ"א (ההתאחדות הכדורגל הבינלאומית) אינם רשאים להיקרא חובבים.

אין במטרתנו לדון במעמדו החוקי של הכדורגלן, בפרט להוכיח כי רמתו המקצועית היא כשל חובב בעוד שהשכר הוא הרבה מעבר לזה, מכיוון שדרישותיו הן של מקצוען. התוצאה הבלתי־נמנעת היא: הקיפה כספית גדולה אצל הקבוצות, שאינה נושאת כל פרי.

כדי לעמוד על שכרו ורמת חייו של הכדורגלן נשווה אותו עם עמיתים בני גילו (בגיל 21) [illegible] החיים כבוגרים. כבר במצב [illegible] כי הכדורגלן יתרון על השכיר. הוא מסתדר ב[illegible] עבודה לא פחות טוב משל ה[illegible]; יש לו דירה ברווחה [illegible] מאותם חובות של השכיר המעבידים עד רמת חייו, [illegible] של הכדורגלן. במידה ויזכה, מטולטים בחוק בהשכר אותו הוא מקבל מהקבוצה, ועוד נותר בידו סכום כסף המוקדש לדברי מותרות.

כאשר מגיע הכדורגלן לגיל פרישה, בסביבות גיל 30, הוא מסודר בחיים ובידו גם הסכומות שבדרך כלל אינם גבוהים, בעוד שהשכיר שהגיע לגילו של הכדורגלן נאבק עדיין עם כל [illegible] הקריירה. התצבת תרובבים על דירתו והוא נושא עיניו ליום בו יתבשר כי זכה בפיס, בלוטו או בטוטו. עלי להדגיש כי השוואה זו נעשתה עם שחקן ממוצע, כך שמצבם של הכדורגלנים המצטיינים המגיעים לגיל פרישה הוא הרבה יותר טוב מאשר הכדורגלנים הבינוניים.

כשני מיליון

למעלה מ־200 כדורגלנים משתתפים במשחקי הליגה הלאומית והסכום הכולל בעונה מגיע ליותר משני מליון ל"י, כאשר ההכנסה הכללית של 16 הקבוצות הלאומיות היא קצת למעלה מארבעה מליון ל"י. כשליש כמספר הכדורגלנים הם מתחת לגיל צבא והלק מהם המגיע לנבחרת הנוער, זוכה, כבר בגיל כה צעיר, לשכר של 800 ל"י לחודש. השליש השני של שחקני הליגה הלאומית נחשב לדירוג הביניים ושחקן הנמנה על קטגוריה זו שכרו נע בין 800 ל־1,200 ל"י לחודש, בהתאם ליכולתו ולוותק שלו בקבוצה. לשליש האחרון משתייכים השחקנים המצטיינים המקבלים שכר חודשי המגיע עד 5,000 ל"י.

צבי רוזן
5 טלפונים

סכומים אלה משולמים לכדורגלנים כשכר נטו, כאשר המס משולם ע"י האגודות, כך ששחקן ממוצע זוכה לשכר שנתי שאינו קטן מ־10,000 ל"י, ובסכום זה לא כלולות הטבות כמו פרמיות או מענקים לרכישת מכונית, דירה או עסק. כמובן שגודל המענק נקבע בהתאם למעמדו של השחקן בקבוצה. לכדורגלן שאינו נמנה על שורות הנבחרת הלאומית מצפה מענק של 10,000 — 12,000 ל"י עם פרישתו מקרן השחקנים שליד ההתאחדות לכדורגל והסכום גדל יותר [illegible] לשחקן נבחרת עם פרישתו.

הכדורגלן הישראלי טוען שהשכר אותו הוא מקבל [illegible] בעה אימונים בשבוע והופעה למשחק בשבת הוא נמוך ומגיעה לו תמורה גבוהה יותר. לצורך הצדקת טענתו מוכן הכדורגלן — ואף עושה זאת — לקיים שביתות או מעשי מחאה בצורת אי־הופעה לאימונים ולמשחקים, או כניסה להסגר. מעניין, כי ערב פתיחת משחקי הליגה הלאומית התברר כי מספר כדורגלנים ביטלו את השביתה שלהם...

5 טלפונים

בכל מקום, הטענות של השחקנים יכולות להיבדק לגופן ולדעתי הן כלל אינן עומדות במבחן המציאות. ניקח למשל את „קפטן" הנבחרת ומכבי תל־אביב, צבי רוזן, אשר הוא הבריז לנבחרת [illegible] ולא זכו לדבר כיס כפי [illegible] והיה מפסידים באלף לירות נוספות. רוזן בן ה־27 זוכה בקבוצתו לשכר כולל בסדר גודל של 50,000 ל"י לשנה, בבעלותו חנות ספורט, הוא משמש כסוכן ארצי של סוגי מוצרי ספורט, עוסק בסחר במכוניות השכרות ולא מכבר קנה דירה שערכה למעלה מ־300,000 ל"י. סמל ודוגמא למעמדו ולמצבו הכספי של רוזן אפשר לראות בעובדה הפיקנטית כי הוא התקין בדירתו חמישה(!!) טלפונים, כאשר שניים מהם בשירותים ובאמבטיה ויש להניח שעד שיפרוש יהיה מבוסס עוד יותר מבחינה כלכלית.

חברו לקבוצה ולנבחרת, מנחם („בייקר") בלו זוכה לשכר כולל בסך 25,000 ל"י לשנה. למרות שגם בסכום כזה אפשר להסתדר הוא פתח עסק משגשג לחלקי חילוף למכוניות ואף הוא עבר לא מזמן לדירה חדשה.

כדורגלן אחר של מכבי תל־אביב, ירון עוז, פתח חנות ספורט, אם כי שכרו הרשמי מגיע ל־800 ל"י לחודש. מה כל־כך מעניין לגבי עוז? ובכן, שחקן זה הוא בסך הכל בן 21!! המגן אברהם שטמברג הוא ב„סך הכל" בעל מניה ב„דן" ודירה מרווחת, וזאת כמובן ממשכורתו במכבי ת"א שאינה עוברת את גבול 650 ל"י. השחקן היחיד בקבוצה זו שמתפרנס אך ורק מכדורגל הוא דרור ברינור, אשר יחד עם המענק האחרון שקיבל, זוכה להכנסה כעל 30,000 ל"י. גם שחקנים ותיקים אחרים כמו מיכאל קדוש וותיקים שלבי זוכים להכנסה גבוהה.

יהודה שהרבני
50.000 לשנה

מה נעשה מעבר למתרס אצל היריבה העירונית? ובכן, גם שחקני הפועל תל־אביב אינם מקופחים. ה„קפטן" (בעונה החולפת) דוד פרימו מתפרנס רק מכדורגל ומשכורתו היתה (אגב, כל הסכומים בכתבה זו מתייחסים לעונה שחלפה) 2,000 ל"י לחודש בנוסף למענק שנתי. לפרימו גם חנות בתחנה המרכזית החדשה. יהושע פייגנבאום משתכר 1500 ל"י לחודש, הוא בעל מסעדה ועובד להנאתו ב„בורי". יחזקאל חזום זוכה לשכר של 1,500 ל"י לחודש והוא חבר „אגד". כדי שיהיה ברור, בעיית הדיור של שחקנים אלה נפתרה מזמן.

ואצל בית"ר תל־אביב? אברהם לב הוא בעל דיסקוטק ואחי־לו משה („קישי") רומנו ושמעון כהן הם בעלי מילק בר ומשכורתם נעה בין 1,500 — 2,000 ל"י לחודש, כאשר סכומים אלה אינם כוללים את המענקים.

במכבי יפו משה אוננה והרצל קביליו הם בעלי חנות ספורט ואילו משה („מוצי") ליאון חי רק ממשכורתו ככדורגלן. בהפועל כפר־סבא נהנה יצחק שום, שהוא בעל חנות, ממשכורת גבוהה ומתנאים טובים נהנה גם יצחק פרגל. שוער הפועל פתח־תקוה, יצחק ויסוקר, הוא בעל משכורת שאיפשרה לו לפתוח חנות ספורט ולהמשיך בחברותו בקואופרטיב „דן" ולרכוש דירה חדשה בהרצליה. חברו לקבוצה, שמואל רוזנטל, חתום על סוג חוזה שמזכיר האגודה, אורי קרני, חושש להמציאו להתאחדות כדי שפרקו לא יוחזר ברבים.

בקבוצת הכח־מכבי רמת־גן זוכה יהודה שהרבני לשכר של 50,000 ל"י לשנה ובבעלותו חנות ספורט, בעוד חברו צבי („בייקר") פרקש נהנה משכר של 1,500 ל"י לחודש, ממענקים, וכחברות ב„אגד". לא שונה מצבם של ישעיהו שווגר (חנות ספורט — דירה חדשה) ממכבי חיפה, מאיר ברד (חנות ספורט) מהפועל באר־שבע, זאב זלצר (חנות ספורט — דירה חדשה ועובד במכס) ממכבי פתח־תקוה, אלי בן־רימוך (חנות) מהפועל ירושלים, ציון ורגימן (חבר „אגד") מהפועל ירושלים, יוסף שרייבר (מועדון משחקים) מבית"ר ירושלים וג'ורג' בורנה (חנות ספורט) ממכבי נתניה.

כמובן שישנם שחקנים רבים שהטיבו את מצבם הכספי כתוצאה מעיסוקם בכדורגל, אך נראה לי שדי במדגם זה, המהווה לפחות עשרה אחוזים מכלל השחקנים הפעילים בליגה הלאומית כדי להראות שאיש מהם עדיין לא הפסיד מעיסוקו בכדורגל ובוודאי לא כפי שהתבטא „קפטן" הנבחרת צבי רוזן שאמר ערב הנסיעה לטהרן כי ידוע לו ששחקנים יוצאים לאירן מבלי שקיבלו את הכסף שיאפשר למשפחותיהם לגמור את החודש.

התמורה: אפס

עד כאן עסקנו במה שהכדורגלנים מקבלים כתוצאה מהתעסקותם בתחביב ששמו כדורגל. מה הם חייבים תמורה זאת לאגודותיהם? התשובה לכך בפרהסיה במלה אחת: מאומה. השחקנים מופיעים במספר פעמים בשבוע לאימונים, משחקים בשבת, גם כאשר הם נעדרים מאימונים או משחקים בכל מיני סיבות ואפילו בגלל סיבות מעבדתיות. באותה שעה הם מבקשים לקבל את שכרם ומי שיוצא נשכר בהפסדו הן האגודות הנזוברות גרעונות משום שהוצאותיהן גדולות מהכנסותיהן.

גם מוסר העבודה של הכדורגלן ירוד. לפחות ההסכמים הנערכים בתחילת עונת המשחקים, מנצל השחקן מצבים עדיפים של קבוצתו כדי לדרוש הפלאה כספית ותביעה זו אופיינית כאשר הקבוצה נמצאת במצב מסוכן בטבלת הליגה. לאמיתו של דבר אשמים השחקנים בהידרדרות של הקבוצה. אך עובדה זו אינה מונעת בהם לדרוש הפלאות שכר כדי להתאמץ יותר ולשפר את מיקום הקבוצה, וכמובן שהקבוצה נכנעת בגלל העובדה הפשוטה שירידה לליגה נמוכה פירושה אבדן יוקרה והכנסה כספית. מי שיוצא נשכר מהמצב הוא כמובן הכדורגלן.

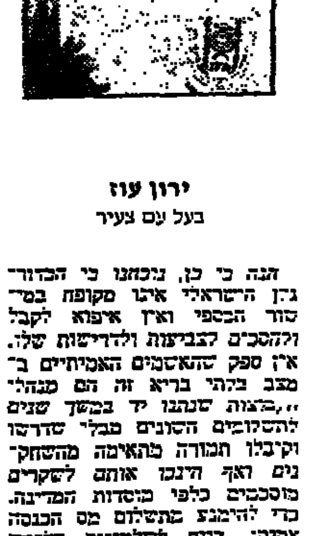

ירון עוז
בעל עסק צעיר

הנה כי כן, נוכחנו כי הכדורגלן הישראלי אינו מקופח במישור הכספי ואין איפוא לקבל ולהסכים לביצועו ולדרישות שלו. אין ספק שהאשמים האמיתיים במצב בלתי בריא זה הם מנהלי „המגזת שנתנו יד במשך שנים להסקושים השונים מבלי שדרשו וקיבלו תמורה מתאימה מהשחקנים ואף הינכו אותם לשקרים מסובכים כלפי מוסדות המדינה. כדי להימנע מתשלום מס הכנסה אמיתי, דווח לשלטונות על־ידי האגודה וההסכמה השחקן על שכר שהיה רחוק מהמציאות.

חקירה מיוחדת של כתבי „דבר ספורט" לקראת חידוש המשחקים

עונה חדשה – אכזבה נוספת

ההכנות והיחס מצד ההנהלות והשחקנים בליגה הלאומית מורים על מירוץ מחודש להבטחת נקודות ללא שימת דגש על הצד המקצועי. – ההנהלות אינן יודעות למלא את תפקידן כראוי ונוצרה מעורבות של הכדורגלנים בענינים לא להם. – בקבוצות הפועל ומכבי ת"א קיים משבר אימון בין השחקנים והמאמנים. – בהפועל ת"א המצב חמור יותר, שכן האחראים על הקבוצה מסוכסכים ביניהם והדבר אילץ את מנהל הקבוצה – שהיה היחיד שנהנה מאמון הכדורגלנים – לפרוש מתפקידו. – המצב הבריא ביותר הוא אצל קבוצות הפועל חיפה והפועל פ"ת

באופן טבעי, עם חידוש משחקי הליגות בכדורגל, צפה ועולה משאלתו של כל חובב ספורט: האם יוכל ליהנות ממשחקים בעלי רמה, ענין ומתח? סוד גלוי הוא כי נפשו של חובב הכדורגל כבר קצה רק מההנאה של מגע אויר צח באיצטדיון. לא לשם כך הוא שילם במיטב כספו. גם העונה ימשיכו האוהדים לפקוד את מגרשי הכדורגל מתוך תקווה שיבואו על שכרם לאחר שמירת אמונים לקבוצות במשך שנים.

אלא שנראה כי גם הפעם צפויה אכזבה לאותם אוהדים, מאחר וההכנות והיחס מצד הנהלות הקבוצות והשחקנים אינם מצביעים על שינוי בגישה שתגרום להעלאת הרמה. נראה כי גם בעונה הנוכחית יושם הדגש על הבטחת מקום בטבלת הליגה בהתאם לשאיפה ויכולת של כל קבוצה בליגה הלאומית. המעניין הוא, כי המיקום בעונה החולפת השביע כמעט את רצון כל הקבוצות. ומצב זה אינו מנבא העלאת הרמה המקצועית.

נראה כי גם בעתיד הקרוב לא יחול שינוי בתחום זה מאחר שהמבנה המבצבי — שהוא הנתק ול־מניהול מקצועי, אך חסר את העקרונות והמחשבה הבריאה של הניהול המקצועי — גורם לכך שהכדורגל הישראלי יהיה במצב [illegible] קבוע, דל ברמתו ובצורתו [illegible], רק סריפה ושינוי יסודי יביאו ביום מן הימים שבו בישראל יתנהל כדורגל טוב ומהנה, כמו נהנים כיום חובבי כדורגל רבים ברחבי העולם.

עתה, לאחר שידוע מה מצפה לנו בעונת המשחקים הנוכחית, הבה ונבדוק מה מצביע את 16 הקבוצות של הליגה הלאומית בתקופה האחרונה ובאילו בעיות הן התחבטו, ואז נוכל ביתר קלות לשפוט אם הן התכוננו נכונה לשריקת פתיחת המשחקים שניתנה אתמול.

אפתח בטרגדון הוותיק של מכבי ת"א אשר קבוצתו זכתה עד כה לפחות 16 פעמים באליפות המדינה ולפחות מספר פעמים זהה בגביע המדינה. זוהי אגודה אשר יצרה לעצמה שם של מוסד רציני ומכובד בכדורגל הישראלי. לכאורה, ביחוד כלפי חוץ, נראה שהכל שפיר במכבי ת"א. הקבוצה הודיעה שהיא נמצאת בתהליך של חילוף משמרות, ועל כן אין לצפות ממנה עתה להישגים אשר יבואו רק בעוד כשנתיים כאשר יסתיים מבצע שיקום הצעירים בקבוצה.

אך לא כך הם פני הדברים. הקבוצה נתונה במתחים בעיקר בין המאמן יצחק שניאור והשחקנים וזאת בשני תחומים: מקצועי וחברתי.

עימות

עוד בעונה שעברה מתחו השחקנים ביקורת על שיטת המשחק אותה מכתיב להם המאמן ואף אמרו לו במספר שיחות גלויות כי מכבי ת"א לא שיחקה מעולם משחק הגנתי עם שלושה בלמים. יריבי מכבי ת"א — טוענים השחקנים — נהנים משיטה זו בכך שקל להן להתגונן מפניה ביתר קלות. מה עוד שבשיטה זו, המבטיחה דרוג נקודת ליגה אחת, קשה לחלוצים לנהל משחק התקפתי ראוי לשמו. המאמן שניאור לא היה מוכן להשתכנע, האשים חלק מהשחקנים בכך שאינם מתאמצים די, ולקראת סיום הליגה הגיע לעימות עם שחקנים כמו סלבי, בלו, מליקה ועוד;

הנהלת הקבוצה התערבה במטרה להשכין שלום בית, אך הדבר עלה בידה רק לפרקי זמן קצרים מכיון שהבעייה היסודית לא רק שלא נפתרה, אלא אף החריפה כאשר שניאור סירב לקבל מאמן כושר אותו ביקשו השחקנים בטענה כי אימוניו משעממים. אוירה זו שררה עם תחילת האימונים לעונה הנוכחית ושניאור הודיע שהוא מוכן לוותר על סלבי ומליקה מאחר שהוא רוצה להצעיר את גיל הקבוצה. כאן הוא שוב נתקל בהתנגדות השחקנים הוותיקים שטענו כי סלבי יכול לתרום רבות לקבוצה, מה עוד שזאב זלצר (הדגשר לבתו של שניאור) שהיה מיועד לתגבר את הקבוצה אינו צעיר מסלבי ואף לא טוב יותר ממנו.

דוד פרימו
הדחה מתפקיד ה„קפטן"

שמות מפורסמים

בעיית זלצר נפתרה בכך שהשר עך מליקה סירב לעבור במקומו למכבי פ"ת, ובתגובה על צעד זה הודיע שניאור למליקה כי לא יסכים שישולם לו שכר בתקופת ההכנה שיקן עד מחצית הליגה, מועד בו יוכל לעבור לקבוצה אחרת. כאן התערבו השחקנים והודיעו להנהלה כי שניאור יכול להחזיר מבחינה מקצועית את מליקה שוב עבורה, אך לא הוא יקבע לגבי שכרו. דבר שעד כה היה ונשאר בסמכות ההנהלה. אולם ההנהלה קיבלה במקרה זה את עמדתו של המאמן. השחקנים עצמם אינם כרוצים מההחלטה לשחרר את מליקה האליפה. קבוצת מכבי נתניה, [illegible] מאחר שאין הם רואים [illegible] לקודם. ובטיחה שתהיה למאמן עם השחקנים הוותיקים לפני שבוע הודיע צבי רוזן לשניאור כי הוא [illegible] אותו בגיע שניאור לקבוצה. רוזן עצמו לא נחשב עתה כשיר

צג באמנה של עינייני השחקנים המסבירים זאת בעובדה כי הוא יודע שירד בכושרו וברמתו וכדי להמשיך לקבל את המשכורת הגבוהה הוא תומך בה. בסופו של דבר ענינו של מליקה קיבל מפנה בלתי סימפטי כאשר חבריו ניסו באיומים על ההנהלה להשיג עבורו שחרור ללא תנאי.

במצב ענינים זה, כאשר חלק מהבעיות עוד לא נפתרו המאמן קורא לשחקנים להתייחס ברצינות למשחקי הליגה מאחר שגם רוב תביעותיהם הכספיות נענו. מתייצבת מכבי ת"א למשחקי הליגה כקבוצה עם שמות מפורסמים. אך קשה לומר כי זוהי קבוצה מלוכדת במישור המקצועי והחברתי, שני תנאים הכרחיים להצלחה.

קבוצות לחץ

גם המצב השורר בקבוצת הפועל ת"א אינו יכול להיחשב כבריא. קבוצה זו, בעלת ההכנסה הגבוהה ביותר בליגה הלאומית (למעלה מחצי מיליון לירות) סובלת בצורה כרונית מחוסר הנהלה כשרה. עם תחילת האימונים הובא מאמן כושר אשר אינו מצליח למלא את תפקידו, מאחר שהמאמן האנגלי הארי גיים, שבתחילה נתן הסכמתו להעסקתו, מצר את צעדיו של מאמן הכושר למגינת ליבם של הכדורגלנים שביקשו שההכנה במטוסה לנושא זה. בעקבות המשברים הכרופים עם השחקנים בעונה שעברה, לא נהנה גיים כלל מיוקרה מקצועית, והבנסה עתה לשלוט בשיטת „הפרד ומשול". מסיבה זו ערך בהידרדות ל„קפטן" הקבוצה — דבר מאוד בלתי מקובל כל עוד הקפטן הנוכחי אינו פורש — ביודעו היטב ששמעון בן־יהונתן יצליח לגרום להדחת פרימו ואכן במקומו נבחר יהושע פייגנבאום. התוצאה: היחסים בין השחקנים מעורערים ונוצרו מספר קבוצות לחץ פנימיות.

לא די שהיחסים בין השחקנים מעורערים ומגיעים לעתים אפילו עד כדי שינאה, המאמן אינו מקובל על שום גורם בקבוצה. הודח מנהל הקבוצה יצחק איסקוב, האיש היחיד שהיה מקובל על כל השחקנים ותמיכתם בו התבטאה הקיץ כאשר סירבו לנסוע בלעדיו לגרמניה. הדחתו של איסקוב באה על רקע היחסים הבלתי תקינים בין מחזיק תיק הפועל במועצת פועלי תל־אביב, יהושע כצמן, למזכיר האגודה אדוארד סגל, הנתמך דוקא על ידי מזכיר המועצה אורי אפרים.

לפני כחודש הודיע כצמן בשיחתו עם איסקוב, שהוא עומד להביא להפקיד במנהל הקבוצה אדם אחר בשכר ועד שזה יתאקלם וילמד את העבודה, הוא יעזור בו.

ההפסד כולו של הפועל ת"א

איסקוב הבין במה דברים אמורים וכבעל כבוד עצמי הודיע על התפטרותו. התוצאה: קבוצת הפועל תל־אביב איבדה אדם מוכשר ונחוץ לה, בעוד כצמן מביא במקומו אדם אשר ספק רב אם הוא יודע פרק בהלכות כדורגל לאומי וכמובן שלמידתו תבוא על חשבון הקבוצה, לפחות עד שילמד, אם בכלל, את תפקידו. ברור איפוא שההפסידה בכל המאבק הזה היא קבוצת הפועל ת"א, שאינה מצליחה להבריא ממחלתה זו הנמשכת שנים רבות.

גם קבוצות אחרות סובלות מבעיות כרוניות המאפיינות את קבוצות הפועל ומכבי ת"א אך הן לובשות צורות שונות ובממדים קטנים יותר, אם כי עבורן הבעיות לא פחות גורליות. ניקח לדוגמה את קבוצת הכוח־מכבי רמת־גן אשר לא רק שאין לה מגרש להתאמן, כי אם אין לה גם מגרש לשחק. אם נוסיף לכך שהיא סובלת בצורה חמורה מחוסר בכסף כדי לשלם את חובותיה, בין היתר לשחקנים, הרי שהשחקנים עצמם זוכים בקבוצה זו לתשלומים הגבוהים ביותר בליגה הלאומית. הבעיה החמורה של הקבוצה היא בעובדה כי אינה מסוגלת למצוא אנשים המוכנים לאייש את התפקידים בהנהלה, והדבר הוכח הקיץ לאחר שההנהלה הקודמת התפטרה. בענין זה נתקלה הקבוצה בתופעה יוצאת דופן כאשר בשאר קבוצות הליגה הלאומית לא היו חסרים מועמדים לתפקידי ההנהלה. בעוד לקבוצת הכוח לקח הדבר פרק זמן במרשם עד שמצאה את האנשים שהסכימו להיכנס לתפקידים. כמובן שהדבר אינו מבשר טובות לקבוצה משום שבבטח אייש תפקידי ההנהלה קיים אצלנו שפע. אך לא נמצאו קופצים על „כסאות" הנהלה הב"ת, והדבר מראה על חוסר הבינה במובנים רבים.

שפיגלר הוחזר בלית ברירה

קלה צפה בבעיה מצבות בעיקר בכסום שלפניה כוגהות דרישות בנעצות יחסית להעלאות שכר, מה עוד שהשנה אין פניה לאליפות, אם כי היא מתכוננת להיות אחת מקבוצות הצמרת. שהגו על מרדכי שפיגלר לקבוצה לא תרם במישור המקצועי, אך לפני הנהלת הקבוצה לא עמדה כל ברירה אלא לקבלו משום שבזמנו נערך חוזה שבו התחייבה נהניה לקבל את שפיגלר ולהחזיר לו סכום של 50,000 ל"י. לראשונה מונה העונה מאמן כושר לקבוצה, וזאת בגלל ידיעה ברורה לגבי מגבלותיו של המאמן שפיגל בתחום זה.

קבוצה העומדת בפני בעיות קשות היא בית"ר ירושלים. היא נמצאת בגרעון כספי שיילך ויגדל העונה מאחר שעליה לשחק, בגלל עונש שמעשתי, את מחצית ממשחקי הליגה ללא קהל. עובדה זו אילצה את יו"ר המחלקה, אליעזר ריבלין, להחתים את מאמן הנוער שלו מישל פורטל על חוזה אימון, כאשר ברור שאין הוא מתאים לתפקיד זה, בייחוד לגבי קבוצה שזוכה כבר בעבר לשירותים של מאמנים מעולים. כבר עתה נוצרו בסיבה זו בעיות משמעתיות עם השחקנים ואם לא תצליח הקבוצה במשחקי הליגה אין ספק שפורטל יוחלף.

קבוצת הפועל ירושלים סבלה בעונה הקודמת מידו הרכה של המאמן אמציה לבקוביץ' כלפי כוכבי הקבוצה והחתימה את אדמונד שמילוביץ הידוע ביד החזקה. המשימה המוטלת עליו בעונה זו היא להצעיר את הקבוצה ולהמתיק את „הרפת" שני ההפסדים ב„דרבי" הירושלמי לקבוצת הפועל בעונה שעברה.

בעיות של שכר קיימות בקבוצות מכבי פ"ת ומכבי יפו. אך בעוד שבפתח־תקוה מרגיש הדבר היטב בגלל מחסור בשחקנים, הרי ביפו ידו התקיפה של יו"ר המחלקה, אברהם גרציאני, אינה מאפשרת העלאת תשלומים, בעיקר משום שלרשות הקבוצה סגל רחב וצעיר הסובל רק מרכותו של המאמן רחביה רוזנבאום המתפשר במקרים בהם זקוקה הקבוצה להחלטות חד־משמעיות. יפו, הבונה עתה מגרש לעצמה, תשחק העונה בראשון לציון, דבר שיפגע ללא ספק ביכולתה במשחקי הליגה וגם בקופתה.

בעיות מסוג אלה ואחרות קיימות בשאר הקבוצות אם כי הן פחות משמעותיות. להוציא את קבוצות הפועל פ"ת והפועל חיפה המגלות שיפור ביכולתן המקצועית מאחר שבעיות כספיות של השחקנים נפתרו בצורה מכובדת ויש עתה אצלן יותר הבנה לנושא זה. יחד עם זאת יצויין, כי קבוצת הפועל חיפה סובלת מגרעון עצום המתקרב ל־600,000 לירות.

רשימה זו אינה כוללת את כל קבוצות הליגה הלאומית. אך הבעיות בהן מתחבטות הקבוצות שהוזכרו ברשימה, הן גם מנת חלקן של הקבוצות האחרות בצורה זו או אחרת.

לסיכום, נראה ששני דברים בולטים בעיבים של האוירה בקבוצות: ההנהלות שאינן יודעות למלא את תפקידן כראוי ועקב כך נוצרת מעורבות של השחקנים בנושאים לא להם. ערבוב התחומים שכלל אינו בריא ושתוצאותיו כבר באו לידי ביטוי [illegible] אלו היו באות על פתרונן, הקודמות. אין ספק כי אם כל אחד מהשחקנים היה יודע את מקומו, היה הדבר תורם רבות לשיפור רמתו של הכדורגל הישראלי.

המועצה המקומית קלנסואה

מכרז 1/74

המועצה המקומית קלנסואה מזמינה בזה הצעות מקבלנים לסלילת כבישים בכפר בערך של 2 ק"מ.

טופסי המכרז ניתן להשיג במשרדי המועצה המקומית בכל יום בשעות העבודה הרגילות מלבד יום שישי, תמורת תשלום של 100.— ל"י שלא יוחזר.

את ההצעות יש להגיש על טופסים הכלולים בתיק המכרז בצירוף ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה.

את ההצעות יש להגיש עד יום ראשון 13-10-74 שעה 1.00 אחה"צ במשרדי המועצה.

המועצה המקומית אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה שהיא. כמו כן המועצה המקומית שומרת לעצמה את הזכות להוסיף או להפחית בהיקף העבודה, לפי רשימת המחירים והכמויות שהוצעו על ידי הקבלן.

חאלד מ. סלאמה
יושב ראש מועצה מקומית — קלנסואה

ועדה משנה לתכנון ולבניה

מרחב תכנון מקומי ראשון-לציון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ בקשה למתן הקלה על החלקה 204 בגוש 3929 ברחוב [illegible] לפי תכנית מתאר הבניה [illegible]. נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה 4 קומות. בקשת בעלי ההקלה היא הקלה לצדדי 50 ס"מ ואחורי 50 ס"מ.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לועדה תוך השבוע של 15 יום מיום פרסום הודעה זו. באם לא יתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל תובא בקשה זו לאישור.

ח. גיבשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה
ראש העיריה

על רקע כשלונה של נב־חרת הכדורגל במשחק הגמר במשחקי עמי אסיה בטהרן, „הדהבה" זכייתה של נבחרת הכדורסל במדליות הזהב ב־הצ־רוז־.

אלום, לברוה שלא היו לנב־חרת, ערב יציאתה לטהרן, הק־לה רבות לזכות בבכורה, היא עשתה זאת בבדה משכנעת ו־הלכה.

צילום השבוע

בטוקן שבישראל יודעים ל־העריך את הישגי הנבחרת ו־הכדורסלנים נהדים במסיבה למסיבה לרגל הזכיה. בשבוע שעבר הגיע התור של אגוד הכדורסל שקיים מסיבה לכ־בוד השתקנים בת"א, שארב־עה מהם (מימין לשמאל) — טל ברודי, הנן קרן, מיכאל בר־קוביץ וצ'יק איזנר — נהנים מ־הפסטיבל המתהולל כביבב.

(צילום: אהרן יוכלביץ)

שווייצר: נתניה מועמדת רצינית לתואר

מאת שי כפיר

משחקי הליגה הלאומית, שנפ־תחו אתמול, מתחדשים לאחר פג־רה שנחלה באיחור, עקב מלחמת יום הכיפורים. 16 הלאו־מיות בתיקוף אחד — שמשון ת"א בבקום מכבי היפה — סיי־מו את הכנותיהן למאבק בן ששת החודשים. קבוצת מכבי נתניה נערכת להגן על התואר האליפות והכדורגלני הפועל חיפה יבאפו לשמור על הגביע, בו זכו. בהרנו הפעם בדוד שווייצר, המאמן הל־אומי, וביקשנוהו לנתח את מצבן של הקבוצות בפתיחת העונה, ה־בנותיהן לליגה ונקודות מקבר־עיות אהרות.

המאמן הלאומי סבור, כי עונה המשחקים הנוכחית הפעם בסימן של „פתיחה נורמאלית", בניגוד לעונה שעברה, בה לא הספיקו הקבוצות להיאמן כראוי, עקב המלחמה ושירות המילואים של השחקנים. „הפעם היה לכולם זמן להתכונן כהלכה למשחקים. אם כי אני סבור, כי הקבוצות צריכות לעריך משחקי מבחן", אומר שווייצר.

מי יהיו הקבוצות „שירוצו" ל־אליפות?

שווייצר סבור, כי הצמרת תורכב מקבוצות מכבי נתניה, מכבי תל־אביב, הפועל חיפה, הפועל ירושלים, הפועל כפר־סבא והפועל פתח־תקוה.

נתניה המועמדת

הוא מסביר: „ברור לי, ש־מכבי נתניה תהווה מועמדת רצי־נית לתואר. התיגבור של שפיג־לר מהווה תוספת כוחות לאלו־פים, שימשיכו ליהנות מיתרונ המגרש הביתי. קבוצת מכבי תל־אביב תהיה מתחרה רצינית להתואר, לא רק בזכות הפוטנציאל האישי, העומד לרשותה והעובדה, ששני כוכבים במשחקיה יערכו באיצ־טדיון „בלומפילד". קבוצת הפו־על חיפה בנויה היטב מבחינה אישית, והוכיחה זאת בזכייתה בגביע, למרות שדורגה באמצע הטבלה. גם לה פוטנציאל אישי טוב".

ממשיך שווייצר: „הייתי מהמר גם על קבוצת הפועל כפר־סבא כבעלת סיכויים לסכנן בצמרת. גורם הביתיות של כפר־סבא יסייע לקבוצה, הנהנית גם מ־צוות טוב של כדורגלנים, בראשותו של יצחק שוב. אין להת־עלם מקבוצת הפועל פתח־תקוה, שהיוותה את הפתעת העונה ש־עברה, בתופסה מקום בצמרת ו־בהעפילה לגמר הגביע. אפשרי גם שקבוצת הפועל ירושלים תש־חק תפקיד בצמרת. בזכות מגר־שה, שהוא „הביתי" ביותר ב־ארץ. סבורני, כי בגרסם של ה־ירושלמים יספוג הסגה למעלה מ־10 נקודות ב־15 משחקי בית. הצלחתם של הירושלמים תלויה בהשגת תוצאות טובות במשחקי החוץ".

בדבריו של שווייצר משתמע, כי הוא מעניק יתרון לקבוצות בעלות מגרש ביתי מסוים. בכלל זה הוא מבניס גם את קבוצת הפועל תל־אביב ומבהיר: „אנו קוראים על בעיות בקבוצת ה־פועל תל־אביב. אינני מבקר את ההנהלה, אולם אני שואל מדוע נדחה גיבוש המבנה של זוג פריי־מו עד שלבי הפתיחה של העו־נה? כמו כן לא נפתרים בעיות הבעיות עם כמה שחקנים. קבו־צת הפועל תל־אביב היא בעי־לת שחקני מפתח ומגרש מסו־דר ובהתאם לתסורת של האגו־דה היא מסוגלת לתפוס מקום בצמרת. זאת, אם יתנבו צעי־רים לצוות הוותיק במטרה להחזיר לכושר המיטבי".

מפתח להצלחה — מגרש ביתי

שווייצר מבליט את העוב־דה, כי שליש מקבוצות הליגה הלאומית חסרות מגרש ביתי. עובדה המקטינה מראש את סי־כוייהן לזכות בתארים או לסכון בצמרת. המדובר בקבוצות מכ־בי יפו, בני־יהודה תל־אביב, שמשון תל־אביב, ביתי"ר תל־אביב, הפה רמת־גן ומכבי פתח־תקוה.

להלן יש להוסיף את בית"ר ירושלים, שהופיע בסיבוב הרא־שון מחוץ לביתה, עקב העונש, שהוטל על הקבוצה. „עתה להפ־ריד את כוכבם של בית"ר ירו־שלים. איסור הביתיות יגרע מ־כוחם", אומר המאמן הלאומי.

שווייצר מדגיש, כי אלו עש־רות יתר הקבוצות האורחות־בעלי מגרש ביתי בחורים שלהן. יכלו לצבור במשחקיהן הביתיים 15— 16 נקודות וכך היו מינעות מעצ־מן מאבקי ההדחה. אין זאת אומ־רת שהמאמן הלאומי מנבא לקן כשלון מראש בליגה. לאחת מהן, מכבי פתח־תקוה, אין שווייצר חוזה עתיד ורוד. זאת משום ש־הקבוצה לא שיפרה את רמתה מאז תום הסיבוב הראשון של העונה שעברה, לא כעם במלוי הגרונה של מגרש ביתי.

אשר לשבועיים, שחזרו לליגה הלאומית אחרי היעדרות בת שנה, טוען שווייצר, כי פני־שהם הצדבבו של כמה שחקנ־נים. בראשותו של משה רומנו, יצרה חיל. ... בהלנו ב־... של המשחק ... ... „הצל־... ... בליגה ... בצורה בה ... את המשחקים. אם ישחקו במבחן — יוכלו ... ... על ... של ...

דוד שווייצר
מנבא מהצד על הליגה

... בית", אומר המאמן הלאו־מי.

חדרה תיגמל מסיוט הירידה

קבוצת הפועל באר־שבע, לדב־ריו של שווייצר, מורכבת מיסוד ... של שחקנים ועשויה להתי־יצב בחלק העליון של הטבלה, לא ... תודות ל...

שווייצר מנבא, כי כדורגלני הפועל חדרה ייגמלו מסיוט הירידה ו־יתבססו במרכז הטבלה, זאת ב־התבסס על משחקי המבחן המוצ־לחים, שערכה.

וניתוח נוסף על הבעיה של חו־סר מגרש ביתי: „קבוצה אשר שחקניה נודדים כצוענים, אינה יכולה לצפות להצלחה. הנה הכוח רמת־גן זכתה בשני תארי אליפות ובפני גביעים בזכות הופעות מוצ־לחות במגרשה הביתי הצר. שחר־קניה פרקש ואהרונסקי ידעו בעל־פה כיצד לכוון את הכדור לשער היריב — וזו מעלתו היקרית של מגרש ביתי. עובדה, כאשר יצאה קבוצת הכוח — כאלופה — לרעות במגרשים זרים, נקלעה לבינתונים. כמו כן, מתקשה לאמנה לשלב צעי־רים בהרכב. עצה שלא עומד לי־רשותו מגרש ביתי. כי מהו מלווה של צעירים? להרגילם לשחק ב־מגרש הביתי. אבל כאשר אתה כוציא אותם ל־30 משחקי חוץ, אתה מתחיל במגרעת ברורה ואין ספק, שכל מאמן וקבוצה עלולים לצבור משבר בתנאים כאלה", או־מר שווייצר.

התנאים להצלחה

לסיכום מונה המאמן הלאומי נקודות הדרכים להכנת קבוצה ל־משחקי הליגה — בהן תלויה הצ־לחתה במשחקים: —

- קביעת המדרים עם שחקנים עוד בתום העונה הקודמת ופת־רון כל הבעיות הבינאישיות בהחי־לת הפגרה הזאת כדי להתחיל ב־אימונים על מישטח נקי;
- בניתה של גיבוש שחקנים להסגר בין־לאומי, המובע מבחי־נה על מעבדת, ולהתקין עצמ: חשוב פעמיים, לפני שאתה נכנס להסגר בין־לאומי. ביגוד הסוגים וביטולו כיוך לפני שהגיע למבחרי פיפ"א, אינו מוסיף כבוד לישראל, לעצמך ולקבוצתך;
- הפקת לקחים מן העונה ה־קודמת ופתרון הבעיות התנהגותיות הרשאיות של השחקנים;
- נקודות אלה חיוניות לסלול דרך חלקה להכנת המקצועית של הקבוצה. החייבת להיבסס על־ משמעת ולהתבסס על הלכאות ה־כושר הגופני של המתקן, הקניית בחוזן. שליטה בכדור ושיפור ה־טכניקה האישית, אימונים מקצועיים אישיים וקבוצתיים והיכרות הרמת משחקי כיבתן, עד ארבעה בשבוע. „הקבוצות שנהגו כך יתנו את המכתן בעונה זו", מסכם שווייצר.

מינהל מקרקעי ישראל — מועצה מקומית אופקים
משרד השיכון

בנה ביתך באופקים

מינהל מקרקעי ישראל, מועצה מקומית אופקים ומשרד השיכון מכריזים בזה על הקצאת 27 מגרשים חד משפחתיים לבניה עצמית, למטרת מגורים באופקים

ההרשמה שתתקיים בשעות העבודה הרגילות במזכירות המועצה המקומית אופקים, תתחיל ביום א', 6.10.74 בשעה 09.00 ותסתיים ביום ו', 8.11.74 בשעה 12.00.

זכות ההרשמה היא לכל תושבי הארץ אשר גילם אינו פחות מ־18 שנה, ו־14 מגרשים מיועדים לתושבי אופקים בלבד. לכל נרשם, מגיל 18 ומעלה, משפחה או תאגיד משפטי, זכות להירשם לבגרש אחד בלבד.

בעת ההרשמה יחויבו הנרשמים להפקיד 15,000 ל"י לזכות משרד השיכון על חשבון הוצאות־פיתוח. הפקדת הסכום הנ"ל היא תנאי מוקדם להרשמה.

תוך חודשיים מיום סיומה של ההרשמה תיערך הגרלה פומבית, לקביעת בעלי־הזכות לבחירת המגרשים.

- פרטים על מחירי הקרקע, תנאי ההכרזה, שטחי המגרשים וכד' ניתן למצוא בפרוספקט שיימסר לכל דורש במשרדי המועצה המקומית אופקים ובמשרד המחוזי של מינהל מקרקעי ישראל בבאר־שבע.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי "עמק-הירדן"

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה עמק הירדן, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת: תכנית מס' 1740 — צמח, שינוי תכנית המתאר.

השטח הכלול בתכנית:
גושים ישנים רשומים: 15377, 15379/חל', 15380, 15381, 15382, 15383, 15384, 15385, 15387/חל', 15388 עד 15392, 15393/חל', 15395/חל', 22544 עד 22559, 22560/חל', 22561 עד 22565, 23266 עד 23232, 23651/חל', 22648/חל'.
גושים חדשים בהסדר: 5ב', 6ב', 7ב', 8ב', 9ב', 10ב', 11ב', 12ב', 13ב', 14ב', 15ב', 16ב', 17ב', 18ב'.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע או בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן המהנדס ורשות מקומית בתחום התכנית רשאי להגיש התנגדות לתכנית תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות בכתב במשרדי הועדה האמורה.

(—) י. קניג
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה

עיריית חולון

מכרז 95/74

עיריית חולון מזמינה בזה הצעות לביצוע ... מבני הג"א ...
... [illegible]

פ. איתן
ראש העיר

בכדור מהיר

הזמר־נגן זנח את הגיטרה ונטל לידיו שרביט המאמן

מישל פורטל: קיבלו אותי בשמחה ובהתרגשות בבית"ר י־ם

מאת מרדכי בסוק

„כשפנו אלי אנשי בית"ר ירושלים והציעו לי לאמן את הקבו־צה לא התרגשתי, משום שפשוט לא האמנתי לשמע אוזני", אומר מישל פורטל, השוער הבין־לאומי לשעבר, שיאמן העונה את הקבוצה הפרובלמטית של בית"ר ירושלים.

„סירבתי ליטול על עצמי את המעמסה הזו. אף מאמן יש־ראלי לא היה מוכן לקבל העונה את בית"ר ירושלים. לאמן קבו־צה שבמשך חצי עונה לא תשחק על מגרשה הביתי, זה כמו להכ־ניס ראש בריא למיטה חולה. זה סיכון עצום. וכידוע לא תש־חק בית"ר ירושלים בשלושת ה־חודשים הראשונים של העונה על מגרשה הביתי בבירה. בכל זאת נס משמעתי שהטילה עליה וע־דת המשמעת של ההתאחדות ל־כדורגל. אך היות ואני אופטי־מי מטבעי, היות ואני אוהב ל־עבוד ושונא דברים קלים, לקח־תי על עצמי את התפקיד ואני מצטער".

מישל פורטל, לשעבר שוער ב־הפועל קרית־חיים, הפועל ומכבי חיפה, הפועל וביתייר ירושלים, סיים קורס מאמנים בכירים ב־הדרכת המאמן הלאומי לשעבר **עמנואל שפר**.

בשנים האחרונות אימן פורטל את קבוצת הנוער של בית"ר ירושלים, מצמרת הליגה לנוער.

מישל, שהספיק לשחק חמש שנים בשער הקבוצות הפריזא־יות סטאד־פרנסה ורד־סטאר, מאוהב בירושלים ורואה את עצ־מו כירושלמי לכל דבר.

האווירה, האנשים החמים, ה־סימטאות הצרות שמזכירות את עיר ילדותי קזבלנקה, יצרו קשר בל ינתק בין השוער הנודד „הקזבלן" ועיר הקדש. „אני כאי־לו לא זוכר שאי־פעם בחיי היי־תי במקום אחר".

„אימנתי בנוער את **יוסי מד־רחי, דני נוימן, אורי מלמיליאן, דוד ישי, אלי מיאלי** ועוד. כעת אני מאמן אותם בבוגרים ואני מקווה שהם לא יאכזבו אותי. הצלחתם — הצלחתי.

למה הדברים דומים? לחק־לאי שנוטע עץ: מלווה בחרדה את כל שלבי התפתחותו, וקוטף בחרדה את הפירות.

„אני עצמי שיחקתי תמיד ל־מען המאמן, רציתי להודות לו על הימים והשעות שהשקיע בי, אני מקווה ששחקני ינהגו עימי באופן דומה. אני מאמין שהם לא יפגעו באמון שאני נותן בהם".

העונה הקרובה, כיצד היא נר־אית לך?

העונה הקרובה, לאור העונש שהוטל עלינו, תהיה מיוחדת ב־מינה עבור בית"ר ירושלים. אני מרגיש אווירה מיוחדת בקרב ה־שחקנים, ההנהלה וכל מה שמ־סביב לבית"ר.

אני מאמין שעם רצון חזק של כל השחקנים ועם קצת מזל נע־בור את העונה הזאת בהצלחה.

השחקנים יודעים שהם צרי־כים לתת את כל נשמתם על מנת להוציא מקסימום נקודות בסיבוב הראשון שהוא אחד ה־קשים שהיה אי־פעם לבית"ר ירושלים".

הציפיות

„אני מקווה שהקבוצה תשחק כדורגל טוב, שתצליח לשלב ב־הרכבה כמה כדורגלנים צעירים, ושנסיים במרכז הטבלה בין ה־מקומות חמש עד שמונה".

איך תרגישו בלי הקהל של ימק"א?

„הקבוצה כולה, מהשחקנים ו־עד אחרון המנהלים רגילה לר־אות ולשמוע את הקהל ה„מ־שוגע" של בית"ר. נצטרך להת־רגל לעובדה שמצד זה אין לנו גב. נסתמך על ההתלהבות והי־כולת של השחקנים עצמם. כש־נחזור ל„מבצר" שלנו — מגרש ימק"א — נדע להעריך את קהל אוהדינו".

על הקהל

„אני אישית מצפה מהקהל ל־רבות. אני מצפה להתנהגות טו־בה וספורטיבית. ספורט זה ספורט ולא מלחמה. על האוה־דים שלנו פשוט להמתין ול־חכות בסבלנות לתוצאות".

חששות

„אני אופטימי ואינני חושש במיוחד. אני יוצא לדרך כאילו שום דבר לא קרה. חששות אולי קיימים אצל הקהל. אני מכין את הקבוצה ואת עצמי לעונה קשה, אך אינני חוששים ממנה".

איך קיבלו אותך השחקנים?

„כשיו"ר האגודה **אליעזר ריב־לין הציג** אותי לפני השחק־נים הם קיבלו אותי בהתלהבות רבה. גם השחקנים הבוגרים וגם הצעירים מכירים אותי. כולם מחזיקים לי אצבעות, וכולם הב־טיחו לי שילחמו למעני ולמען הקבוצה".

כיצד קיבל אותך הקהל?

„הקהל קיבל אותי בשמחה ו־בהתרגשות. אני מרגיש זאת בל־חיצות הידיים ובטפיחות על ה־שכם של האוהדים. אני מרגיש את זה בכל מקום בו אני נמצא, אם זה במכולת ואם זה ברחוב, בקולנוע, או בחתונות בהן אני מנגן".

מתי תהיה מאושר?

היו ימים: פורטל ניצב בשער נבחרת ישראל בטור ניר שנערך בהודו.

„כשקבוצה מצליחה, זהו אושר ליני לכל עולם הספורט, המאמן מאושר".

פורטל ידוע בירושלים וגם מ־חוצה לה, כזמר הערבה לשיר ולנגן באולמי חתונות.

„השנה פרשתי מאולמי השמ־חות. הראש והמרץ מופנים למ־טרה אחת ויחידה — בית"ר ירושלים. אתה רואה, כל הציוד — הגיטרה, המיקרופונים, ה־רמקולים — מונחים בצד. כש־אני בא הביתה אני נוטל לידי את הגיטרה ושר להנאתי. הגי־טרה, בדומה לספורט מקרבת את האומן לקהל, קהל אוהדים.

לאחר שנצבור כמה נקודות ב־תחילת העונה, הדבר הראשון ש־אעשה, אנגן לשחקנים שלי ב־שמחות שלהם".

מבלי להתייחס ליכולתו ה־מקצועית של פורטל — ומשחקי הליגה יקבעו אם יצליח בתפ־קידו — מה שברור, שהוא ש־הזמר־נגן הטוב מבין מאמני ה־ליגה הלאומית.

צילום „היסטורי": מישל פורטל עם ז'וסט פונטיין, „מלך השערים" של הגביע העולמי בשנת 1958.

הצד המוסיקלי של פורטל: הופעה כזמר במועדון לילה

מחסום הגיל אינו מפריע לשוערי הליגה הלאומית

הליגה הלאומית הזניקה אתמול למרוץ המפרך בן 30 המחזורים עשרות כדורגלנים: ותיקים, שזו להם העונה „המי יודע כמה" שלהם, „כוכבים" טריים מן העונה החולפת והאלמונים שבחבורה, שעושים עדיין את ראשית צעדיהם במדים הלאומיים.

דומה שדור בא ודור הולך, אולם לפחות 5—6 כדורגלנים לועגים לגיל וממשיכים לשאת ב־עול כבימים ימימה. זה שבתער דו־הזהות שלהם נקוב תאריך לידה „עתיק" — את מי זה מעניין? כל זמן שיתנו, כושרים וממשיכים. קחו, למשל, את **יאיר נוסובסקי**. „הסבאי" של כפ"ס בן ה־37 אינו מוכן עדיין לוותר על אפודה השוער הרא־שון בקבוצתו. ומעניין, שני שו־ערי המשנה של קבוצתו, **ערן נה־די** (22) **ויעקב וורץ** (18), לא נולדו עדיין כשיאיר הגן על שער כפ"ס.

„מתחרהו הרציני ביותר של נוסובסקי היא לא אחר מאשר **חיים לוין** (37), שעדיין מסוגל במדי הפועל ירושלים להציג יכו־לת גבוהה. אותם צברים אומ־רים גם ביחס **למיכאל קדוש** בן ה־34. בגילו אין לו עדיין יריב רציני במכבי ת"א על האפודה השחורה והוא ימשיך לפתות עונה נוספת, לשיבור על הרשת המכבית.

ומה דעתכם על „אומץ הלב" של **ציון דגמי**? לאחר שנים רבות בליגה א', החליט ציון (35) לפתוח בקריירה לאומית חדשה, הפעם במדי שמשון. אבל, כמובן, שאין הוא „צדיק בדור". גם **דני אלקיים** מוכן לחזור ב־גיל 33 לכר־הדשא במדי קבוצת עוזיה, הפועל ת"א.

ברשימת השוערים „הזקנים" ני־תן גם למנות את **מיכאל שיינ־פלד** (32) **ויצחק ויסוקר** (31). ומה לגבי שחקני השדה? בין אלה מחזיק „בשיא" ללא ער־רין הירושלמי **צבי סיגל** בן ה־36. מתקרבים אליו „חתמי" ה־32 **שמעון בן־יהונתן** (הפועל ת"א) **ג'ורג' בורבה** (מכבי נתניה) **וראובן יאנג** (הפועל חיפה).

ההגבלות על העברת שחק־נים העמידו במוקד הזרקורים את ה„גוורדיה הוותיקה" שמעל גיל 30 — הגבול המותר לבי־צוע העברות. כך חזר בן־יהונ־תן מהפועל חדרה להפועל ת"א, ציון דגמי העבר מהפועל ר"ג ל־שמשון **ושמעון צרנוחה** נדד מ־בית"ר ירושלים ל„נחת" בשמ־שון. אבל את עיקר ההתעניינות ריכזו של ה„סוסים הוותיקים" **מולה שפיגלר**, ששב לאחר שנ־תיים בצרפת למכבי נתניה, ו־**ראובן יאנג**, שעזר חמש שנים מן הארץ וחזר למדי הפועל חי־פה. תהיר נוסף הוא **גיורא אביג־דורוב** הכפר־סבאי, שתקן מצטיין שנעלם לשנים אחדות ושב לחדש ימיו כקדם.

ומה לגבי הצעירים שבחבורה? שני „האפרוחים" של הליגה הם **יוסף זליקוביץ** בן ה־16 מבית"ר ת"א **וגיל לנדאו**, המבוגר ממנו בחצי שנה, מהפועל ת"א. אבל ברוב ההרכבים ניתן למצוא טח־קיים בני 17 ו־18, שחלקם — כמו „הזהוב" **רמי לוי** — כבר רכשו לעצמם מקום קבוע בהרכב הראשון.

אסור גם לשכוח את האלמו־נים. אלה מייחלים לשנה של הצלחה, שתהפוך אותם „כסיב־דרלה" לתגלית של ממש. מיש־הו שמע על **ישראל טרבלסי** מהפועל פ"ת? או על **יהודה חטכה** (בית"ר ת"א) **חנן שפ־גאט** (הפועל כפ"ס) או **יעקב אסיאס** (מכבי פ"ת)? לחלקם יהיה, בוודאי, מה לומר בליג־גה הסודיות והמפרכת.

הפה הגדול שוב בפעולה

מוחמד עלי, המתכונן לקרב על תואר אלוף העולם שיתקיים ב־30 באוקטובר בקינשאסה נגד ג'ורג' פורמן אינו מחמיץ שום הזדמנות כאשר הוא „מריח" בסביבתו מיקרופון. בצילום זה מנסה עלי, כמובן באמצעות פיו הגדול, כי הוא עדיין הטוב, הגדול והחזק יותר מיריבו.

נגעלה מועצת הנוער העובד

מאת סופר "דבר" בנגב

המועצה הארצית השישית של החטיבה הנוכית של ההסתדרות הנוער העובד והלומד ננעלה שלשום בבאר־שבע.

המועצה החליטה להקים גרעינים מיוחדים לפעולה בעיירות הפיתוח, וקראה לאיחוד קבי התנועה של החטיבה איחוד הקבוצות והקיבוצים והקיבוץ המאוחד. המועצה קראה להועד הפועל של ההסתדרות להגביר את הסיוע להסתדרות הנוער העובד והלומד ולפעול להידוק הקשר עם בוגרי צות הפועלים.

כן קראה המועצה לממשלה לא לפרק את הנח"ל, זאת בעקבות שמועה על דיונים בענין זה.

עלה מחזור המטבע

מחזור המטבע עלה השבוע ב־19,842,848 ל"י והגיע על 3 מיליארד ו־211 מיליון ל"י בקירוב, על כך הודיע ביום ו' בנק ישראל.

סעיפי הכיסוי: 195 מיליון ל"י בזהב, 3 מיליארד ו־167 מיליון ל"י ביתרות במטבע חוץ.

משרד הבריאות ישתתף בפיתוח שירותים לקשיש בקיבוצים

לפני כמה ימים התקיימה פגישה בין שר הבריאות לאנשי משרדו ובין משלחת מברית התנועה הקיבוצית, בעניין פיתוח שירותים לקשיש ולחולה הכרוני בתנועה הקיבוצית.

אחוז בני ה־65 בקיבוצים מגיע ל־10, לעומת 7.5 אחוזים בכלל האוכלוסיה. בסוף העשור יהיו 14 אחוז מכלל חברי הקיבוצים בני 65 — וזה אחוז מן הגבוהים בעולם.

משרד הבריאות ישתתף בפיתוח שירותים לקשיש בקיבוצים. המגמה היא לטפל בקשישים בתוך הקהילה הקיבוצית, ורק במקרים מיוחדים במוסדות חוץ. הוקמה ועדה משותפת לענין זה.

רכטר: לסו"ב אין כל חלק בחנויות ללא מכס

אין ל"סולל בונה" וגם לא היה בעבר, חלק כל שהוא בחנויות ללא מכס, לא לבדה ולא עם שותפים — נאמר במכתב ששלח מנכ"ל "סולל בונה" צבי רכטר בסוף השבוע למזכיר ההסתדרות ירוחם משל.

מזכ"ל ההסתדרות ביקש ממנכ"ל "סולל בונה" הבהרות בענין זה, בעקבות שאילתא של יגאל כהן מן הרשימה הממלכתית, שביקש לדעת האם נכון שסיבור רוזנבאום מקיים שותפות עם "סולל בונה" בחנויות ללא־מכס בישראל, מה מצבה של חברה זו ועל איזה בסיס מתקיימת ההתקשרות.

שכר־לימוד מודרג בבתה"ס הערביים

שכר לימוד מודרג יונהג בבתי הלימודים התיכוניים בישובים הערביים בישראל, בהתאם לרמת ההכנסה ולגודל המשפחות — על כך הודיע ביום ו' המשנה למנכ"ל משרד החינוך והתרבות אליעזר שמואלי.

שמואלי אמר כי שיטת הלימוד האינדיבידואלי נועדה להקל על המשפחות מרובות הילדים ומעוטות ההכנסה.

משרד החינוך עומד לבדוק מחדש את צרכי החינוך הערבי, ולקבוע בו סדרי עדיפויות.

ב־15 בחודש ייפגש שמואלי עם ראשי מערכת החינוך בישובים הערבים, ויקרא להם להגביר את שיתוף הפעולה מצידם כדי שבעלי היכולת ישלמו שכר לימוד ריאלי.

מנהל אגף במועצת ההדרים מסרב לפרוש

מינוי כוהה חדש באגף האגרוטכני במועצה לשיווק פרי הדר מתעכב בגלל סירובו של המנהל הקודם, חיים גולדברג, לפרוש על אף דרישת מנכ"ל המועצה י. ליפמן.

ליפמן מינה לפני שבועות מספר לתפקיד זה את מנחם דוידזון, מי שהיה לפני כן הממונה על אגף ההדרכה. אולם גולדברג מסרב לפרוש, וטוען כי כתב פיטוריו לא היה חוקי.

נודע לי כי העניין יובא לדיון בבית־הדין לעבודה.

קיבוץ חייב לשלם מזונות לאשת חבר

קיבוץ הוחלט חייב לשלם מזונות לאשתו של חבר קיבוץ שנפרדה ממנו ועברה לגור עם שני ילדיה. הבעל, חבר הקיבוץ, הוא נכה ב־100 אחוז ואינו מסוגל לפרנס את בני משפחתו.

השופט המחוזי התל־אביבי אליעזר שייבנבים קבע, כי בנסיבות המיוחדות של המקרה חייב הקיבוץ לשאת בהוצאות־המחיה של האשה והילדים. אף כי אין הם חיים בו, הקיבוץ חייב לשלם להם 900 ל"י לחודש.

השופט קיבל את גירסת האשה שהיא לא נקלטה בקיבוץ והרגישה כי היא מופלית לרעה עד שנאלצה לעזוב את המקום ולעבור העירה עם שני ילדיה הקטנים מנישואיה לחבר הקיבוץ.

בפסק־דינו בדק השופט את מקורות ההלכה ומקורות הפסיקה בשאלה אם הקיבוץ חייב לשאת בתשלום המזונות של האשה והילדים, באזור שהבעל איננו מסוגל לעבודה. השופט קובע כי במקרה זה עזבה האשה את בעלה בגלל סיבות שאינן תלויות בה או בו, ולכן חייב הבעל בתשלום מזונות לפי ההלכה. כיוון שמקובל כי הקיבוץ נושא בכל ההוצאות של חבריו הנמצאים בבית ליגות בעיר, לרבות הוצאות בני משפחותיהם, קבע השופט כי במקרה זה על הקיבוץ לשאת בהוצאות־המחיה של האשה, המתגוררת בנפרד מבעלה בעיר.

השופט המליץ בפני האשה, בעל הקיבוץ, למצוא הסדר נאות לגירושין והפיצויים שיאפשרו קיום לאשה ולילדיה. (ע)

עבודות פיתוח נרחבות באיזור עין־גדי

מאת סופר "דבר" בנגב

עבודות פיתוח נרחבות מתבצעות עתה באזור עין־גדי בים־המלח.

ראש המועצה האזורית "תמר", צמוס גגור, אמר, כי בעין־גדי מקימים עתה חניון על שטח כ־400 דונם שיוכל לקלוט כ־1000 כלי רכב. בשטח החניון ניטעו 2,500 עצים והותקנה בריכת טפטוף. כן מקימים עתה במקום מסעדה גדולה, תחנת מגן דוד אדום ומרפאה אזורית ומסבה לבילוי עצמי, סככות ומיתקני "בונגלוס" ושירותים. עד כה הושקעו בעבודות אלה 2 מיליון ל"י ועומדים להשקיע עוד 3 מיליון ל"י.

בעין־גדי משלימים עתה הקמת בית ספר אזורי ראשון בהשקעה 2 מיליון ל"י. במקום מצויות שש כיתות, מעבדה וספריה. ראש המועצה אומר, כי דרושות עוד ארבע כיתות כדי לבטל לימודים בכיתות ארעיות במיבני המשק. אולם משרד החינוך הודיע, שלפי שעה אין לו תקציב לכיתות זמניות. בבית הספר האזורי לומדים הלומדים מכיתות א'—ט'. כ־20 תלמידי כיתות י'—י"א נוסעים עתה לבית הספר התיכון המקיף בערד.

הצופים יגבירו פעולותיהם בקרב הנוער במצוקה

מועצת הנהגת הצופים, הנפתחת היום בחוות הצופים שליד חיפה, תדון בהרחבת הפעולות של התנועה בקרב הנוער במצוקה.

כן יועלה לדיון נושא העירנות הפוליטית ויבחנו דרכים להגברת עירנותם הפוליטית של חניכי התנועה. המועצה תימשך יומיים.

תחנת מוניות מדגם חדש נחנכה בקרן הרחובות ארלוזורוב—סולד בתל־אביב על ידי סגן ראש העיריה דוד שיפמן. 11 תחנות מוניות דומות יוקמו ברחובות העיר.

בעיירות הפיתוח — כפליים משפחות מרובות ילדים

מספר המשפחות מרובות הילדים (משפחות בנות 6 ילדים ויותר) מגיע ל־16 אחוזים מכלל אוכלוסייתן של עיירות הפיתוח, בעוד אחוז המשפחות מסוג זה בכלל האוכלוסיה היהודית מגיע ל־8 אחוזים בלבד.

על כך מסר דובר המוסד לביטוח לאומי, אבנר מיכאלי, בהתבסס על סקר "מקבלי קיצבת משפחה מרובת ילדים לפי ישוב", שנערך על ידי חנה קרן יער, מהאגף למחקר ותכנון של המוסד.

בכל צורות־הישוב היהודי, הן בוותיקות הן בחדשות, מסתמנת ירידה בשכיחותן של המשפחות הגדולות, מלבד קיבוצים בהן חלה עליה קלה. בשנת 1968 היוו המשפחות בנות 6 ילדים ויותר 12.6 אחוזים ובמשך הזמן הצטמצם עד 11.5 ב־1973. בישובים העירוניים היתה הירידה מ־10.5 ל־9.8 אחוזים. ובכפרים מ־24 אחוזים ל־21.5 אחוזים.

בכל צורות הישוב הלא־יהודי חלה עליה בשכיחות המשפחות מרובות הילדים. עוד מתברר מנתוני הסקר, שקיים קשר בין שכיחות של משפחות מרובות ילדים בישובים השונים היהודים לבין שכיחותם של נתמכי־הסעד בישובים אלה.

תביעה לסייע לבתי־מלון לא רק על סמך לינות של תיירים

מאת דויד משיוב, סופר "דבר"

תביעה כי הממשלה תסייע לבתי־המלון בארץ לפי התעסוקה בהם, הן של תיירים והן של ישראלים, ולא תסתפק במתן תמריץ תמורת לינה בהם, העלה ה' הדשלים, בישיבה של התאחדות בעלי בתי־מלון בישראל ומשרד התיירות, שהתקיימה לפני ימים מספר.

לדעת הדשלים יש לעודד תיירות־פנים בישראל. כדי להגדיל את המחזור של המלונות בארץ על־ידי התיירות ישראלית, וכדי לאפשר למלונות לעבור את התקופה שהם שרויים בה כיום בגלל הירידה בתיירות ובגלל הוצאות ההחזקה והתפעול ההולכות וגדלות.

לדעת הדשלים, אם המשבר בתיירות יימשך תצטרך הממשלה לסייע בדרך זו או אחרת למלונאים ומוטב לתת סיוע זה בצורה שתזרים נופשים ישראלים לבתי המלון, נוסף לתיירים הבאים לארץ, ועל־ידי כך להגדיל את תפוסת בתי־המלון ולאפשר להם לנהל את עסקם.

הדשלים סיפר, שקיים תהליך של גידול במספר הלינות של ישראלים בבתי־מלון, לעומת ירידה בלינות של תיירים.

"פרסי נוכחות" לפועלים מהשטחים

בצורת "פרס נוכחות", המוענק לפועלי בניין מהשטחים, חיסל אחד מקבלני־הבניין הגדולים באיזור הצפון את היעדרותם מהעבודה של פועליו, רובם אנשי ג'נין וכפרי־הסביבה.

לקבלן התברר כי רוב פועליו תושבי השטחים עובדים אצלו שלושה ימים בשבוע בממוצע, אם משום שהשכר מספיק להם ואם משום שיש להם גם עבודה בכפריהם.

איש מהעובדים לא היה מודיע לו מראש מתי ייעדר מהעבודה, והטנדרים ששלח לקחת אותם לעבודה היו חוזרים ריקים למחצה, וכך נגרמו לו הוצאות בדרך מיותרות.

הקבלן בעל התושיה הכריז על "פרס נוכחות" נוסף למשכורת לכל פועל שלא יפסיד ימי־עבודה, ואכן, ההיעדרויות חדלו. תוספת השכר קטנה מההוצאות, שנגרמו לקבלן בשל העדרות עובדיו וכולם מרוצים (ע).

תיקון טעות

בידיעה על הדיירים ברחוב מריה בבאר־שבע, המתנגדים לאיכלוס מפוני מצברה בשכונתם, שהופיעה ב"דבר" ביום ה' שעבר, נפלה טעות, שמקורה בהודעת דובר "שיכון עובדים" בבאר־שבע. צריך להיות: בית־המשפט בבאר־שבע דחה את הדיון בבקשת של הדיירים להוציא צו נגד חברת "עמידר" ל־14 בחודש זה, ולא — כפי שנמסר בטעות — כי הבקשה היתה נגד "שיכון עובדים" וכי נדחתה על הסף על־ידי בית־המשפט.

תל־אביב

מועצת הפועלים — המחלקה לתרבות והנוער

● בגבעת־עליה — הערב ב־7.30 בכיכר חג, בהשתתפות מזכיר מועצת הפועלים אורי אלפרט, המנחה: ישעיהו קלנגר — מזכיר ההסתדרות בגבעת־עליה.

● היום ב־10 בבוקר — מסיבת עובדי מס הכנסה 1 בהשתתפות מנחם הירדני.

● הערב ב־6 בבית תבורי מסיבת צעירי "הפועל" בהשתתפות יהושע כהמן, אדוארד סגל ומשה כגדל.

ועדת התרבות שליד מועצת הפועלים סניף הפועלים

התזמורת הפילהרמונית סניף הפועלים

● החלפת המנויים לשנה 1974/75 עד 13 באוקטובר בגריף מספר 4 כול בית ברנר בשעות 8.30—12 4—6.

הבאור לא ייגנה.

"בשעה" מועדון הפנסיונרים "ביתנו" רחוב הס 19

● הערב ב־6 חגיגת סוכות במועדון רח' הס 19 בהשתתפות הזמרת שרה יערי.

הפוזיאון ההסתדרותי למוסיקה

● יהיו סגורים היום ומחר.

עיריית חיפה

הודעה עירונית מס' 34/74

בנוד לעובדי העיריה

1. העיריה מזמינה בזה הצעות להספקת:
   א. 600 מעילי גשם ארוכים עם בטנה בלתי חדירים למים.
   ב. 600 בטלדרסים עם ברדס (מובנ) הצווארון והבטנה פרוות סינטטית.
   ג. על הזוכה במכרז יהיה לחלק את הבגדים לכל עובד לפי מידה הדרושה בהתאמתו או במחסני העיריה.
2. את ההצעות יש להכניס לתיבת ההצעות בהיכל העיריה חדר מס' 321 א' לא יאוחר מיום 24 אוקטובר 1974 שעה 12-00 בצהריים.
3. את הדוגמאות יש להמציא ללשכת תקניות רח' הדר 6 חיפה.

י. צייזל
סגן ראש העיריה

הודעות לציבור

מכרז מספר 74—2157
משרד החקלאות
האגף לנכסים ביזוי ומשק

מזמינה בזה הצעות מיועצים לתכנון, הכנת מפרט טכני (לבמה) ופיקוח עליון על הקמת מבנה "קילון" במבדוק בכל הריג ביפו.

מפרט וטופס ההתקשרות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים ביזוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה, תל־אביב, רח' ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל יום בשעות העבודה.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: "מכרז 74—2157", ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, האגף לנכסים ביזוי ומשק, הקריה, תל־אביב, רח' ד' בית מס' 10ב' קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 17.10.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז פמבי מס' 27/74
למכירת בקר

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־250 ראשי בקר.

פרטים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר, תל־אביב, רחוב נחמני 57.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ד' 9.10.74 שעה 8.00

ז. למדני

מכרז פמבי מס' 28/74
למכירת צאן

המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־600 ראשי צאן.

פרטים על תנאי המכרז וטפסים להגשת הצעות אפשר לקבל במשרד המועצה לייצור ולשיווק של בקר וצאן לבשר, תל־אביב, רחוב נחמני 57.

את ההצעות יש להגיש במעטפות סגורות למשרד המועצה הנ"ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ד' 9.10.74 שעה 8.00

ז. למדני

תריסים

● סגירת מרפסות בתריסים, ויטרינות, חלונות, דלתות, מסגרות רשת. עבודה מעולה ובאחריות. טל. 224481, 228358.

מכוניות למכירה

● סוסיתא משופצת — קנה רק במקור. רק אצלנו תקבל סוסיתא כמו חדשה כי אצלנו השיפוץ והשירות זה העיקר. אנו לשירותך בכל עת. מ.ה.ב. רח' בן־קשטן 10 ת"א (מכשר נחלת־יצחק) טל. 251980. מוסך סוסיתא קרית אריה, אזור התעשיה פתח־תקוה רח' אריה שנקר 1 טל. 914725.

הצעות עבודה

● למפעל תעשייתי באזור ת"א דרושים כרסמים בוגרי בתי ספר מקצועיים לעבודה מגוונת הקשורה בייצור ותיכנון במכונות משוכללות. לקבלת פרטים נא להתקשר בין השעות 08.00—16.00 אל טלפון: 973126.

הגרלת בנק זרובבל

להלן תוצאות הגורלת זכיות תעודות פקדון של "בנק זרובבל" שהתקיימה ביום חמישי, 19.9.74 בפקוח רואה החשבון האפט.

בסך 1,000 ל"י זכה המספר: 26507.

בסך 50 ל"י זכו המספרים: 45838, 22597.

בסך 25 ל"י זכו המספרים:

49822	42375	23974	35724
41844	44288	8959	47244
48621	47029	33096	15424
	21508	16003	30485

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי מטה־יהודה

הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מפורטת

1. בהתאם לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה בדבר הפקדה של (הנקראת) תכנית בנין ערים מפורטת מס. מי/219 תקון לתכנית מס. יג/155. (להלן התכנית).
   במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים.
   במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה מטה יהודה.
2. מקומם של השטחים אשר התכנית מתייחסת אליהם:
   (1) גושים וחלקות: מבשרת ירושלים, גוש 30308 מגרשים 38, ב39.
   (2) שם השכונה, רחוב, מס. הבית: מבשרת ירושלים, מגרשים 38, ב39 בגוש 30308.
3. עיקרי הדברים המוצעים לקבוע או להשתנות על ידי התכנית הם: חלוקת מגרשים 38, ב39 בגוש 30308 מחדש לשלושה מגרשים שבהם יותר בניה של 25% בשתי קומות, קו בנין בחזית 4 מכל צד ו־2 מ' מאחור. הכל כאמור בתכנית המופקדת.
4. כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. לוי
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

המוסד לביטוח לאומי

לתשומת לב הנכים

פצוי לנכים על ההתיקרות בהחזקת רכב

זכאי לפצוי
זכאים לפצוי נכים שאושרה להם הלוואה לשם רכישת רכב ע"י הלשכה לשיקום נכים שבמשרד האוצר.
(לא זכאים — נכי צה"ל, נפגעי עבודה ופעולות איבה ונפגעי המלחמה באוצים המקבלים תשלום ממקורות אחרים).

גובה התשלום
הפצוי ישולם עבור התקופה המתחילה ב־1.1.74 ובשיעורים הבאים:
לנכים בדרגת נכות של 100%:
מה־1.1.74 עד ה־31.3.74 — 8 אג' לק"מ עבור 850 ק"מ לחודש.
מה־1.4.74 ואילך — 11 אג' לק"מ עבור 850 ק"מ לחודש.
לנכים שדרגת נכותם נמוכה יותר, ישולם הפצוי לפי היחס לדרגת נכותם.

הגשת בקשות
טפסי בקשות ניתן להשיג בארגוני הנכים ובסניפי המוסד לביטוח לאומי.
על הבקשות יש לציין את שם סניף הבנק ומספר החשבון שאליו מבקש הנכה להעביר התשלום.
יש לצרף לבקשות העתק רשיון הרכב.
את הבקשות ניתן לשלוח למוסד לביטוח לאומי, המשרד הראשי, שד' וייצמן 13, ירושלים, או למסרן לסניף המוסד שבאיזור המגורים.

מועד התשלום
התשלום יבוצע ע"י המוסד לביטוח לאומי אחת לחודשיים ע"י העברה לחשבון הבנק של הנכים.

לחברינו
צפורה ואברהם פרידמן
לנשואי הבן משה עם בח"ל
רבקה ויוסף וכברויט
לנשואי הבן צבי עם בח"ל

מזל טוב וברכת חברים נאמנה

המשפחות:
אורן רבקה וברוך, אשכנזי שולמיה ולוי, ביטרמן מלכה, בילי יהודית וחיים, בירנבך חיה ונחום, בכר מרים וישראל, בן דב מרים ודוד, בקר פרידה ואליעזר, ברוך אורה ומשה, ברקאי רבקה וישראל, גורן עליזה ושמעון, הורביץ ברכה ויצחק, הימלבלוי נחמה וטוביה, הלל צביה ושלום, הלר שולה ומנחם, ולבשיש מינה וצבי, וולך מרים ושמחה, וולקוביץ שמעון, ונהורין רבקה, זילבר שושנה ומשה, זכריה מיכל ופלטיאל, חנטל שרה, טבצניק ריבה ודוד, יואלי רותה ולמן, כהן סמה ושמואל, כצנלסון יוכבד ואהרון, לויתן טובה ואייזיק, מאור רות ובן־ציון, מונת דבורה ונסים, סגל־נטע ושמואל, ספטיר חנה, עבדול רזק אבו חוגלה, עפרי מירה ויוסף, פורים מינדל ופישל, פינגרו לנה וישראל, פיסטרוב סוניה ודוד, פישמן קלרה ואברהם, פרידר צבי, פרנס מינה ומשה, פרנקל שפרה ויוסף, קוורובצקי רותה וגבריאל, קוסקאס נחמה ודוד, קמיניק חביבה ושלמה, קריל דבורה, ראובני חיה וזאב, רואי רחל ואליעזר, רחימה גוית וד"ר מנשה, רט שרה ובנימין, רייכר שושנה, רשיש פנחס, שהם ליפשה ויצחק, שחורי שדה ואברהם, שטרן אודה וצבי, שינובצקי דלילה ונחמיה, שמעטמיץ רחל ויצחק, שמשי רות ואפרים, שפירא אסתר ואריה, ששון קליר ויצחק, תאישבע מרים ופנחס

פתח־תקווה

לתושבי העיר
קרית שמונה
ולנבחריה
בחגם
ברכת שגשוג ושלום

מכללת תל־חי

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז ירושלים
רח' שמאי 6, ירושלים

מכרז 3/74

להריסת מבנה בירושלים ופינוי חומרי ההריסה

מינהל מקרקעי ישראל מבקש הצעת מחיר מקבלנים מוכרים, לעבודה במשרדי הממשלה לביצוע העבודה הנ"ל.
מיפרט המכרז ניתן להשיג — במשרדנו בירושלים חדר מס' 32.
סגירת המכרז ביום 31.10.74 שעה 12.00.
יש לצרף ערבות בנקאית להצעה בגובה 10% מערך ההצעה. הצעה ללא ערבות כנ"ל תיפסל.
אין המינהל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

תל־אביב, 30.9.1974

"תעל"
תעשות עץ לבוד קבוצת משמרות בע"מ.

הודעה

לבעלי המניות הרגילות ב' למוכ"ז בדבר תשלום דיבידנד וחלוקת מניות הטבה.

נמסרת בזה הודעה כי האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה שהתקיימה ביום 31 ביולי 1974 החליטה לשלם דיבידנד סופי במזומנים בשיעור של 5% ברוטו בניכוי 25% מס במקור עבור שנת 1973. כמו כן החליטה אותה האסיפה לחלק מניות הטבה בגובה 20%.

הדיבידנד המגיע למחזיקי המניות הרגילות ב' למוכ"ז ישולם להם כנגד מסירת תלוש מס. 18 המצורף לתעודות המניות למוכ"ז לכל בנק או מתווך שמכר העוסק בניירות ערך בארץ החל מיום 23.10.74.

חלוקת מניות הטבה המגיע למחזיקי המניות הרגילות ב' למוכ"ז תבוצע כנגד מסירת תלוש מס. 19 המצורף לתעודות המניות למוכ"ז לכל בנק או מתווך מוסמך העוסק בניירות ערך בארץ החל מיום 31.10.74.

הדירקטוריון

חיל במילואים! הצטרף לרבבות מנויי דבר

הלוח החדש דרושים

לא רק

בעלי חיים וכלי נגינה תוכל למצוא בעזרת הלוח החדש
דבר דחף
משרדים • דירות • מגרשים • ... • מכוניות • שידוכים

התעשיה האוירית לישראל בע"מ
נמל תעופה בן־גוריון

דרושים:

● **אקדמאים־לעבודה בניתוח**
(אנליזה) של ניסויי טיסה.
● הכישורים: השכלה אקדמאית בהנדסה או במדעי הטבע במגמות מתמטיקה ופיזיקה, רצוי נסיון קודם בעבודה עם מחשבים.

● **טכנאי עיבוד נתונים**
לעבודה בעיבוד נתונים מניסויי טיסה והרצת תכניות המחשב.
● הכישורים: השכלה תיכונית במגמה ריאלית, יועדפו בעלי השכלה אקדמאית חלקית במדעי הטבע או הנדסה. רצוי נסיון קודם בהרצת תכניות.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב אל יחידת התעסוקה, התעשיה האוירית לישראל בע"מ, נמל תעופה בן־גוריון.

נציבות שירות המדינה

מודיעה על מכרז פומבי מס' 1459
למשרת
מנהל חטיבת כימיה ומחצבים

בדרגה 7 של דירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח או / של דירוג המהנדסים במשרד המסחר והתעשיה בירושלים.

תיאור התפקידים:
ייזום שינויים במשימות החטיבה בהתאם להתפתחות הכלכלית ולנסיבות המשתנות. גיבוש נתונים על הצרכים במדינה בתחום פיתוח נושא החטיבה. ייזום ותכנון פעולות להגברת הייצור לשם יצוא ושמירה על איכות המוצר. קיום קשרים עם ארגונים מקומיים ובין־לאומיים. כושר הפוקתם. הקצאת אמצעים למילוי הצרכים, הכוונת השקעות הון לפיתוח הענף. אחראי ליבוא מוצרים וחומרי־גלם למפעלים שבתחום חטיבתו.
אחראי להכוונה, הדרכה, ייעוץ, פיקוח והפעלה של עובדיו.

דרישות המשרה:
השכלה אקדמאית (תואר ראשון) ונסיון של יותר מעשר שנים בתחום המסחר או הכלכלה או התעשיה או (תואר שני) ונסיון של יותר מתשע שנים באותם התחומים, או השכלה אקדמאית בהנדסה (רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים) ונסיון של יותר מתשע שנים: בקשה בצירוף מסמכים יש להגיש לנציבות שירות המדינה, רחוב רופין, ירושלים.

היום האחרון להגשת בקשות הוא: 22.10.1974.

מחפש עבודה? עיין בלוח החדש דרושים

לצה"ל דרוש/ה ספרן/ספרנית טכני/טכנית
למשרה מלאה
לאחר שרות צבאי

ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
מקום העבודה באזור רחובות.
תנאי השכר לאחר ראיון אישי.
בהצעות יש לפנות לת. ד. 2538 עבור ספרן טכני

למוסד ארצי
דרוש מנהל חשבונות ראשי
לאגף הכספים.

בעל נסיון של לפחות 5 שנים בהנהלת חשבונות ראשית, מאזנים, השקעות וכו'.
עדיפות תינתן לרואה חשבון.
מקום העבודה בתל־אביב.
תנאי העבודה והמשכורת טובים לבעלי כישורים מתאימים.
נא לפנות בכתב לת. ד. 2746 תל־אביב ולפרט קורות חיים ונסיון מקצועי.

לרשת בתי ספר מקיפים־מקצועיים
דרוש מהנדס אלקטרוניקה
לפיקוח על מגמות האלקטרוניקה

כישורים: תואר M.Sc. נסיון הצטיינות, נסיון בחינוך.
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לת. ד. 16087, ת"א.

דחף ההתאבדות

ההתקפה הגוברת על קיסינג'ר עלולה להביא להתפטרותו

מיוחד ל"דבר", מאת ג'וזף אולסופ, ואשינגטון

נראה כי דחף התאבדות הדי־תלש לאחרונה על הקהילה הפו־ליטית האמריקאית. הדוגמא המש־טה כיצד פועל דחף זה היא ההתקפה המתגברת על שר החוץ הנרי קיסינג'ר.

בשנה הנוראה שלפני התפטרותו של ניקסון, הצליח קיסינג'ר בדרך זו להגיע את גלגלי המדיניות החוץ באופן חלק למדי. בעזר שגריר אלכסנדר הייג צפה זאת עם גלגלי מדיניות הפנים. היית יכול לצפות שהכרת טובה לבדה תגן על שני אנשים אלה מהתקפה לזמן מה.

במקום זאת עדיין לא שככו צהלות השמחה על התפטרות ניק־סון, כאשר קיסינג'ר והייג הפכו למטרות לכל מיני האשמות נב־זיות היה זה עסק מכוער. במקרה של גנרל הייג יכבד הצעיין על הנשיא פורד בנסיונו לאייש סגל מכובד לבית הלבן — משום שידוע כי חלק מהאשמות הנבו־ות נגד הייג מקורן בבית הלבן עצמו.

במקרה של שר החוץ קיסינג'ר עלולות להיות לשיפוטן ההאשמות עבוזיות תוצאות הרות אסון. ההי־ה, לדוגמא, נוסע קיסינג'ר לאזור המזרח התיכון למסע שיחות נוסף שבל הסיכויים שלא יצליח בי־ותר. אך אם ד"ר קיסינג'ר לא צליח בזריזותו להסיר את הסטי־ים במזרח התיכון, אנו עלולים לצפות בהרס העולם בו אנו חיים.

הסיבות ברורות דיין לכל אדם שמצב בדעתו. מעבר האנרגיה ומלחמה אוקטובר הוקר את הי ערבים במידה ניכרת. תוך כמה חודשים יחדשו ודאי את הלוחמה במזרח התיכון, אם לא יראו סיס התקדמות משביעת רצון לעבר הסכם עם ישראל. לגבי הערבים קרי הפסקת־האש — המוגנים על־ידי קיסינג'ר בכשרון מבריק — איגם מצב משביע רצון.

הישראלים, מיצחק רבין ועד אחרון הצרים, מסכימים להלוטין עם ניתוח מהיר זה. אך הריתור ים שיהיה עליהם לעשות למען הערבים הם בלתי־נסבלים בעיני הם. התוצאה היא משהו הדומה להפגנת יאוש.

יאוש זה הביא את ישראל ל־בקש נשק בסך 1.5 ביליון דולר מארה"ב. היאוש הביא להזמנה ציוד צבאי שלא היה ברשות ישראל קודם לכן ושישראל תשלם בעדו מתקציבה הלחוץ. והיאוש הזה נובע מחשש חריף להידרדר לי־מלחמה.

נניח, אם כך, שאמנם פורצת מלחמה נוספת במזרח התיכון הוד שעת החירום הקרובה. אם אר־הדב לא תניח לישראל להיות מושמדת, יחדשו הערבים בכל כו־חם את מחסנות הנפט.

יתר על כן — הסובייטים ית־ערבו בוודאי שוב לעזרת הערבים בכל הדרכים שהקרמל מחייבן כבשתאת. במצב החדש, למרות צורת ארה"ב, תיהבן השעבדה של ישראל. ואם יקרה דבר מעין זה בנקודתה של מוסקווה, יזכו הסובייטים באחיזה במקור הנפט העצום — המפרץ הפרסי.

אלה הם הסיכויים, שמוסיפים להפחיד כי אכנם בא הקץ לעולם בו אנו חיים עתה. תפקידו של קיסינג'ר במסעו באוקטובר יהיה לשנות סיכויים מחרידים אלו. בי־ראש ובראשונה עליו להכין את הקרקע לחידוש המשא ומתן בין ישראל לערבים, כתחליף לחידוש הלוחמה ביניהם.

קיסינג'ר יבוא למזרח התיכון ללא כל רכוש אחר פרט לכישוריו המדיניים המופלאים ולקשריו האי־שיים עם נשיא מצרים אנואר אל־סאדאת, עם ראש ממשלת ישראל יצחק רבין ומנהיגים אחרים. זה עשוי להראות כציוד קל כשיוצ־אים למלחמה באמונות כה כבדים כאלה שציינתי לעיל. אך המצב הוא כזה שאין עוד אמריקאי שיש לו את היכולת המופלאה של קיסינג'ר לנהל משא ומתן.

לעתיד הנראה לעין, יש להוסיף, על שר החוץ להתמודד עם עוד כל מיני סכנות פרט לסכנה המחי־ריפה של חידוש המלחמה במזרח התיכון. אך אמרנו די כדי שנוכל לשאול עתה את השאלה החשובה. השאלה היא כדוע סובלת הקהילה הפוליטית האמריקאית את ההתק־פה המתגברת על ד"ר קיסינג'ר. המתקיפים הראשיים דומים ליועצי המעיים. הם שורצים עתה ב"מוסד ברוקינגס". בסגל ועדת הסנאט ליחסי חוץ ובכמה מוס־דים נוספים של פעילות תעמולתית. אם תימשך ההתקפה, קרוב לודאי שד"ר קיסינג'ר יתפטר. ובלי ספק זה מעשה של התאבדות להניח ל"משרתי ציבור" נעלים להיות כו־בסים עלי־ידי יועצי מעיים.

הלו, הנרי

המחלוקת סביב מבצר סהרה

מאת ז'אק מוריס, סופר "דבר" בצרפת

"הוד מלכותו הוא אדם בעל חיוך טוב, כאשר הוא מדבר. אין הוא עוסק במלחמה. וכאשר הוא יוצא למלחמה, אין הוא מד־בר". במלים אלה הסביר שר ההסברה המארוקאי, אחמד בני הימה, את השינוי הפתאומי בטי־דיניותו של המלך חאסאן בכאר־רוקו כלפי מושבות ספרד במדבר סאהארה. אבל אך לפני ימים מעטים איים להוציאן בשלטון ספרד בכוח הזרוע.

סאהארה הספרדית כוללת את האזורים ריאו־דה־אורו וסאגיה אל־חמרה. הגבולים לשליטה ספרדית בזה כאן קנה. זהו שטח רחבי ידיים של חולות וסלעים, השונה בגודלו למחצית שטחה של צרפת, אך "אוכלוסייתו" כוללת רק גמ־לים וכבשים, רק מתחת לרגלי הגמלים והכבשים, במעבה האד־מה המדברית, טמון עושר אגדי: שנים עד שלושה מיליארד טו־נות של פוספאטים, השווים — לפי המחירים הנוכחיים — 200 מיליון דולאר. כבר עתה תופסת מארוקו את המקום הראשון בעולם ביצוא פוספאטים. אם המלך חאס־סאן יוסיף לאוצרו גם את המש־אבים של סאהארה הספרדית, תת־פוס מארוקו את המקום הראשון בשוק הפוספאטים בהיקף של טרוב הסעודית בשוק הנפט.

הביעתה של מארוקו לבעלות על סאהארה הספרדית מתבססת על הטענה, שהאיזור הזה הוא חלק מהאימפריה המוסלמית "המרי־פית", שכופה על־ידי ספרד בשנת 1885 בתוקף הסכם ברלין. אשר הילק את יבשת אפריקה בין מעצמות אירופה הגדולות. ספרד כבר קבעה מועד למשאל־עם בי־סיקה אריים בראשיה השנה הב־אה, כדי לאפשר להושבים המעטים להחליט בשלטון הרצוי להם. אולם המלך חאסאן טוען, כי סאהארה ספרדית "בלתי־תלויה" תוסיף לה־יות תלויה במאדריד כ"ראסאל פו־אהלאוי".

בסוף חודש ספטמבר נראה היה כי מארוקו וספרד עומדות על סף מלחמה. המלך חאסאן שיגר לאיזור

המלך חסאן

המריבה את טרידי הזיל־השמשה. זה שהזהיר בהכרח התיכון לאחר שלחם לצד הצבא הסורי והמצרי במלחמת יום כיפור. בראש הכוח המארוקאי, שנקרא "כוח הי־חרור של סאהארה", העמיד הי־כלך את הקולונל דלימי, אחד קציניו הנאמנים ביותר. זהו הקצין שהיה כעורב ברצח מנהיג השמאל המארוקאי בדריקה ובגין הזלקו בפעשה הרצת עזה זמן כה בלא פארישאי, לאחר שהסגיר את עצמו לידי המשטרה הצרפתית כדי לעי־מוד למשפט, אך המשפט נסתיים בזיכוי.

בראבאט, בירת מארוקו, אמר אחד מאנשי השלטון הבכירים בי־שחבצות: "עלינו לפעול בסאהאר־רה כפי שההודים פעלו בקפר־ריסין, ואילו המלך חאסאן עצמו הבטיח לבני עמו: "סאהארה תהיה מארוקאית עד בשנת 1974".

בינתיים החזיר ד"ר קיסינג'ר את הנשיא פורד בפני הסכנה של פרוץ מלחמה בין מארוקו לבין ספרד בשל סאהארה. בהאדריד ציוה הגנרל פראנקו לבטל את האיפול על התרעות בסאהארה הספרדית, שהיה בתוקף מאז 1973, ובעקבות, הסרת האיפול הורכיב להשיג כהבים לעבות, המראה הי ספרדיים נסעו לבדוק 12 פקי בהגבול ותפרחות הספרדית הר קיפה את הביקוהי של חאסאן לגבי סאהארה ב"גיאו־אלגבראיי־ליהםי" והורה על כוונתה של מאדריד להפניק זכות הגדרה עצ־מית לילידים המעטוסים במדבר סאהארה.

אולם באותה התאגיעה, גם איים המלך חאסאן לעצא לפי־זהה. הוא הורשיב לפנת "מנפ־זית" לפרפרים. במסיבה עתיונאים בראבאט, הכריז כלך מארוקו כי היא בהבינין בסוריות בפני ביה־הדין הבין־לאומי בהאג לגבי הי־בעלות על סאהארה, והוא פנה אל הספרדים כי יבטינו למפקידן הי־בוררות.

היה זה צעד מתונם כבד המלך חאסאן. כדרך זו בקווה חאסאן להכביל את כשאלו־צם העצוי להביא להצבאת סאהארה בחסות ספרד. חאסאן מופך עתה על הי־תמיכה להח־קולוניזציה שנוצרה בי־עקבות פורטוגאל באפריקה, הדי־צרת אירוח נוחה למארוקו גם בסאהארה.

בחוגים המניעים הצליח חאסאן ללכד סביבו את האופוזיציה של "בבאליה התוכבת ב"בנק האזומי". היא גייס משלחות, שיצמו נספות בעלם כולו למען "שביית צדק למארוקו", מקרב הזמין הקיצוני והשמאל הקיצוני, לרבות הקוו־מוניסטים, שמפלגתם בהזין להזוק בבאיהם ויכלו עד כה לבמוד בי־החוקה או בבלא.

אלא שלמדבר סאהארה לזיכות עין לא מארוקו בלבד, אלא גם בשכנותיה הערביות, שכנותה כדרום, באוריטניה. כבר הודיעה להבוצע לצבוה את זכות הבעלות על הנדבכה הספרדית. נשיא מאורי־טניה, מוכתאר דאדא, נתבלא הי־בה בעת ביקורו האחרון בראב־אט. בעקבה שבארוזו הכלך חאו־סאן סירב להסכים לנוסחה בבור־לגה לפתרון הבעיה, ואת בהסד־התמה הצבעה כלליתיה, היא אל־ג'ירידה. מאז לאויית הסכה נבניה באוריטניה עם הבדי מוצגה מר־בהתן לזכן היא רואה את צבנה כשולה להצלית את הביצהה בי־זירה בין־לאומית. לדברי באוריט־ניה, נגבה רוב עבט הנילודים על סאהארה הספרדית עם הסבר שים הבאצים של כאוריטניה.

בינתיים אין אלג'יריה מרוצה מהצעת המלך חאסאן להביא את הסכסוך לבית־הדין הבין־לאומי שבהאג. אלג'יריה מרגנה שאין יה הבינות מיכלה לגבי סאהארה הספרדית אך הנשיא הואר בו־מדיין אינו רוצה לראות את הכבי תי מארוקי מספחה עבה נוסף על גבולה. המכבר יצר כבב בבין לכל בעמילות ערב, שאין ברצוי כן להתייצב לצד זה או זה, הי כנהיגים הערביים בתאבצים סיח על אחיהם באפריקה השוטקים בי־בירנה על כדבר סאהארה, בעקבם ליצור חזית אחידה בבצית תבלי־נוראית לקראת הדיון באו"ם.

האפיפיור פאולוס הששי עונד לראשו עטרת־נוצות אינדיאנית לכבוד קבוצה של אדומי־עור מגיילורד, מישיגן — ארה"ב, שנתקבלה על־ידו לשיחה במעונו הקיצי קאסטלגנדולפו.

קופתו הקטנה של נלסון רוקפלר

בימים אלה פורסם בארה"ב בציבורת התקשורת ההמונית, ברדיו ובטלוויזיה, כי רכושו הפרטי של סגן־הנשיא נלסון רוקפלר מסתכם ב־33 מיליון דולר — אחוז קטן למדי ממאומדן שרווח בציבור.

פרט זה נראה תמוה. אם לוקחים בחשבון שסגן הנשיא החדש של ארה"ב רוצה להביא עמו לוואשינגטון צוות של 125 עובדים ואילו לפי התקן אין הצוות של סגן־הנשיא האמריקאי יכול למנות יותר מ־70 איש.

אם לא יצלה בידי רוקפלר להבטיח תעסוקה לעוזריו המיוחרים בזרועות אחרות של הממשל הוואשינגטוני וגם לא ירצה לפטרם, הרי שהברירה העומדה לפניו היא לשלם את שכרם מכיסו הפרטי או — כפי שליצבים בוואשינגטון גורסים — מהקופה הקטנה שבמשרדו.

זרועות כרותות נתפרו בהצלחה

על הצלחה ללא תקדים כמעט של הרפואה הסינית, של הפירת זרועותיה של ילדה בת שלוש, אשר נכרתו בעל למרפקים באסון של מיבן לא נודע — מדווח היומן האנגלי הנופיע בבירת סין העממית "פיפלס דיילי".

קרבן התאונה היא הילדה צ'או ציון ליגג, בת למשפחת איכרים. לדברי העתון שמע האב קול בעקותיה של בתו והוך התהלכה שספקה אותו בראותו מה שקרה לא איבד האיכר עשתו־נותיו ואף אסף את שתי הזרועות הכרותות והביאן יחד עם הילדה שותתת הדם לבית־החולים הסמוך.

הרופאים הניחוה על שולחן הניתוחים, תפרו את הזרועות ובעבור תקופה הבראה, ההלכה שוב החלה צ'או הקטנה להשתמש בזרועותיה כאילו לא קרה לה דבר. לא זו בלבד שידיה בבחינות בין קור וחום ובכל תחושת של כאב, אלא שהיא אף מסוגלת להחזיק בידיה הפצים שונים, ההל בעטניה או פרוסת לחם וכלה בסל־קיות — כספר "פיפלס דיילי".

יותר מ־155,000 איש ברחו ממזרח גרמניה

מאז הוקמה החומה התוצה בין בורת ברלין למערבה, ב־13 באוגוסט 1961, ברחו מגרמניה הקומוניסטית לגרמניה המערבית ולהלקה המערבית של העיר ברלין קרוב ל־155,000 נפש. לדברי מקו־רות רשמיים במערב גרמניה, 33,973 פליטים סיכנו את חייהם כמעט בעשותם את דרכם בין קווי הכוקשים וגדרות התיל המחושמלות או בהסתתרם בכלי תחבורה שונים שעברו את הגבול בין שתי הגרמניות.

יתר הפליטים עשו זאת תוך שימוש בארצות מזרח־אירופה שונות, כאשר לא שבו מנסיעותיהם בקרינן בארצות־חוץ אל גרמניה המערבית.

מאז הקמת החומה נורו על 164 אנשים שנתפסו כאשר ניסו לעבור את הגדר המבדילה בין המדינות האחיות. 69 נהרגו בנסותם לברוח דרך חומת ברלין ו־95 אחרים נהרגו בנסותם לחצות את הגבול לגרמניה המערבית.

דיאטה לאוחזים בהגה

אנשים המתפרנסים כנהגים ויושבים ליד ההגה שעות רבות כל יום בצאי להם לסגור הסם נוחות־משא בנים בכקום שלוש ארוחות בלאות במקובל — זאת הציעה מוסדיה ההגנה באונ־בר־סיטת גיסן המערב־גרמניה כריסטיאנה האסה, שנתבקשה על־ידי ברדוך בעלי המכוניות במדינה לבחור את התפרישים הרצוים שיועצו לנהגים בפונדקי־הדרך ברחבי גרמניה המערבית.

התפרים לנהג, עליו המליצה המומחית להזנה, מתחיל בארוחת בוקר בת 550 קאלוריות והוחוזי־עשר בת 200 קאלוריות, 550 קאלוריות, לדעת כריסטיאנה האסה, מספקים בהחלט לארוחת צה־ריים ו־200 קאלוריות לקפה של שעת ארבע, כשארוחות בת 650 קאלוריות בסיבת את הדיאטה היומית.

לדעת המומחית להזנה, הנוהגים ברכב מפרי־זים לעתים בארוחות צהריים — דבר המשפיע לרעה על הרגשתם הכללית וגורם להרפיית הזדעת הבסיסית בדרכים אצלם. כאכלים שכנים בפריפים למשר הריכה, אומרת כריסטיאנה האסה, ועל הנהגים ברכב להימנע ככל האפשר מאכילת שניצל וינאי ותפוחי־אדמה כמוגנים כאשר שעת נהיגה ארוכה לפניהם.

ללויבה אליאב וחבריו

אריה (לובה) אליאב הודיע, "כי לא הזליח עדיין סופית אם יישאר במפלגת העבודה, או יפרוש מי־מנה", וכי ספקותיו אינם נובעים מאי־הסכמה בבעיות מדיניות, אלא אם יוכל מבחינה חברתית "להמ־שיך ולעשות במפלגה זו".

רבים בתוך מפלגת העבודה (ר' כותב שורות אלה ביניהם) שאינם מסכימים להכונותיו הפוליטיות; אבל רבים הרבה יותר (וכותב שו־רות אלה ביניהם) שהם שותפים אתו לאי־נחת במפלגת העבודה מבחינה חברתית. מבחינת דלות בעיסיה לצמצום פערים, בבחינה הוסוטה להביא בפני העם הכנית של יחסי־חברה ההולמים אוכה במצב חירום.

ואולם למרות זאת נראה, שלא עתה הזמן להביע הרהור פרישה. שכן ככלות הכל ממשלת רבין עלתה על הדרך המדינית הנבונה שמשמעה: ביצוי כל האפשרויות להסדר, עם כוננות עליונה לעמוד על אותן מכוונותינו שעליהן לא נוותר בשום פנים.

אם כשיבות כלפהן לובה אלי־אב וקבוצת חברים שמסכימים עמו, יפרשו מן המפלגה ויכשילו את המערך באחת מההצבעות בכנסת — מה יהיה המוצא? האם לא ייאי־לך את הרוב במפלגת העבודה לפ־נות לכיוון של הקמת מסשלת ליכוד? פירוש הדבר, שכה שלא עשה לחץ הליכוד מבחוץ יעשה על־ידי חברים הרואים את עצמם כנאמנים (בהא הידיעה) של הגו־נה הפועלים.

לצערנו הולדות תנועת הפועלים בעולם יודעת דוגמאות רבות כאלה — האם אליאב וחבריו לא לכדו דבר?

המאבק על שינוי דמותה של תנועת הפועלים אינו הסרי־סיכוי אם יתנהל בתוך מפלגת העבודה. זאת למדה מפ"ם כאשר הצטרפה למערך וזאת למד "מוקד" כאשר בשאר הסרי־השפעה מחוץ לזרם העיקרי של תנועת הפועלים.

לכן, לא מאוחר עדיין לפנות לאליאב ולחבריו לא להכשיל את ממשלת רבין, לא לדחוף להקמת ממשלת קפאון עם הליכוד בתוכה, ולא להתייאש מתחייתה של תנועת העבודה.

אריה ל. אבנרי

צביעות כלפי בראנדט

בימים אלה מתחוללת סערה צי־בורית בגרמניה בעיין מאמר סי־דרות שפרסם בשבועון "דר שפיגל". ויכוחים קולנים ברחוב, ועתות קולניים, אך נרגשים מתנהלים ברי־טלוויזיה וברדיו בין חוגים שונים של הציבור.

העורך הראשי של "שפיגל", רודולף אוגשטיין, הרואה עצמו כי־עתונאי "מספר אחד" בגרמניה, היה יודע עד כה כידיד של ווילי בראנדט. עתונו עשה רבות למען הפלת הממשלה הנוצרית־דמוקרא־טית, ולמען הקמת הקואליציה הי־ליבראלית־סוציאליסטית. עתה, אחי־רי נפילתו של בראנדט, כאשר נפוצות שמועות רבות על חייו הפרטיים של הקאנצלר לשעבר, הרחיק לכת דווקא אוגשטיין יותר מכל אדם אחר. בגילוי פרטי פרי־טים על חייו של בראנדט.

הפרסומים בכתבה, שאישיותו של בראנדט לא היתה נקייה בי־רבב, כפי שהם רוצה לראות את מנהיגם הלאומי. היו בה בבראנדט, חלושה אנושיות רבות, אשר לרוע מזלו נתגלו לגורל ההוזה־גרבגי־גיום, שהיה עוזרו של הקאנצלר. ווילי בראנדט ההליס לפרסם זכרו־נות על כה שקדם לנפילתו, והנה בא עתה ידידו באחכבה. אוגשטיין, הקדים את פרסום הזכ־רונות על־ידי גילוי תחקירים של מערכת "דר שפיגל" על סוגיה אנושית זו שאינה מעוררת תמיד כבוד.

"שפיגל" עושה כאן מלאכה מקובלת, היא רוכל רכילות. מתעכב על הצאי עובדה, ושם דברים בפי אנשי הבילרוהים, שמתפקידם היה לשמור על בטחונו של הקאנצלר. נרמז על "חתיכות", על קבלת בני־קורי "נשים לא תמיד מכובדות" בבתי מלון או ברכבת. אוגשטיין אינו אומר דברים מפורשים. כמור־שיט, אך התוצאה גובלת ברצח אופי פוליטי.

אמנם ייתכן, שאם לא אוגשטיין היה מישהו אחר במלל פרסום אלה. אפשר לשאול, כמובן, איזה אסון לאומי היה בכן, אם בראנדט, בן ה־58, שחי במתחים עצומים, והוי מישפחתי, לברות הברק התי־מתי, לא שפרה, כנראה, אבכם גם־גם כדי פעם עם אשה זו או אחרת? אולם יהכן, כי מדינאי בשיעור קומתו של בראנדט אסור היה להרשות לעצמו מה שיכול בוהל בפצל תעשייתי או פקיד בעיל יכול להרשות לעצמו בחברה המודרנית.

הצד השלילי ביותר בגילויים של אוגשטיין הוא צביעותו. בהקדמה לכאמרו הוא כותב: ... כדי שלא יעלו הגזמות, עיוותים, או הנ"ח, סילופים חדויים, מביא "דר שפי־גל" בכר עתה את האמת המצמת כלאה על התפטרותו של בראנדט. אכן, דוגמה נאה של התנהגות "ידידי" בשעה נפילת הברו...

ראובן עשור

ובנאי לא ימצא בישראל

בספר שמואל א', פרק י"ג, פסוקים י"ט מצאתי כתוב: "ו־חרש לא ימצא בכל ארץ־ישראל. וירדו כל ישראל (אל) הפלש־תים לטוש איש את מחרשתו ואת אתו, ואת קרדומו".

במה עסקו כל ישראל באותם הימים, שלא הקימו מתוכם אף חרש כלשהם? — נראה, שכל הנוער כולו יושב באוניברסיטאות ועסק בתורה. הארץ היתה כבר מלאה דעה ביכים ההם, ובכל־ע־יר ואם בבישראל היתה קרי־בת אוניברסיטה: בדן ובבאר־שבע, בירושלים ובגילה, ואולי גם על הר הכרמל והר התבור... אך עד כמה שחיפשתי בשמואל אלף ובשמואל בית — לא מצאתי אפילו רמז קל — שי־הפלשתים עלו ל"מרכזי התרבות" שלהם, כדי ללמוד בתביהודה או

כתבי־הרוטשים! — הללו הרש־הרפו, ריקאו חרשים חניתות ועסקו גם בספנות ובבית של יהם הישראלים...

ושעה שהנגי מתרחק אלו שנים קדימה — הריני מקפו כמעט בהיסטוריון, שיכתוב בי־עתיד את הפרק על ימינו אנו הזה לא יצטרך להחבר אפילו שורה מקורית אחת, אלא יעתיק מספר שמואל א' את הפסוקי תנ"ך ובשינוי קל בלבד: "ובנאי לא הפלשתים אל צרי ישראל לי־בור — לבנות בתיהם ולהנ־ית הרוסתם"... ולשם איגו יעי־תיק צילומים אחדים מכתונ־ימינו להדגמה: מגרש שליד או־ניברסיטה־עברית ההוא מנדש ר צמש אלפי "פרזיוזיסט". וסמך אליו מבנה נפלתי — שראשי פועלי־רבנים מלם עשופים כאי־פיה (מספוחו־דאש) לבנות...

אליעזר שמאלי

הסדר הראשון ב"דבר"

מעטים הם האנשים המצטיינים בעבודה פיזית עד גיל מופלג, אך יש באלה בבקצועות שונים ובמיוחד בין פועלי הדפוס. יש, כנראה, כמה במקצוע זה הנותן לאנשים את הכוח להתגבר על קשיי עבר־דה־לילה. ועל סבות אחרות הי־אריכות לפועלי הדפוס, כמו הרצי־לת שופרת, פגיעה בעיניים וכר. ה"משהו" הזה הוא אולי הקשר הרוחני בין העובד לבין המוצר המוגמר הוא מהחת ידו — הי ספר או העתון — הקשר בין אות הצורפת תבתה והסדר שבעבודת ידו בפיה בה רוח חיים השפכה להגיגים ורעיונות נשגבים...

בימים אלה נפטר בשיבה טובה, בגיל 95 שנה, יצחק גרונן מוותיקי פועלי הדפוס בארץ־ישראל ומי־בשלי דפוס "הפועל הצעיר". שי־עבד במקצוע עד גיל 78. לפני כי־30 שנה פרשה לו אגודת פועלי הדפוס כשיבה יובל. במלאת 50 שנות עבודה במקצוע ואז זכה גם בפרס הוזצה"פ על ההסתדרות. לאחר מכן המשיך בעבודה עוד 13 שנה (כל ימיו כסדריך).

"העבודה אצל גרונן היתה "רתי", כבד אצל א.ד. גורדון. הוא עבד עם הלב ועם הנשמה. ולא בשבר הכסף" — מספר עליו עובד ה דפוס הוותיק נח שוחט. כרא שוני העובדים בדפוס "דבר", י יצא כבר לגימלאות. בגו יוסי סם פר, עוזבן מה לפני מותו. נזכו גרונן, כי "דבר" סוכר לציין יובל ראשון — 50 שנה לייסודו. כש הוא כחזיק בידו את העתון, ב קרא כראשית הופעתו ועוד מעו יבה. אבר לבן: "אהה יודע, אני עבדתי כסדר בהדפסה הגליון ה ראשון של "דבר".

מ. יסוז

מנוף לתגבור ישובי הספר

המגבית המאוחדת בישראל הי־ציבה לעצמה בשנה האוטית כי־בדרגה ראשונה: לגייס השנה 30 מיליון ל"י לתגבור ישובי הספר. כאז הלהבה שעת הימים גייסה המגבית סכום של כ־33 מיליון ל"י מתורמי הארץ. התי־רומות באו מכל שכבות הציבור־ים וכן מבעלים בעלי וחי־הגיסבות העובדת.

באהדיונה נרתמה גם ההסתדרות למגבית. הוועדה הכרוכות כי־זה הועדה ההסתדרותית ליד המג־בית המאוחדת בישראל שהחליטה לפתוח בפעולה אינטנסיבית ענפה בקרב ועדי העובדים ופוע־לי ההסתדרות. במטרה להניע את כל ציבור השכירים במדינה לפעולת המגבית על ידי תרומת תרומה צנועה וקביעה כמשכורת־תם. כהוך רצון הפשי. גם כיום הורכים כרבע מיליון שכירים בי־מדינה למגבית המאוחדת ביש־ראל, אולם המטרה היא להקיף את כל השכירים. התורמים הי־אחרים הם: בנקים, התחייבות העובדה, מפעלים פרטיים והסי־תלוהרים, וכן בעלי מקצועות חופשיים.

אומר מנכ"ל המגבית, שכטין בבר: "המגבית המאוחדת בישראל היא לכעשה איגוד של הקרבות הי־לאומית, (קקל־קהיס), היא אר־מעת כדי שנה הרוגות המיוחדות להמשתדות הכיתבצים והמתחלקות על פי הצורות הקרובות היהודית". וכה מידת ההיבנות כל הציבור להרום למגבית? "בתקופה שי־חלפה כאז כלהבת שעת הימים אספה המגבית בארץ כ־32 מיליון ל"י, גבלה ש. כבר. שבאו גבי־גם להתפקיד לפני שבע שנים, הכפילה המגבית את הכנסותיה.

כיצד נקלקים אזרחי ישראל לי־מגבית כללים? כלום אין די בי־במסים הכבדים המשולמים עליהם?

המסיבות המעודדת בפני העם תוך עבוצת סאורים האצשה הי־מדינה הן בכודה, הבטל הבטי־ההי וצרכי הקליה והתיישבות ברובם. אין התקציב הממלכתי מסוגל להתמודד עם כל הצרכים הלאומיים. המגבית בארץ נוגדה לגייס תרומות נוספות להגברת הפעילות ההתיישבותית לאורך הי־גבולות. הכספים שהיא מגייסת תורמים להקמת נקודות התיש־בות נוספות בקמות הקונים כי־קבעו כידי ממשלת ישראל. הי־מגבית המאוחדת מהזה אישא כנוף כספי לתגבור והחיזק הי־ישובים ברמת הגולן, בעוזישינין, בבקעת הירדן ובבפכון סיני. לסני־הר להפסיק, איזה עוף בסמאני־אספירמאגי נודע לישובים הספר

ניים לאורך הגבולות.

בימים אלה הוקם ועד ציבורי, בראשותו של נשיא המגבית, ד"ר א. להבן, להרצאתה של גילות באיר בכפר ההגב של קרן קיימת הנגנת היבה צמקה לאשה הי־הגולה כבד אזרחי ישראל. ההוי־בות מוסיפה לרום והפעולה עי־הבה בעיצבות.

הגידול שחל באיסוף התרומות בארץ מעודד, ביחוד לאור הי־עובדה שהן באות מכל שכבות הציבור ובכל ענפי המשק והכל־כלה. יש לקוות, כי ראשי הכג־בית ופעיליה יצליחו בהשגת יעי־דם בשנת תשל"ה: גיוס 30 מיליון ל"י מאזרחי ישראל.

מרדכי יעקובוביץ

על שלוש טעויות

ידידים העירו את אזני על טעו־יות, שנפלו במאמרי "יהודה רוסית אחרי 40 שנות בדבר" ("דבר" כי־ערב ראש־השנה תשל"ה), ואלו הן:

א) לגבי הפוגרום בקישינוב טעיינו שני התאריכים: בכקום אחד — אפריל 1903, ובמקום שני — ספטמבר 1903. התאריך הראשון הוא הנכון (הפרעות בקישינוב פרצו באחרון של פסח); התאריך השני הוא על הפוגרום בהוכבה, שהתרחש בשנה שלא בקישינוב.

ב) י. צ'ילנוב נסע ללונדון בי־קיץ 1917, ולא כפי שנדפס — בתחילה 1918; י. צ'ילנוב נפטר בלונדון בתחילת 1918.

ג) ב. בורוכוב, בעת פרסום הי־ביזו "מאלת התהודים ובדינות ה יהודים הסוציאליסטית", היה ב 30, ולא בן 21.

הריני כודה לידידי על הערו־תיהם ומתנהם כי הטעויות שי־בית לשנת הידבה (תלייה), ופי לא תחיינה מצויות בשנה החדי־שה שבאה עלינו לטובה — כתבי־דוהו של ידידי מ ג ש ו ן מ ל ־ צ ר: שהוא ר' שנת תשל"ד (ה הרוקה) ולא שנת תשל"ה (ה פתוחה), אכן.

ב. קראוזה

סמל הקדושה והטוהר

ברוה גלהמן מבדיקה במכתבה ("דבר", 23.8.74) את דברי הטרה בהלכה אלהי על שרה אמנו "אבר התעבלה בתגר". היא מנפיחה את המ"ם כ. להרנן על המגבתו לדי־ברים אלה ומביאה לו להתמכב בראיינה הקיכת להתגלגלות בבתר־רי הריבה בתפירות בצבא. זהו אבנם האבנה, מוצדקת, אך איבה מבדילה את שמהות הגיבה לד־ברים כלפני אלפי שנים, את הר־בן למשיר כבבכבות ולרכוש את קידושי האופנה.

נזכר אני במקרה בשנת 1933 הייתי את אבל דודי בארצות לאי־הר הפילה כל נדרי נוצבתי לבי־צחון פועלי ציון ימין הטבפרה. במנהג הימים ההם, דברי פרנה על עניני דיומא. במובן. נגד הי־דת. צעיר הייתי או ואולי קלבה כל מיני סיסמאות סוציאליסטיות אבל ההרצאה הזו גרמה לי דקי־זה. הוא דיבר על "ראשים בזו־ליפ", כבי יעקב אבינו המציג־בציקו את הבכורה בעורמה. צו אברהם שהפקיד את אשתו שרה ושנה רגה. והבקבוקה היתה כייב להילהם נגד הדה...

אינני יהודי דתי, אך למדתי להבות את הגיה ואבינרדתו־הבטנית, לגבי האבות והאמהות. על האנשה אני מבדיק על יהם על בלהיה אלהי ושרה גלוהמ — את ניסוחה של אמי, זכרונה לברכה, שראתה בהם ובבעשיהם כבל הקדושה והטוהר.

יהואל גלבבני

משרד החינוך והתרבות

כשרות מלווי הטיול למעלות להמשך בהוראה — חוות דעת

הודעה שמנהל משרד החינוך והתרבות להן בכשרות המורים אשר לווי את הטיול למעלות, להמשיך בהוראה, בפוניית לסבוב תחת דעה של כל אחר את הבידע והמשך שלו באפשרים להזהיר לפהרו הבעיות העקרוניות המתעוררות במקרה זה ומבקשת בזה את כל הנכון להעיד בפניה המתקשר עם ד"ר זאב ברגור, בפקה על בתי ספר על־יסודיים דתיים במחוזות חיפה והצפון הי' הרשיליד 97 פתח־תקוה, טלפון — 03-914973 או לדוד יהודה שוורצ'ר — מכרד החינוך והתרבות לצבת הצפון נצרת עילית טלפון — 065-56851 ולהודיע את שם כתובתו ואת הנון עדותו — בקיצור כדי שיאפשר למעצה להזמינו להעיד בפניה.

הוועדה מתבקשת להגיש המלצותיה לשר החינוך והתרבות במועד שיקבע בימים כ"ו—כ"ט בתשרי תשל"ה (13—16.10.74).

על כל המבקשים כל הבעיות להעיד להיות על נסיעתם בהקדם.

הרב יוסף קיראן — יו"ר
אריה שימן — חבר
עו"ד נפתלי ליפשיץ — חבר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: "תכנית כפי 1806 שינוי כפי 1/70 לתכנית מתאר מקומית כס' 262" שהודעה על הפקדתה, ביחד עם הפרטים הנבצרים אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים כס' 1958 עמ' 171.

השינוי האמור בצורה שבו הוצגה אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק הוצל"פ 11292/74

[illegible]

עיריית תל־אביב—יפו
האגף לתרבות לנוער ולספורט

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לחינוך מבוגרים

האוניברסיטה העממית
תל־אביב

ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה תתחיל ביום א' 13 באוקטובר 1974

במשרדנו, בנין עיריית תל־אביב, כבר מלכי ישראל, האגף לתרבות לנוער ולספורט, חדר מס' 1146, טלפונים: 230706 (קרישיר) 243311, (פנימי 227) משעה 9 בבוקר עד 1 בצהריים ומשעה 5 אחה"צ עד 8 בערב.

* הלשון העברית
* לימודי היהדות
* מדעי הרוח הכלליים
* מדעי החברה והטבע
* אמנות ואומנות
* מוסיקה
* משפטים
* שפות לועזיות: אנגלית, צרפתית, ערבית (ספרותית ומדוברת), גרמנית, רוסית, סינית, לטינית וספרדית.

קורסים בשעות הבוקר
ציור — גרפיקה
צרפתית — ערבית

קורסים מיוחדים באנגלית
לקראת בחינות מיון — באוניברסיטאות

הלימודים יתחילו ביום א', 27 באוקטובר 1974

[illegible]

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

* 17.32 — "הקוף ואני" — "יום עם כפתורים".
* 20.00 — "עולם ועל-כה" — שבועון לנוער.
* 21.00 — "הקוסם" — "מבצע המלכודת".
* 21.50 — "תעודה" — "גושאות המטוסים". סיפור התפתחותן של נושאות המטוסים, והתפקידים שאותם מילאו במלחמות השונות.

רדיו

* 20.05 — "מאולמי הקונצרטים שלנו" — התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה. בתכנית: "מאבי הטובה" מאת קליינזינגר (המספר: דן כנר; סולו: מתיו גארבוטו — מרבה: סימפוניה מס. 39 במי-במול מג'ור מאת מוצארט; קונצ'רטו בי-רהמימור לכינור ולתזמורת מאת ויטאן (סולן: יצחק פרלמן) (א).
* 21.05 — "אדם לוחם לבד" — איש קומנדו ימי כמספר על ייעודו של הקומנדו הימי, על דרך לחימתו וכן על פחדיו וסיכוניו של איש קומנדו. (בשידור חוזר (צ).
* 22.05 — "מפני פני ערב". פרפראות וראיונות (ב).

קולנוע

ירושלים

"סקורפיו" (הבירה) — סרט מ... ומרתק על שני דמויות בירושלים ... בעקשנות לא הקי... והן בנויות על מעגל הבגידה. אין שום ... של מבט — אך יש בידור, קצת מריר וקצת שקוף.

"העוקץ" (סמדר) — קומדיה עסיסית על שני נוכלים מדיים בתחילת שנות השלושים. סרט אירה ... משעשע בלו... וקליל. ... אפס. אך ...

"ירח של נייר" (רון) — בוגדנוביץ' מחייה את שנות השלושים באמריקה, כשהוא הולך עם זוג מוזר — שני יתומים מן המניין — גבר צעיר וילדה בת 9. אירית, נוסטאלגית, של נוע-של-מסע, ברוחות-דפת מותי... — אבל בסך הכל נובלה של ... או סדרה ...

"הלך עם הרוח" (ירושלים) — הסרט הקלאסי של הקולנוע האמריקאי, כפי שכבר הגיע לכבוד... מכבה אפשר להיפגש איתו שוב, אחרי 35 שנה.

תל-אביב

"... — הנדודים" (אביב, ליאור) — אני בנוחיות על הנדודים בתוך שני הרבבים. זהו סרט-איכות בי... (למי שאוהב זאת) — בכבוד ... של ... ירושלים ... לא רק שעשוע, אלא גם בנוחות, בכוח ... צחוק, ראייה תובנה ציבורים מאוהגים ועבודה בפני תיאטרון ... מגבלות.

"... יין גרתאיבר" (גת) — ליה אחד בשנת 1962, כשהגיבורים התגברו. סרט נוסטאלגי-איטי בלום וקח, מבוין האדו ובגוי על ... בגופה בין תקופות והגבורה, אך ... איגוד לשונות ... הדורונים.

"טרגדיה" (אורלי) — שארכה על מרגלים — לא בצים שדופה וקומה, במפורט מבוגרת דראמטית ולעיניים, אך קיבעה בונים ... ציבורות מוחרות התשליבו הי מאוזן והשוני היטב של הבנוד ...

"המשנה" (סינמה 1) — צילם לכבודה של ברודוני יהודיה נידריוקת ... על רקע הקראיבים קומי, והוי אין מטעעע ביותר, בפרט מאוד. אך לצחות על ונזה ורק בשום מבוך את הכוונה הרצינית שאינה כוונת קודם-לכן.

"העוקץ" (אלנבי) — ראה בכוח י-ם.

"לפני המערה" (גורדון) — פינותים דראסטיים, לא בצים נסים.

... של גראהאם גרין "... לה צינבה אותי" שיש בהם גם תרם לאוכלוסיות ... עם זאת, במעגל ... אפל ... ותחושה בה... של האכה בנוסח האופייני לכותבו.

"אוהבים להיהבים" (דקל) — הזמר יהודי סיפוטי על רקע ... במתבות אבסורדית ... בעצם, הצגת יאריקבה כבונות ... "מספרים" כי שהכוח הכל אינו כבשא בבאגונה את דמה החלקים השונים בתוכם זה — ... גדול, מסכימות שבר ... והודרות ועד לחוסר-עבם ...

"המפיאות במהדרנות" (פריז) — סרט ... שחור כפר הוד — על החיים בניו-יורק כי ... לתבור ... אך אזה ... עם סבבות, כי סאין הפרדה ברורה בין הגאים והאוכלוסיות של ... בין ... הגבורים, יחד עם זאת — סרט ...

"בימבם פראי" (תכלת) — סרט מצויר ארוך של לאלו ... את צהיד הפיים כמאבק בין סכביקה כשוכלת בכל התחומים ... אנורסית המטושה הסרט כרתק, כפתית ... בפבנות מקורי ... מסכימות ... ולא ... יותר.

"הזירה הבודדה" (פבודה) — סרטו האגבוני הכוהנים ... של מארקו פררי ... באאר וגילת בתקרת חיים כאלי ... כל בית כרם, שיש בו כל הוקיות של ... בההום ... שתפקידה ... אוכר פידי: אם חיים ... נתך משפט הרוצח את עצמו כאן התודעה ... עולה מודעת ולכן כליכר ...

"ירח של נייר" (הון) — ראה "רון", ירושלים.

היפה

"העוקץ" (הון) — ראה "סהר" ירושלים.

"הוליליה הגדולה" (רון) — ראה "סטודיו", ת"א.

"3 המוסקטרים" (אמפי תיאטרון) — פארודיה עשירה, עליזה ורעכסת על ריצ'ארד לסטר על חלק מסיים מתוך ... של דיומא (סיפור צעקת...) תאויה לציבים ... מ... ... מות בזמנו ובלוח ...

"הריקבוד הבדד" (אב-מון) — כלישתו של צ'אפלין לתחום הפוליטיקה בשנת 1939, הסיבות רבה, הנראית לאחר הבאמה משודעת, יחד עם זאת — הבאיגירת הכוהרה של ... סירה אגורית כשצ'אפלין לראו ... — מתהמש בקולו שלו.

"... עם..." (אורון) — האמפרודמה של הבאפה בבפר ניס, מלודראמה עשויה בצורה ... בזהירה, סרט עם סגנון, ... בתשק, אבחנות, ביניות ... — סרט כסהרי דגיל שמהווה תופעה של דור.

ספר חדש

מאת צבי רותם

"המעגל הסתום" מאת מ. בר יוחזקאל, הי-מלוהר עובדיה ברגליות. הוצאת ברונמן, תל-אביב.

בימי זכרון וחשבון הנפש האישי והקיבוצי — עם הסרט "הר מבה ה-81", העלאת זכרו של הי-חייל, הנקת, לקודם ממלחמת יום הכיפורים והחזירה על דרכו והגולגו בפיקוד הקרבי — נודעת אקטואליות מיוחדת לספר של עובדיה ברגליות "במעגל הסתום" שאפשר לבתת אותו בשלושה מישורים.

לא נדון כאן בערכו הספרותי. משום שהמחבר עצמו אינו מחשיב את הלבוש הבלטריסטי השקוף שהלביש למחשבותיו העיוניות. המביא לבית הדפוס בצא, כביכול, מחברות חבר לבדו הגבורים העבריים במלחמת העולם השניה והביאם לדפוס מקץ שלושים שנה. כדי שהציבור ישפוט. הנכד זה מביע את לבי מין הקשים, בסיפור אוטוביוגרפי על חייל של אותו גדוד — שיקום בכמה שנים לכריבנה הי יהודית המגוברת. המחבר המהבה מתאר את קורותיו החיצוניות ואת חוויותיו הפנימיות של הי גיבור המזומה. את הגיגיו ויכוחיו עם עצמו ועם זולתו, את הגבורותיו ותגלפות התקבלותו עד למשבר הנפשי שבסוף אותו. הי דרך הסיפורית יוצרת דיסטאנס כלשהו ומאפשרת הצגת צדדים שונים של הבעיה. אך אין היא משנה ממנהלם ההגותית של הדברים.

אכן, מכל צמד ושורה בוקע אופיו הפובליציסטי-פולמוסי של הספר והבאו כאן תעודות ופרסומים מימי השואה, עד לאביב-קיץ 1944, כאשר התבוסס המחבר המדומה של הסיפור ושל הגיגים שלא תוך מהולבים בסיפור עצמו, אך הם נושמים את אווירתו. הגוחר מאושה בידי מתו מחומים ההם, בדברי אישים ועתונאים שהביאם בכתיבתם במאמרי עתונים. בדיווחות רשמיים ובפרוטוקולים של ישיבות מוסדות. וכן בתיאור פגישה דמיונית של קבוצת "אל דומי". הצורה הסיפורית פוגמת לכאורה במבנה השיטתי על הרציונות הראיות — והמחבר מודע לפגם זה — אך יש בה כח שכנוע רב. משום שהיא מאפשרת רצף כרונולוגי טבעי והעברה הדגשים מעניין לעניין. מטענה לטענה. לפי מאורעות השנים הי מרות ההן.

ואולם לא במישור הספרותי ולא במישור הפובליציסטי (מבוזה מקצועית-מבנית) עיקרו של הספר, ולא בהם הייסוד לבטר זונו של המחבר-הגיבור. כי ההיסטוריון לעתיד-לבוא לא יוכל להתעלם ממנו, משום שהגיגיו לא רק לבטי יחיד אלא הגות רבים מבני דור השואה.

עיקרו של הספר בשאלה הנוקבת: מי אחראי לשואת יהודי אירופה במלחמת העולם השניה? ע. מרגליות נוגע בשאלה הנוקבת: מי אחראי לשואת יהודי אירופה במלחמת העולם השניה? ע. מרגליות נוגע בשאלה הנוקבת חדשה, מעמיקה ומעוררת לחשבון נפש פרטי וקולקטיבי גם יחד. אין הוא משלים עם ההסברים השוגים שביקשו להבין במידת מה גם להצדיק את אוזל האונים של הגואלים לטבח בתגרתי הכיבוש הנאצי. את הגוגבתם — ולמעשה: חוסר-תגובתם, אדישותם ואולי גם השלמתם-הסכמתם — של צמי העולם לטבח זה. ואת שיתוקו של הישוב העברי בארץ-ישראל בתוך שיתוקה של יהדות הצלום החפשי שאלה כן אלה לא נתעוררו לפעולות כלי שהי אלא במאוחר ובמקוטע. בי ספר נמנים הנימוקים שהובאו להסברה ההגבות הללו ולהבהבתן, והם נדחים אחד לאחר.

עד היום לא נעשה חשבונו עם העולם שיכול היה למנוע את השואה ולא נקף אצבע. יתכן, כי תקומתה של מדינת ישראל ומלחמתה המתמדת על קיומה ועתידה מנעו עד עכשיו עשיית חשבון עם אומות העולם על פשע אדישותן-הסכמתן לשואה. אך החשבון לא נמחק והוא עוד ייעשה.

ואולם דוחק ביותר חשבון הנפש שלנו עצמנו. מדוע הפתיעה אותנו השואה, כאילו לא בישרוה כל תולדות ישראל בגולה וכאילו לא התריעה מפניה התנועה הציונית כראשונה? מדוע שותקה יכולתנו להגיב כנגם להתם על הפשעים שלא היה להם אח בתולדות האנושות? (נטבחו גם עמים אחרים, וגם אז לא נעשה דבר כבשי לבניעת הפשעים — צ.ר.). הגם כאשר לא היה אפשר להתעלם כן הידיעות על השואה וכאשר נערכו בארץ ובברכים יהודיים חפשיים עצרות מחאה, צומות והפגנות. מדוע היו מצומי ההצלה ומאבצי ההצלה קלושים, כפורדים, חסרי תנופה ונעדרי שיטתיות. בשום שגם בשנת הסכנה העליונה לא נבצאה דרך לאחדות העם ולשיתוף כל הזרמים.

האם הדבר קרה, משום שההנהגה הציונית ואתה הישוב בארץ היו שקועים ראשם ורובם במאבקים להקמת הבית הלאומי. ואחר כך המדינה היהודית שבה ראו פתרון יחיד ובחולם למצוקת הגולה והתשובה ההיסטורית על אסון הגולה? או שהסרה המדינה אקטיבית בינינו — הישוב העברי בארץ וגם היהודים בארצות התפוצות — ובין הגולה הנרכבדה. ועל כן לא חקנו את התודיה הכוללת של האסון? או שמא לוקח הזכרון הקיבוצי שלנו בשיכחה מאז ומעולם ואנו משכיחים מלבנו כל אסון ומתי בטרים להמשיך — ובלבד שלא נצא מדיגנו? הפרשית החכלית הכולל להמשיך ב"עסקים (ובבני לויים (ובהבאות) כרגיל" ולההמיך.

בקיצור: יהיה אשר יהיה?

התשובות אלו ואחרות ניתנות על השאלה התהומית ואין המחבר פוסק בה התשובה הניצחת. ואולם במכלול התשובות, שעדיין לא חרגו מן "המעגל הסתום" הסיפורי ההגותי עולה התביעה לחזור ולבחון, ושוב לחזור ולבחון את עצמנו, את האני הפרטי והכללי, כדי למצות את תודעת השואה ולקנות "לסיים את הפרשה" ולשכוח אלא על מנת לזכור. להסיק מסקנות ובכל זאת להמשיך. בתביעה נבונה זו למצפוננו תרומתו החשובה של הספר. הוא פשוט וצנוע לכאורה אך הוא תובעני ומטלטלי במהותו.

קולנוע

מלחמה קרה, תרגילים חמים

מאת זאב רב-נוף

("מרגלים", אורלי, תל-אביב)

המפיקים של "המרגלים" (אנגליה, 1974) הדגישו את העובדה, כי הם עשו תרגיל נוסח "מ.א.ש.". אלא שהפעם עומדת באש צולבת לא המלחמה החמה, אלא המלחמה הקרה. אם "מ.א.ש." הראה את האבסורדיות המוחלטת של הסבה בשדה-הקרב פלוס חוסר-היכולת המסמכם של המנהלים אותה, הם אומרים, הרי "מרגלים" כביכול אותו עקרון לגבי מלחמת-מרגלים בימי השלום. וכדי שלא תרגישו מקופחים, הרי הם ממקמים במרכז הסרט את הצמד הגדול של "מ.א.ש." — את אליוט גולד ודונאלד סאתרלנד. כל רוברט אלטמן של הסרט "קודם" — בכאי לא פחות ידוע ולא פחות מוכשר — אירווין קירשנר. אדם בקי היטב הן בהאמצים דקים. הן בהומור פראי הן במתח גבוה.

השאלה הגדולה היא, כמובן, בדיקת הפעלה הנוסחה של "מ.א.ש." לגבי "מרגלים". הבדיקה, אף השטחית ביותר, מעלה את החוליה החיצונית החסרה, אך הבה חוליה הבונה את הפסיכולוגיה לא רק מבחינה דראמאטית, אלא גם מבחינת הקונראפטק הקומי. הרופאים של "מ.א.ש." היו בעלי-מקצוע מעולים, מסורים לייעודם הגדול. ואם הם התייחסו לכה שעשו בזלזול ובציניות, הרי זה כעולם לא הקה מכוון אל הצלת חיי אדם, הם בזו למלחמה, למוסר כפול, למסמכים הכושלים. ב"מרגלים" אין כלל חלוקה כזו. הגיבורים הם מרגלים כושלים בדיוק כמו הממונים עליהם. הם פשוט יותר סימפטיים. ותו לא. בפעלים אינם נושאים כל אופי עצמאי. הם פונקציה של אירועים הנקבעים במקום אחר.

אליוט גולד (מימין) ודונאלד סאתרלנד

משוללת אותה חוליה מרכזית נראית עלילת "מרגלים" כהאר-יאציות איפיזודית על מה שסום מילן מכנה "הבדיחה הבסיסית". אין הפתעות בסיטואציות. משום שרציפותן והגיונית בתוך חוסר היגיון (המובן) של המסבך המארי מוכתבת מראש. התסריט נכתב בידי מאלקולם מארמורסטיין, לורנס בי. כהן ופרד פרימן, וגיבוריו הם שני סוכנים תשאים של ה"סי.איי.אי." גריפין ובריגהארד. הנסתבכים בצעיני אותה "בדיחה בסיסית", מעגלי הקסמים של כל-חכת המרגלים. מדובר באמריקאים, רוסים, סינים ואנארכיסטים צרפתיים, השואפים לפוצץ הכל. הצמד הנתמד נמלט מסכנה אחת רק כדי ליפול מיד לבאה בתור. והודישה המסורתית על פני פאריס ווינבזן היא כבר-הפעולה של הסרט. המסתיים בסאראדוקס תלוש מאד. שום דבר לא השתנה לטובה, אך הגיבורים מתרחקים בהצלחה, כשהם רוקדים ומזמרים בנוסח "גרדי צ'אפלין במודרניים". כהגדי מילן.

אין זאת אומרת שהסרט חסר עניין, חלילה. הגיחה הזה מדגיש רק את ההתפרדות של החומר לגורמים, למאגר אנקדוטאליים מבודק של מרכיבים. שביניהם יש כאלה ויש כאלה, מעניינים יותר ופחות. מה שהתסריט חסר בהפתעה של עצב הסיטואציה, הוא גרויות לא מעט מעיבודה של אותה סיטואציה עלילתי פרשים קשים. מלאכה מורכבת מאד של קירשנר, שחש כנראה כי הטקסט אינו מה שצריך היה להיות. הוא מוליך למערכה את כל הארטילריה הכבדה שלו ויוצר מה שריצ'ארד קומבס מכנה "תרגיל בזום בסגנון". כשהחומר עומד מול אותו כוח-מחץ של קירשנר מקבל הסרט לפתע דיוק שוויצרי של מכונת פארסה "משגעת". כאשר החומר אינו עומד הרי הכוונה הי טובה ברורה, אך התוצאה אינה מספקת. בתחום אחרון זה אביא את המפגשים עם האנארכיסטים. שיש בהם נתונים תהדדים לתיאטרון אבסורד, ובם התאבה מלאכה עם סיבוב קרישנר, אך הכותבה "דלילה" מדי, התוצאה אינה סאטירה, אלא קאריקטורה — חבל מאד.

לעומת זאת בכמה סצינות של בסרט נוצרת השלימות הסגנונית. בעצם, יש כלום סצינות כאלה. ואני משוכנע, כי מי שיזכור אי פעם בחיוך ב"מרגלים" יזכור את אלה או משהו מהן. הראשונה — ההתגונה באולם ההתעמלות, בו מתרגלת בהלהות רוסיות. לשם בגיפים גיבורינו כדי "לגנוב" מתעמל, הרוצה להיפלט למערב. הקונבינציה פועלת כאן משום שיש איזון נפלא בין האירועים הפיזיים האולימפיקורקימים לבין חוסר-ההדרה האידיאי של המתות. הכתגבל מסרב ללכת. הוא רוצה תחילה את כבוניה-היקרה שהובטחה לו. את כפיל-זאמש ו...טיקה בראקל חילו! הסצינה השניה — כולה ההרוצצות-בלהות בקוריות, כצויירה בדיאלוג "מצלצל". גריפין ו-ברודהארד מנסים לגלות כיצד קשור הכלבלב בסוד אותו הם מחפשים. לבסוף סצינה הבנויה כמו באלט, על פי קצבים מוסיקליים כמבטים, הי המיפגש הגדול של המרגלים בי חתונת בתו של ראש ה"סי.איי.אי.".

ועוד משהו, חשוב לא פחות: הי קיום הגמצאי, למעט עדסילאי, של הצמד אליוט גולד (גריפין) ודונאלד סאתרלנד (ברודהארד). הם לוקחים כאילו בלי קשר עם החוץ, כן. כחוק לפמעבות. והם מרצים את ה"פינג-פונג" האינטימי-פרטי שלהם, הם משעשעים, קלילים, רעננים ומרעננים, אינם מוסרדים עלילותיו מאומה. כמובן, הכקלון של "מרגלים" הוא בראש ובראשונה בא...יכולת ליצור רצף אחיד של זרם הסרט, הזויבה בכמה מיסודים נפרדים פלוס העליות והירידות של החומר עצמו — אלה בעוצריה, מה שמכיר, כך נדמה לי, שכשיש לך עניין עם כשרונות כלילך ברוד כים, לשכיחה ללכת ולעשות משהו נוסח משהו שכבר היה? הרי בעצם הגישה הזו מפגן לא רק של בן עצמי, אלא גם זרע אי-הצלחה. והאמינו לי, לא הצלחתי אפילו לפענח. רמז למוסר-השכל סביר.

מי אחראי לשואה?

החזית המשולשת

(המשך מעמ' 5)

פלשתינאי המתיש של שבות הי 60 (אחיך בגלגולו השוקייר) על קיומה של ירדן. "הם חדשו שירדן תהיה לרפובליקה פלשתינאית", אומר חוסיין. זייד אל ריפעי מכיר את הצהרתנו כל דבר אשי"ף בלבנון, שפיק אל חות: "ירדן היא חלק בלתי נפרד מפלשתין, בדיוק כמו ישראל".

הארגון לשחרור פלשתין המזכיר את כוונותיה הנוקשה של ההנהגה הפלשתינאית בשנות הי כבוש הבריטי. אשי"ף אינו יכול להתקיים בצידה של ירדן, כשם שאין הוא יכול להתקיים בצידה של מדינת ישראל. אש"ף מקבל את אמונתם של אזורחים ידרניים ותובע סרטוריות ישראליות וירדניות. הוא יכול איפוא לבוא במקום ירדן ו/או בבקום ישראל, אם יסולקו השתיים. כל שהפשות בינו ובינן לא תיתכן.

בשנים 1967—1970 ניסה חוסיין להכיל את שותפותו הסמויה עם ישראל במאבק נגד הארגונים הפלשתינאים. מערכת לחצים פנימיים הביאה להשתתפותו בבלתי תמת בשתי היכים. והוא פותח שוב החזית הישנה: פלשתינאי שטר לארגוני המחבלים הנלחמים נגד ישראל. היתה זאת תקופת קרב בראשה וההתקלויות הבלתי פוסקות בגבול הירדן. ההנהגה המסתוגדת בבה המערבית, שי עכורה אמונים לרבת-עמון ניסתה בתקופה זו — כאילו על פי הוראות ברורות — לקוטם את האוכלוסיה בשטחים ולהביאה לכרי כאורגון. באותן שלוש שנות הכלוכה הזמירה בבקעת הירדן, פרצו שביתות מסחר בשכם, חברון ומזרח ירושלים כל שני ד חמישי. הלימודים בבתי-הספר שובתו וכל הציבור הערבי ניהל מאבק במגע נגד הפלבון הישראלי. בקיץ 1970 כמו הוצמדה איש או ירדן, כאז דומה כי חזר שיווי הבשקל ההיסטורי: בצידו האחד של הכיתרים המשבר ההאשמי וישראל, ומצידו הי שני הפלשתינאים. בסוף 1970 (ובמחצית הראשונה של 1971) סילק המימשל הירדני את הפעילות הפלשתינאית מתחומי תאבק גנדה. כשם שישראל נאבקת גדה. כדיות ערב האחרות אמנם גם אינן כנהלות מלחמה נגד ירדן, כשם שהן מנהלות מלחמה נגד ישראל, אך התרבות של ירדן ובדידה בעולם הערבי מדבבים במשמע ש"החזרת זכויות הפלשתינאים" מכוונת לא נגד ישראל בלבד אלא גם במידה לא פחותה, נגד ירדן.

ה ש ב ו ע במוזיאון תל-אביב

תערוכות

ביתן הלנה רובינשטיין (רח' תרס"ט 6)
סובל — ציורים ורישומים.
מוזיאון תל-אביב (שד' שאול המלך 27)

אגה סיכו — נופי ירושלים.
אולם מאיירהוף — אמנות ישראלית.
אולם יצלום — אימפרסיוניזם, אכספרסיוניזם ופוסט אימפרסיוניזם.

אולם כפי 3 — סוריאליזם, פוסט קוביזם ואמנות מופשטת.
אולם זקס — תערוכה מיצירות אמנים יהודיים (מאוספי המוזיאון). ציורים מהמאות ה-17 וה-18 (מאוספי המוזיאון).
אלכסת הגרפיקה — תערוכת צילום (מתנת מלון הילטון)
אגה סיכו — נופי ירושלים.

הספריה לאמנות ע"ש הלנה רובינשטיין (שד' שאול המלך 27) פתוחה בימים א, ד, ה 10—16; יום ב' (ערב שמחת תורה) ויום ו' 10—13.

שעות הביקור בשני הבניינים:
יום א', ד', ה', 10—17; יום ב' (ערב שמחת תורה) ויום ו' 10—14; יום ג' (שמחת תורה) ומוצ"ש 19—23.

תקליטים, ספרי אמנות, פלקטים וקטלוגים — להשיג בכניסה למוזיאון

קונצרטים

(בשיתוף עם עיריית תל-אביב, האגף לתרבות לנוער ולספורט)

יום ג', 8.10.74, בשעה 20.30
"בימת העולים" — ואלרי כאיפסקי — צוגב
שעה של מוסיקה לעוגב מאת באך.
סידרת "בימת העולים" מאורגנת בשיתוף עם הסוכנות היהודית, משרד הקליטה והתאחדות עולי בריה"מ.

יום ה' 10.10.74 בשעה 20.30
יהושע אפשטיין — כינור (פרס ראשון בתחרות ק. פלש)
שושנה הדיאקוב — פסנתר.
יאנצ'ק (סונטה), באך (סונטה לכינור סולו), בטהובן (סונטה מס' 10)

מוצ"ש, 12.10.74, בשעה 20.30
"אמנים אורחים" — רביעייה באוסטלי — (גרמניה)
יהושע אפשטיין, מאקס שפרכן — כינור, יורג-וולפגנג יאן — ויולה, אנמארי דנגלר — צ'לו.
מרלמון (אופ' 81), דביוסי (רביעייה), בארטוק (מס' 3), שוברט (אופ' 29).
בשיתוף עם שגרירות הרפובליקה הפדרלית של גרמניה

כרטיסים לקונצרטים להשיג בקופת המוזיאון וב"אוניבר", רח' דיזנגוף 118.

לידיעת קהל הצרכנים

החל מ-1.10.74 נכנסים לתוקף — על פי הסכם עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר — המחירים החדשים הבאים:

שמנת מתוקה	230 מ"מ	2.40 ל"י
פריגורט	170 מ"מ	60 אג'
קרם	170 מ"מ	80 אג'

המועצה לענף החלב בישראל

המכון המרכזי ליחסי תרבות ישראל — אמריקה האיברית, ספרד ופורטוגל

מודיע על

פתיחת קורסים לספרדית בירושלים

למתחילים ומתקדמים

בחודשים נובמבר 1974 — מרץ 1975.

● פרטים והרשמה: במשרד המכון, רחוב סוקולוב 6, ירושלים, טלפון 33724 (02), כל יום בין השעות 9 עד 1 לפנה"צ.

ההרשמה תסתיים ב-31.10.74

קופת חולים

של ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל

נפתח קורס רגיל לאחיות מעשיות בביה"ס לאחיות ליד ביה"ח "מאיר" בכפר סבא בחודש דצמבר 1974

מתקבלות מועמדות בגיל 17—45 בעלות השכלה של 8—10 שנות לימוד לפחות, ואשר עומדות בהצלחה במבחני הכניסה.

לפנות ישירות לביה"ס לאחיות ליד ביה"ח "מאיר" בכפר סבא, טל: 923656 / 923317.

מרכז קופת חולים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז ירושלים, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מס' 1978 — נוה יעקב שלב ב', ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה השטחים הכלולים בתכנית: — רובע מגורים בנוה יעקב שלב ב', משבצות

J A1 — A2 E חלק מ-A13 P2 P3 P6 P1 O7

בשטח הגבול הצפוני של שטח שיפוט ירושלים בגוש ירושלים—רמאללה.

עיקרי התכנית: — להשלים ולפרט את תכנית המתאר לרובע המגורים ב"נוה יעקב" ולקבוע: גבול חלקות ושטח, איחוד לבניני מגורים, לחניות, למרכז אזורי, למבני צבור, לשטחים צבוריים פתוחים וכו'. כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל בעל עניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותה, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ט' באב תשל"ד — 28 ליולי 1974

ר. לוי

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה-פיליפ

הכניסה לחיילי צה"ל חפשית

פתיחת העונה ה-28 1974/1975

מוצ"ש ● 5.10 ● 8.10 ● 12.10
15.10 ● 19.10 ● 21.10
23.10 ● 26.10 ● 28.10
30.10

הרוזנת מריצה

אופרטה מאת קלמן

הצגות מיוחדות
ת"א ● 6.10 ● 29.10
חיפה ● 10.10 ● ירושלים 14.10

לוצ'יה די לאמרמור

אופרה מאת דוניצטי

10.10 ● ריגולטו ● ורדי

20.10 ● לה טראויאטה — אופרה מאת ורדי

27.10 לה בוהם ● פוצ'יני

31.10 ביטאוי פיגארו — אופרה מאת מוצרט

כרטיסים: אלנבי 1 טל. 57227

לשכת ההוצאה לפועל באשדוד

תיק מס' 41821/74

מודעה בדבר מכירה פומבית של מיטלטלין

ביום 28.10.74 בשעה 15.00 יוצאו למכירה פומבית המיטלטלין הי מתוארים להלן של החייב רוזנץ בע"מ, יבנה 273 לגבית חוב בסך 4224.05 ל"י, המגיע לזוכה תרמי איל בע"מ, ב"כ עו"ד אלקס, אחוזת בית 3, תל-אביב.

תיאור המיטלטלין:
1. מכונת חשוב "אוליבטי".
2,3,4. מכונות תפירה השכליות "ספץ".

המכירה תתקיים בכתובת הנ"ל. כל המעונין בכך יוכל לבדוק את המיטלטלין העומדים למכירה כאמור.

על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים, האגרות והיטלים אשר מכח כל דין, הלים על קונה וכן 1% מהמחיר למנהל המכירות אם אינו פקיד של בימ"ש.

לשכת ההוצאה לפועל, אשדוד,
ב/הוצאה לפועל

לשכת ההוצאה לפועל בחיפה

תיק הוצל"פ 11811/73

מודעה בדבר מכירה פומבית של מכוניות

מוצעת בזה למכירה פומבית המכונית המתוארה להלן של הי חייב דדאן יחיא לכיסוי חוב בסך 20.400— ל"י המגיע לזוכה אבי סלם שמעון ע"י ב"כ העו"ד א. אחיעזר מרחוב למבנון 17 חיפה.

תיאור המכונית:
מכונית פיג'ו 404 כב' רישוי 747-889 בשנת ייצור 1964.
המכירה תתקיים ביום 14.10.74 בשעה 15.00 אחה"צ במקום המצאה של המכונית ב"חניון היכל" ברחוב לבונטין.
על הקונה יהיה לשלם את כל המיסים האגרות והיטלים אשר בכח כל דין חלים על הקונה.

נעים עובד
הכוציא לפועל חיפה

בבית המשפט המחוזי בבאר-שבע

תיק עזבונות 287/74

בענין: צוואת המנוח דביבר מרדכי ז"ל ת.ז. 6483496 מרח' לכיש 50/3 קרית-גת.

המבקשת: דביבר פינה לאה מר שאה ת.ז. 6458860 בקריית-גת בי אמצעות ב"כ עו"ד א. אילן שי מענו למסירת כתבי בי דין הוא: בנין גילה, מרכז כשתרי, ת.ד. 65 קריית-גת.

הזמנה

להווי ידוע כי הוגשה לבית הי מכפס בקשה להתן צו קיום לי צוואתו של המנוח הנ"ל ביום 23.5.74. הנני מזמין כל אדם הי סובר שיש לו טובה הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לי בקשה להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לבקשה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.

י. כנאי, שופט
בית המשפט המחוזי
באר-שבע

בתי-מרקחת

תל אביב

"בוגרשוב", רח' בוגרשוב 60, טל' 293889; "ככר המדינה", רח' ה' באייר 48 טל' 258046; "רמת אביב", שכון רמת אביב טל' 413353

בחיפה

היכל לבנון, עצמאות 31, טל.

ברמת גן

גרמנה, רמת גן, ביאליק 50

בחולון

בריאות, רח' קראוזה 46.

בלבי

בלפור, רח' בלפור 90.

בפתח תקוה

מרכז הכרמל, הנביא ציון 40.

הרצליה כפר שמריהו, רמת השרון רעננה כפר סבא ישתיים

"פינקלר" — רעננה, רעננה, — רח' אחוזה.

קולנוע

תל-אביב

אופיר — ההורי אנחנו
צבעים 4.30 ,7.15 ,9.30
אסתר — מגרש השדים
אורלי — המרגלים
אלנבי — העוקץ
בן-יהודה — דודה מיים
גורדון — לפני הסערה
גת — אמריקן גרפיטי
דקל — אוכבים להתיים 7.30 ,9.30
דרייב אין — הקוסם
בארץ עוץ 7.15
חבר מרעים 9.30
מוצ"ש 12.30: בלהט המנת
הוד — לפקה
הברכה — מליתה
זמיר — הגוף
הן — ירח של נייר
לימור — מגרש השדים
4.30 ,7.15 ,9.30
מוגרבי — 3 המוסקטרים
מתמיד — רצם תגימורים
מקסים — כי מפחד מקרשה
סינרמה — צלילי הנצי
7.15 ,9.30
סינמה 1 — רוגנוכי
סטודיו — הוליליה הגדולה
פאר — הוזה בכרטיי
פריז — המציאות במערומיה
צפון — שני גברים בעיר
רמת-אביב — אבו אל בנאת
7.15 ,9.30
תכלת — מכבב פרא
תמר — טריפת הגברים
תל-אביב — בולשת
נידר-יורק 7

יפו

נגה — נסיכת הקרמה
10 ,12 ,2 ,4 ,7.15 ,9.15
צליל — אוראגוי 9.15 ,7.15 ,4

בת-ים

רמת-יוסף — שנה טובה לאוהבים
חולון
ארמון — לפקה
מגדל — צלילי הנצי
4.30 ,7.30 ,9.30
מבוי — סיפור וגעגוע
רמת-גן, הבקעתיים
אורדע — הארסיסטים
בסופרמרקט
אואזים — כבוד 4
4 ,7.15 ,9.30
ארמון — אורבי 6.30 ,9
גד-אור — המכבר האחרון
בפריז
הדר — צלילי הנצי
לילי — סרפיקו
רמה — סיפורה של זימפוניה
שבים — אהבת החיים
נתניה
אסתר — המפתה 7 ,9.15
נהצ'ה והנגרל 4.30
סטודיו — פתוח: המבכם 7 ,9.15
סגור: עד שהגם יפריד
ביניכם 7 ,9
שרון — קוראים לי אף אחד 7 ,9.15
הרצליה
דגניה — שלושת העוקצים 7 ,9
כפר-סבא
עמל — החלילי 8.15
הן — פרנק סרפיקו 9
הוד-השרון
בית הפועלים — חכם במליאל 6.45 ,9
חדרה
חוף — אבו אל בנאת 7 ,9
פתח-תקוה
אורון — יורשת במלכודת 8.30
הדר — המרוץ לחיים
4 ,7.15 ,9.15
היכל — המרפר 4 ,7 ,9.15
שלום — צלילי הנצי
ירושלים
אדיסון — חוכן בני
אוריון — הזה במרטיי
אורנע — הכל למען פים
ארנון — האינדיאני הקטן
אור-גיל — הארטיסטים
בסופרמרקט
הבירה — סקורפיו
הן — הסנדק האיטלקי
ירושלים — חלף עם הרוח
סמדר — העוקץ
עדן — לפקה
רון — ירח של נייר
מיטשל — צלילי הנצי
חיפה
אוריון — המלך זגנו
אורה — לפקה
אורלי — בננות
אמפיתיאטרון — שלושת המוסקטרים
ארמון — הדיקטטור הגדול
אורדן — הסנדק 6 ,9
בית רוטשילד — ג'יימס בונד 9.00
הן — העוקץ
מורן — שלושת העוקצים
עממי — טריניטי
עצמון — חכם גמליאל
פאר — צלילי הנצי
רון — הוליליה הגדולה
שבים, הר הכרמל — מי רצה את שילה
קרית-טבעון
יובל-אור — שירת הדרום 7
זהר — והה ותן לפות 7 ,9

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; תכניות ילדים: 17.32 — "הקוף ואני"; 18.00 — אות-אות-אות: תכניות עד-בית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — "סמי וסוסו"; 19.00 — תכניה דת מיוחדת לחודש רמדאן; 19.20 — חידון רמדאן; 19.30 — חדשות; יומן השבוע; 20.00 — עלם ועל-כה; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — הקוסם; 21.50 — תעודה; 22.40 — מדברי חכמים להושענא רבה והחדשות.

הגל הקל

6.00 מה טובו; 6.10 התפללות; 6.20 שעון מוסיקלי; 6.59 רגע של עברית; 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר; 7.35 זמר ומר לך; 7.55 אור ירוק; 8.15 בוקר טוב; 8.55 בעקבות החדשות; 9.05 המשך בוקר טוב; 10.05 כאן בבית; 11.00 סקירת עתוני הצהרים; 11.05 כאן בבית; 11.40 לאן הערב; 12.05 במקצב יזעד; 12.30 שירים מילנו; 13.05 בחצי היום; 14.10 לי ולך — שיר וברכה; 15.52 על רגל אחת; 16.10 רגע של עברית; 16.11 מצעד הפזמונים הלועזיים; 16.30 בהקווה שתבין את הרמה; 16.35 המשך מצעד הפזמונים הלועזיים; 17.55 המרור; 18.05 המשך מצעד הפזמונים הלועזיים; 18.45 היום בספורט; 21.05 לשעבר; 22.05 ממני מבי; 23.05 אדום צתיק עד שעה 1 (כל היממה חדשות כל שעה).

רדיו רשת א

08.10 קונצרט בוקר — באך: טוקטה ופוגה בדו-מינור לאורגן (הדביג בילגרם) מוצארט: קונצ'רטו מס. 3 במי-במול מג'ור לקרן ולתזמורת, ק. 447 (סולן: ברי טאקוול, מנצח: נויל מרינר) שוברט: סימפוניה מס. 1 (מנצח: רגה לייבוביץ) שופן: פולונזים מס. 6.5.4 (מילוי מאגין — פסנתר) פורה: רביעייה בדו-מינור, אופוס 15 לפסנתר וכלי-קשת. ברוך: פנטסיה סקוטית לכינור ולתזמורת (סולן: יאשה חפץ) מיה: "זכרונה מבראזיל" (מנצח: בוקארד הרמן); 11.00 עברית לעם; 11.15 שיר ופזמון; 12.05 רסיטל — ריצ'רד לסר (קלרינית) רכי בריניב (פסנתר) יחזקאל בראון: שלשה פרקים לקלרינית סולו. שומאן: אפיזודים סימפוניים לפסנתר, סטרבינסקי: שלשה קטעים לקלרינית סולו, מוסורגסקי: אסיות, אופוס 24 מס. 1, לפסנתר; 13.05 קונצרט צהרים — צימרוני בנג'מין: קונצ'רטו לאבוב וכלי קשת (סולן: מיצ'ל מילר) סיבליוס: סימפוניה מס. 2 ברה-מג'ור, אופוס 43 (תזמורת הקונצרטגבאו בנצוח גאורג סל); 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — "גדי פעמוני", חלום יונתן בסוכה, לילדים הגדולים — "מכל מיגה"; 15.05 "רדידיי" — משדרים להרחבת הדעת; 15.30 ספרות למורים ולתלמידים לבתי-הספר העל-יסודיים; 15.50 ספר חדש — סקירה; 16.10 רגע של עברית; 16.11 מוסיקה ויחה — מוניק צ'קונג: "דוכיות" לאבוב, קלרנית, סכסופון וכנור, בגצין אורגד: שני פרלודים לפסנתר. הנס-יורגר הנצה: קונצ'רטו מס. 1 לכנור ולתזמורת (סולנית: סוזאן לאוטנבאכר) יעקב גלבוע: 14 אפיגרמים לאוסקר ויילד"; 17.10 — "מוסיקה ליום ראשון" (סטראו) — מנטבורדי: "שירו לה" ("קנטו דומינו") (מקהלה ותזמורת בנצוח פול היל) ק.פ.ע. באך: כנגניפקט ברה-מג'ור (סולנים, מקהלת נערים ולהקת "קולגיום אאוראום" בנצוח קורט תומס); 18.05 על אנשים ומספרים; 18.30 עם ישראל חי; 18.50 גוף הארץ; 18.55 לוקלאי — שרות ידיעות יומי; 19.00 היום הזה; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: דברי הימים ב', פרקים ל"ה, ל"ו; 20.05 מאולמי הקונצרטים שלנו — התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוח זובין מהטה. קליינזינגר: "מאבי הטובה" (מספר — דן כנר, סולן — מתיו גארבוטו — טובה, מוצארט: סימפוניה מס. 39 במי-במול מג'ור, ויימאן: קונצ'רטו ברה-מינור לכינור ולתזמורת (סולן: יצחק פרלמן); 21.25 אמני האתמול — הפסנתרן יאן איגנץ פדרבסקי; 22.05 אבות אכלו בוסר — שיחות עם חייל לציון שנה למלחמת יום הכפורים; 23.05 מוסיקה קמרית — מוצארט: חמישיית כלי-קשת בסי במול מג'ור, ק. 174 (רביעיית בארשה עם קסינגר — ויולה) בריטן: רביעיית כלי-קשת מס. 1 ברה-מג'ור, אופוס 25 (רביעיית אלגרי); 00.10 רגע של שיר.

גלי צה"ל

05.58 — ברכת השחר; 06.05 — שחר טוב; 07.05 — צלילי בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 09.05 — ד"ש עם שיר; 09.55 — שיחה ירושלמית; 10.05 — המשך ד"ש עם שיר; 10.55 — מילה בסלע; 11.05 — חמים וטעים; 11.55 — שבא נע; 12.05 — יומן הצהריים; 12.30 — המשך חמים וטעים; 13.30 — כוכבים ומסים; 13.55 — הודעות לחיילים; 14.05 — שתים עד ארבע; 16.05 — נא לצלצל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — רדיו-ספורט; 20.05 — כרצונכם; 21.05 — מבחוריו; 22.05 — הלילה; 23.53 — שיחת חצות; 00.05 — יין מן חצות; 00.30 — ציפורי לילה; 02.00 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב-3.00, 4.00, 5.00); 02.05 — שעה קטנה של נעימות; 03.05 — פזמונים אל תוך השחר עד 5.58 (כל היממה חדשות כל שעה).

התיאטרון הישראלי

הערב 6.10

הבימה:
הו, הו יולה —
האולם הגדול
משחק התרגילים —
האולם הקטן
הקאמרי:
שלוש הסוכות — תל-אביב
התיאטרון העירוני חיפה:
הצילו — גחמני ת"א

נהג,
לא כל אחד יכול
להיות בחזית,
אבל כל אחד
יכול להוסיף
חיילים הבאים
משק!

هذا من الأمل

هكذا من الاصل

נמל תעופה בין־ארצי יוקם ליד באר־שבע

מאת סופר "דבר" לענייני תעופה

נמל התעופה הבין־ארצי ה־שני בישראל ייבנה במשולש באר־שבע — ערד — דימונה במרחק 21 קילומטר מבאר־שבע, ליד תל־מלחתא, על שטח של יותר מ־20,000 דונאם.

נמל תעופה זה ישרת את ישראל מראשית שנות ה־90. על כך סיפר ביום ו' שר התחבורה גד יעקובי במסיבת עתונאים, שהתקיימה בתל־אביב.

יעקובי אמר כי עמדו לבחירה ארבעה מקומות: איזור החוף מדרום לאשקלון, איזור ימית שבפיתחת רפיח, איזור לכיש, ו־משולש באר־שבע — ערד — דימונה. האחרון נמצא מתאים ביותר.

נמל התעופה בן־גוריון, יהיה נמל־התעופה העיקרי של ישראל. ופיתוחו יימשך. בשנת 1973 היה מספר הנוסעים היוצאים והנכנסים בנמל־התעופה בן־גוריון 1.6 מיליון, לעומת 1.7 מיליון בשנת 1972. לפי התחזיות תגיע תנועת הנוסעים בנמל־תעופה זה ל־5 מיליון בשנת 1983, ול־12 מיליון נוסעים בשנת 1993. הוחלט להוסיף לו כ־15,000 מ"ר שטח טרמינלי עד שנת 1979. ההשקעה הדרושה בו כל שנה, עד שנת 1980, היא 100 מיליון ל"י.

כן הוחליט משרד התחבורה להמשיך בתיכנון אולם נוסעים מס' 3, שההשקעה בהקמתו היא 80—100 מיליון ל"י. האולם יוקם באיזור רחבת חניה ב' ויהיה בו שטח של 20,000 מ"ר. יהיה זה אולם נוסעים נכנסים, והאולמות הקיימים ישמשו את הנוסעים היוצאים. התכניות לקראת המיכרז יהיו מוכנות ב־1975, ומשך הבניה נאמד בארבע שנים, כלומר, האולם יהיה מוכן לעונת־השיא בשנת 1979.

כן הוחלט לבחון את אפשרות זירוז תיכנון ופיתוח איזור טרמינאלי חדש בנמל בן־גוריון, על שטח של 100,000 מ"ר, שיהיה מוכן בשנת 1984/85. ההשקעה בפרוייקט זה היא 300 מיליון ל"י.

בקרוב יוחל בטיפול בשטח שנועד להקמת נמל־תעופה דרומה לבאר־שבע, באמצעות ועדות בניין הערים המחוזית. כן ייפגש שר התחבורה עם נציגי השייכים שבאיזור בנושא זה.

מטוסי "ארקיע" ימשיכו להמריא משדה־דב

חברת "ארקיע" תמשיך להפעיל את מטוסי ה"הארלד" שברשותה משדה־דב, והיא תפעיל משדה זה גם מטוסים קלים אחרים — אמר שר התחבורה.

הוחלט לבחון אפשרות הקמת בית־נתיבות חדש לתעופה הפנים־ארצית, באיזור המזרחי של נמל־התעופה בן־גוריון.

המשאית הצבאית המופקרת — נאספה

משאית ה"ריו" הצבאית, שהיתה מופקרת חדשים אחדים במבואות טירת־הכרמל, נאספה ביום ה' והועברה לאחת מסדנאות צה"ל, שעה ספורות לאחר פרסום הפרשה בעתונות.

המשאית הופקרה זה חדשים בצד הדרך. נהג בשירות מילואים, יהושע בייל, ראה שעוברי אורח משחיתים אותה ודיווח על כך לשלטונות הצבאיים ללא הועיל.

עם פרסום ידיעה בעתונות על השחתת המשאית שמספרה צ־670181, נמצא לפתע "מושיע", שנתן הוראה לפנותה והיא נגררה מהמקום. (ע)

מבנה פרומי, שהוקם ללא רשיון על שטח ציבורי בשכונת שמשון באשקלון, נהרס ביום ה' בבוקר על ידי פקחי העיריה.

מנהל מס־רכוש בחיפה וקבלן חשודים בעיסקת שוחד

מנהל משרדי מס־רכוש בחיפה דוד מלר וקבלן בניין חיפאי ידוע נעצרו ביום ו' בפקודת בית־משפט השלום בעיר לעשרה ימים לחקירה, כחשודים בעיסקת שוחד.

מעצר השניים בוצע בעקבות חקירת המשטרה באי־סדרים בהערכת נכסים לשם תשלום מס־רכוש. בחקירה זאת הועלה חשד שמנהל המשרד ויתר לקבלן על תשלום מיסים ברבבות ל"י תמורת טובות הנאה.

משטרת חיפה, העוסקת זה שבועות בחקירה, הביאה למעצרו של מנהל מס־רכוש בחיפה דוד מלר, בן 60, שהובא ביום ו' בפני השופט ל. בן־זורין לשם הארכת מעצרו.

ראש לשכת החקירות של משטרת חיפה רב־פקד אברהם צמרת טען בבית־המשפט כי המנהל קשר קשר בשנת 1973 עם הקבלן, ויתר לו על תשלום מס בסכום של 78,000 ל"י, תמורת טובות הנאה ומתוך ידידות.

המשטרה טענה, כי שיחרורו של החשוד יפריע למהלך החקירה. כשעתיים לאחר מעצר מנהל מס־רכוש הובא הקבלן לבית־המשפט לשם הארכת מעצרו. בית־המשפט נענה לבקשת סניגורו של הקבלן עו"ד א. טריסטר, ואסר את פרסום שמו ברבים לחמישה ימים, מאחר שהחקירה רק החלה ופרסום שם החשוד עתה יכול לגרום לו, שלא בצדק, נזק שאינו ניתן לתיקון. רב־פקד צמרת אמר, כי יש בידי המשטרה יסוד לייחס לקבלן את המעשים שבגינם הובא לבית־המשפט. הוא ציין, כי החשוד אינו משתף פעולה. (ב"כ. גילאור.)

קש מבית־המשפט להעדיף את טובת הציבור על טובת היחיד.

בהחלטתו קבע השופט, כי בית־המשפט אינו מעדיף את טובת היחיד על טובת הציבור. במיוחד כאשר מדובר בעבירה של מתן שוחד לפקיד ציבור, ומאחר שיש בידי המשטרה חומר מחשיד, יש לעצור את החשוד.

מעצרו של מנהל מס־רכוש הדהים רבים בפקידות הממשלתית. מייצגו בבית־המשפט הוא עו"ד

מסתעפת החקירה בפרשת הדוקטורנטית לפיסיקה

חשד בהוצאת כספים במרמה מבנק "המזרחי" בשיעור 30,000 ל"י, העלו חוקרי מדור הרמאויות במשטרת תל אביב נגד צעירה הטוענת שהיא דוקטורנטית לפיסיקה באוניברסיטה.

הצעירה נעצרה בסוף השבוע כחשודה בנסיון להוציא 11,000 ל"י מבנק לאומי על ידי זיוף המחאה בנקאית.

כן נעצר בסוף השבוע אחיה של החשודה, חייל במשטרה הצבאית החוקרת (מצ"ח). אמה של הצעירה חשודה בקשר ובנסיון להעלים מסמך, אך היא לא נכלאה בבית המעצר מאחר שבידיה הופקד הטיפול בבתה הפעוטה של החשודה הראשית הכלואה בבית המעצר.

דובר משטרת המחוז רב־פקד משה טרף אמר כי בעקבות מעצר הצעירה נתקיים חיפוש בדירת אמה בתל אביב, ונמצאו בה כמה מסמכים. החוקרים הבחינו שהאם מנסה לבלוע מסמך. הם לא נתנו לה לעשות זאת ובחקירה התברר כי היה זה מסמך על הפקדת 3,000 ל"י בבנק "המזרחי" ברמת גן. לפי החשד הוציאה הבת לפני שלושה חודשים, תוך זיוף המסמך, 30,000 ל"י מבנק "המזרחי".

אחיה של החשודה חשוד בכך שרכש יחד אתה מכונית "פולקסווגן" חדשה ב־38,000 ל"י ארבעה ימים לאחר שהוציאו במרמה 30,000 ל"י מבנק "המזרחי". המכונית הוחרמה לשם חקירה.

המשטרה חוקרת אם החשודה קשורה במקרי־הונאה ובמשיכת כספים נוספים בבנקים במרמה. התברר כי שם משפחתה של הצעירה אינו זה שמסרה תחילה. כזכור, נעצרה החשודה בשבוע שעבר בבנק לאומי ברחוב אלנבי. היא נעצרה בבית משפט השלום ל־12 יום בחשד של זיוף קבלה של הבנק ובנסיון להוציא ממנו 11,000 ל"י. בחדר השידור של הבנק נמצאו האבזרים שהשתמשו בהם לצורך הזיוף. (צ)

הפסקת מים ועיקולים לגביית חובות בתל־אביב

מינהל הכספים של עיריית תל־אביב, בראשות ראש העיר ש. להט החליט להעמיק את גביית החובות לעיריה, המגיעים לסכום כולל של 110 מיליון ל"י.

תופסק אספקת מים ותחודש הטלת עיקולים על רכוש הפיגורים בתשלומים. העיריה תפעל במיוחד לגביית חובות מגורמים החייבים סכומים הנאמדים באלפי ל"י. מדובר בגורמים בעלי אמצעים, ביניהם חברות ומשרדים.

ב"בית רמי" בנתניה נפתחה תערוכה של הצייר מיכה כוכבי, בשיתוף עם מועצת הפועלים שכוכבי נמנה עם עובדיה.

מציע להעתיק בהסתדרות שיטת העבודה של מבקר המדינה

מאת סופר "דבר" בחיפה

מזכיר מועצת פועלי חיפה א. מולק הציע ביום ו', שההסתדרות תעתיק את שיטת העבודה של מבקר המדינה.

בפגישתו עם מבקר ההסתדרות אמר מולק שעל עובדי הביקורת של ההסתדרות להיצמד למועצות הפועלים וללוות אותן בבקורת על פעילותן היום־יומית.

הוא טען כי המתכונת של פעילות מבקר ההסתדרות אינה יעילה וכי קשה ליישם את מסקנות הבקורת. הציע כי בגלל המחסור בתקציב ובכוח־אדם יקבע מבקר ההסתדרות בתחילה אדם אחד, שיבקר שלושה מוסדות הסתדרותיים בחיפה: מועצת הפועלים, קופת חולים ולשכת־המס.

מארחת נאנסה

מארחת בבאר, בת 20, נאנסה באכזריות בידי ארבעה צעירים שחטפוה ברחוב ליד ביתה. התעללו בה וניסו לאלצה לרקוד בפניהם עירומה. שניים מהחשודים נעצרו, ושניים אחרים עדיין לא אותרו.

ביום ו' הובאו השניים בפני שופט השלום בתל־אביב, שציווה לעצור אותם ל־15 יום.

נציג המשטרה הקצין שמואל כרמי טען, כי אריה גבריאלי (19), ובנימין הלל (20) השתתפו בשני מעשי אונס של אותה בחורה, לאחר שפחדה להתלונן בפעם הראשונה.

לטענת בא כוח המשטרה ארבו שני הצעירים, יחד עם שני חברים נוספים למארחת במוצאי יום־הכיפורים. הכניסוה בכוח למכוניתם. הם הביאוה למקום עזוב בסביבות העיר ואנסו אותה. ימים אחר־כך עשו בה מעשה אונס נוסף, והפעם באה להתלונן במשטרה.

פרקליטם של החשודים, עוה"ד א. קידר, טען, כי הם קיימו יחסים עם המארחת בהסכמתה. (צ)

נשרף צריף של בית־ספר

צריף ששימש כמשרד מזכירות בית־הספר "גולומב" בדרך לוד שבכפר שלם נשרף אור ליום ו'. כשערים שהשריפה נגרמה מדליקה שהדליקו ילדים בקירבת מקום. המשטרה חקרה בעניין ולא העלתה חשד הצתה בכוונה. (צ)

לעצמאי ולשכיר

תמר

קופת תגמולים מרכזית ליד

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

תצומצם הניירת בקליטת עולים בלוד

החל מאמצע נובמבר תצומצם הניירת שהעולים החדשים נקלעים בה בנמל בן־גוריון, ובמקום 17 טפסים יהיה עליהם למלא רק 5—6 טפסים, ולחתום על פ־חות טפסים ליד שולחנות הקבלה של עובדי הקליטה בלוד.

בישיבה שהתקיימה בראשותו של מנכ"ל המחלקה לעליה וקליטה בלוד עוזי נרקיס הוחלט על צמצום הניירת ועל ביטול ואיחוד טפסים לעולים בלוד.

כן הוחלט לאחד את הטפסים בהם חותמים העולים על התחייבויות הכספיות, כגון הוצאות הנסיעה לארץ, "דמי כיס" ודמי קיום ראשוני, ציוד לדירה וכו', ולהאציל סמכויות לנציגי מס הכנסה ב"לשכות הגג" החדשות לקליטת העולים, לפטור ממס הכנסה לעולים בתקופה הראשונה אחרי עלייתם. העולים מברה"מ יחתמו גם להבא על כמה מה־התחייבויות במחנה־המעבר בווינה. נרקיס אמר כי אחרי ש־תצומצם הניירת יחתום העולה בלוד על 5 טפסים בלבד.

בישיבה השתתפו ראשי מחלקת העליה והקליטה, נציג המחלקה בלוד ר. אבלסון, ונציגי משרד הקליטה אהרן עמית ואברהם שוסטרמן.

תערוכה של רישומים תחריטים וליטוגרפיות של פאבלו פיקאסו נפתחה ביום ה' ב"גלריה גורדון 2" בתל־אביב. בתערוכה יוצגו 26 עבודות של פיקאסו וכולן עומדות למכירה. בתמונה — "ארוחה בין העצים", חיתוך לינוליאום צבעוני משנת 1962, מהדורה בת 50 עותקים. המחיר — 6,500 דולאר. (צילום: י. בכריך)

שם־טוב: אין צורך בשתי ועדות לבירור פרשת פרופ' הוכמן

בהפעלת ועדה לבירור התלונות נגד פרופ' אברהם הוכמן על ידי ההסתדרות הרפואית בישראל יש כפילות, והיא מיותרת, כיוון שכבר הוחלט על הקמת ועדת משמעת ממלכתית — אמר ביום ה' שר הבריאות ויקטור שם־טוב, כשביקר בבית החולים "רמב"ם" בחיפה.

השר אמר כי משרד הבריאות הקים את ועדת המשמעת לשם בדיקת האשמות המיוחסות לפרופ' הוכמן לפי סעיף 9 של חוק המקצועות הרפואיים, וכי תפקיד הועדה לבדוק אם התנהגותו של הפרופסור אינה הולמת את המקצוע.

החוק מתיר לשר הבריאות לשלול רשיון רפואי לצמיתות או לזמן מוגבל במקרה שרופא נמצא אשם בהתנהגות בלתי־הולמת את מקצוע הרפואה.

ועדת האתיקה, שבדעת ההסתדרות הרפואית להקים, תביא לכפילות מיותרת. ייתכן שועדה כזאת תבחן את הענין מנקודת־הראות של ההסתדרות הרפואית. אך לא די בכך כדי למנוע את הקמת הועדה הממלכתית, והפעלתן של שתי ועדות בעת ובעונה אחת יש כפילות.

השר אמר, כי אין הוא יכול לכפות את דעתו על ההסתדרות הרפואית, אך רצוי שהסתדרות זו תשקול את צעדיה בענין זה ביתר, מאחר שיהיה לה נציג בועדה הממלכתית, בהתאם לנוהל המקובל. (ע)

עכשיו
פי שנים!

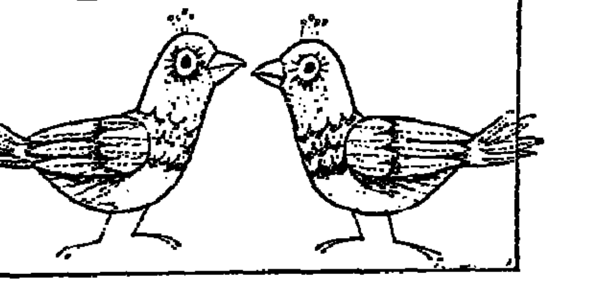

החלה
קבלת חוברות "דבר לילדים"
לכריכה
משנת תשל"ד ומשנים קודמות
בכל סניפי "דבר" בארץ
בתל־אביב — בבית "דבר" רחוב שינקין 45
בין השעות 8.00 — 15.00
דמי הכריכה 12 ל"י לכרך
את החוברות יש להביא מסודרות לפי סדר המספרים (מספר 1 למעלה!).
חוברות חסרות תושלמנה תמורת 1 ל"י החוברת.
השולחים חוברות לכריכה ע"י הדואר יוסיפו המחאה — דמי כריכה, דמי משלוח חוזר ותמורת חוברות השלמה.
חוברות כרוכות המצטרפות לכרך
הוספנה לאוצר בלום ורב ערך!

למשקים. תעשיינים. קבלנים.
בעלי מחסנים
עונת הגשמים מתקרבת
דאגו להזמין בהקדם!!!
ברזנטים
(מניילון)
בכל עובי וכל אורך להספקה מידית
• • •
אידלשטין דוד
מוצרי פוליאטילן
ופלסטיקה בע"מ
רח' מקוה ישראל 21, ת"א, טל. 613390

הרבנות הראשית לתל־אביב—יפו — המועצה הדתית

ציבור תושבי תל־אביב—יפו מוזמן בזה

להקפות שמחת תורה

שתתקיימנה אי"ה במוצאי החג, כ"ב בתשרי תשל"ה (8.10.74) בשעה 8.15 בערב,

ברחבת בכר מלכי ישראל

ישתתפו בהקפות:
חזנים * זמרים * מקהלות
* ותזמורת מורחבת

דברי ברכה:
הרבנים הראשיים לתל־אביב—יפו שליט"א
ראש העיר וראש המועצה הדתית.

הגבאים מתבקשים להביא עמם ספרי תורה.
נושאי הספרים יועלו לבמה.

השבוע בלוטו
מינימום פרס ראשון
150,000 ל"י
ומצטבר עד
500,000 ל"י
לרגל החג, היום, יום ראשון, המועד האחרון למסירת מפעלי הלוטו.
לוטו

על מות

זלמן שזר

הנשיא השלישי של מדינת ישראל

אבלה

תנועת העבודה
הציונית העולמית

האוניברסיטה העברית
בירושלים

אבלה

על פטירתו של

שניאור זלמן שזר

נשיאה השלישי של מדינת ישראל
הנשיא כבוד של האוניברסיטה

לחיה, הדסה, נחמה
ומשפחותיהם

אבלים עמכן על פטירת האם היקרה

רחל גרינברג ז"ל

משפחת גרצברג

על מות

זלמן שזר ז"ל

הנשיא השלישי של מדינת ישראל
הנשיא הכבוד של ברית...

אבלים חברי הברית

חמשת האותות

... אותות ההגנה, המשמר,
ההתנדבות, הקוממיות והעוז

ביום ד' כ"ג תשרי תשל"ה 9.10.74 ב־4.00 אחה"צ
תיערך אזכרה וגילוי מצבה על קברו
של אהובנו

צבי (שוני) גלבמן ז"ל

בבית העלמין בקרית שאול.
נפגשים ליד השער.

חנה, אודי ושירי גלבמן

על מות

זלמן שזר

נשיא ישראל לשעבר, הסופר ואיש הסגולה

מתאבלים

סופרי ישראל
אגודת הסופרים העברים

ביום רביעי, 9.10.74, יתקיים הטקס של הסרת הלוט
מעל מצבתו של בננו—חברנו

זבולון אמיצי ז"ל

שנפל בסיני במלחמת יום הכיפורים
ומקום קבורתו לא נודע.

הטקס בשעה 15.00 בבית הקברות בעין־המפרץ.
ערב לזכרו יערך בשעה 21.00.

המשפחה
קיבוץ עין־המפרץ

בן גולן

יובא לקבורה בהר הרצל בירושלים ביום רביעי,
כ"ג בתשרי תשל"ה (9.10.74) בשעה 3 אחרי הצהרים.

מרים יצחק
רועי ותימור
צילה קרמר

ביום השנה לנפילתו של בננו—חברנו היקר

דני ברקוביץ

שנפל במלחמת יום הכפורים בתייהוד עם זכרו.

האזכרה תערך ביום חמישי 10.10.74 כ"ד תשרי תשל"ה
בשעה 9.00 בערב בחדר האוכל של הקיבוץ.

המשפחה
וקבוץ ניר-דוד

משתתפים באבל על מות

בנימין פריידנברג

ומתחתפים בצער המשפחה

המועצה הפועלית שליד
שדות התעשייה — פתח־תקוה

על מות

אבי, מייסד וראש חבר השופטים
של פרס איציק מאנגר ליצירה ספרותית ביידיש

ר' זלמן שזר

שהאציל מהדרת־כבודו, מאור אישיותו ומעושר רוחו
על יצירת העם בלשון יידיש.

אבלים:

הנהלת ועד פרס מאנגר
ליצירה ספרותית ביידיש
מאיר וייסגל, נשיא
שלום רוזנפלד, יו"ר
אליעזר רובינשטיין, מזכיר

בצער וביגון אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי, אבינו וסבנו היקר

אריה זליקוביץ

הלויה תצא היום, יום ראשון כ' תשרי תשל"ה 6.10.74
בשעה 3.00 אחה"צ מבית המנוח בנתניה רח' סבילנסקי 54
לבית העלמין ע"י כבן הוהיקם.

המשפחה המתאבלת

בית־הספר החקלאי "מקוה־ישראל"

במלאת שנה לפטירתו של

אשר מלכין ז"ל

מנהל "מקוה־ישראל" בשנים תשט"ו—תשכ"ה.

תתקיים עליה לקברו בבית העלמין האזורי בחולון,
ביום חמישי כ"ד בתשרי (10.10.74).

נפגשים ליד שער בית העלמין בשעה 15.30 אחה"צ.